כתבות

20 תל ציון המצוינת
בתוכני תל ציון קמה קהילת חב"ד יפה ומרשימה הנמצאת בעיצומה של בנייה והתפתחות, לצד שורה של מוסדות חינוך

28 שני כדורי רובה ונס אחד
בדידי הווה עובדא מופלא ומרגש

30 המאבק על לימוד התניא
חלק שני מסיפור חייו של הגאון רבי שמעונ'לי ז'ליחובר המתאר את המאבק למען לימוד התניא בישיבת חכמי לובלין

36 פרוייקט חדשני של חב"ד בקנדה: "SHABBAT TO SHARE"
פרוייקט ייחודי שמקשר יהודים רבים לפעולות מרכז חב"ד לדוברי עברית (=מד"ע) ולרבי מלך המשיח

44 חלקיקים מאיצי אלוקות
מגלים באותיות מדעיות את מה שחסידות גילתה מזמן, וגם זה כחלק מההכנה לגאולה

48 משפחה חב"דית בעיירה צ'רנובילאית
פרק ראשון בסדרה חדשה, על השליחות של משפחת סרברנסקי למלבורן אוסטרליה

50 השליחות האחרונה - הספר
מסכת מקיפה ומרתקת של חיי שליחות נפרשת בפני הקורא בספר החדש "השליחות האחרונה", של העיתונאי ליאור אלפרוביץ'

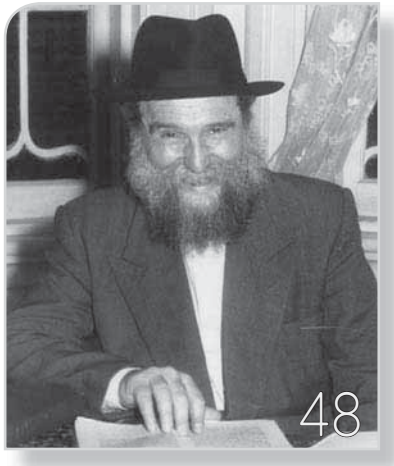

מדורים

10 דבר מלכות
13 דבר המערכת
14 הפרשה החסידית
15 מאוצר המלך
16 התוועדות חסידית
19 לוח שבועי
26 משיח / דע מה שתשיב
40 השבוע בבית חיינו
54 שולחן השבת
56 יומנו של תמים ב-770
60 פרשת דרכים
63 בית חב"ד גוגל
64 ווערט-א-לאך
65 מהנעשה והנשמע
67 אחרון חביב
81 חסידים איין משפחה

בית משיח
שבמון עולמי להסאת בשורת האגולה

מוציא לאור
מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

© כל הזכויות שמורות
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

משתתפים בעריכה
מנחם מענדל הכהן הנדל
שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית
ברוך מרקר

צלם מערכת: לוי ישראלי

משרד ראשי – קראון הייטס, ניו-יורק
744 EASTERN PKWY, BROOKLYN, NY 11213
טלפון: 718-778-8000 **פקס:** 718-778-0800
מזכיר: שלוחה 240 **עורך:** שלוחה 222
מנויים: שלוחה 242 **מודעות:** שלוחה 241
דואר אלקטרוני: EditorH@beismoshiach.org
מנוי דרך האינטרנט: http://chabadshop.co.il

ארץ הקודש ת.ד. 201 כפר חב"ד 60840
טלפון: 03 9602-600
פקס: 03 9607-289
עריכה: bm770@netvision.net.il
חדשות: kyr770@gmail.com
מנויים: BM_mazk@netvision.net.il
מודעות: bmmb770@gmail.com

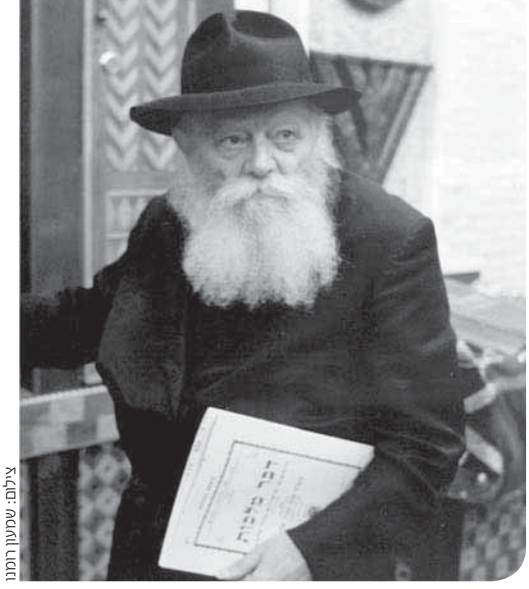
לע"נ הרב רחמים ב"ר יואב אנטיאן ע"ה

כאשר מתעוררים ספקות ושאלות בקשר לאופני פעולת השליחות בהפצת היהדות והמעיינות חוצה - הרי, המענה הכללי שצריכים לסמוך על שיקול דעתם, "אין לו לדיין אלא מה שעיניו רואות", בכל מקום לפי ענינו • וההסברה בזה - שמינוי השליחות הוא ביחד עם הנתינת-כח למילוי השליחות, כולל גם שבמקרה של ספק ושאלה, יוכל לסמוך על שיקול דעתו • משיחת ש"פ שמות, י"ט טבת ה'תשמ"ח

תוכן פרשת שמות:
עניין הגאולה

א. נוסף על המדובר לעיל אודות המשכת הברכה מיום השבת לימים שלאחריו, כ"ף וכ"ד טבת, ימי ההילולא דהרמב"ם ואדמו"ר הזקן – ישנו גם (ואדרבה – לכל לראש) ענינו של יום השבת מצד עצמו, הקשור עם הפרשה בתורה, כפתגם אדמו"ר הזקן ש"יש לחיות עם הזמן", פרשת השבוע והיום, הן חלק הפרשה השייך במיוחד ליום השבת, משביעי עד סוף הפרשה, והן כללות הפרשה שקוראים כולה (מתחילתה ועד סופה) בציבור, ובברכות לפני' ולאחרי', כולל גם ההפטרה.

והענין בזה:

התוכן הכללי דפרשת שמות הוא – ענין הגאולה, וכמודגש גם בהפטרה – "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל", כלומר, גאולה ממצב של גלות ושבי', ובלשון הידוע – "פדיון שבויים".

ומזה מובן, שביום השבת קודש זה יש נתינת-כח בנוגע לעבודה המיוחדת ד"פדיון שבויים" – מצד תוכן הפרשה וההפטרה כו'.

ב. ובפרטיות יותר:

כללות העבודה בעניני התורה ומצוותי' הוא ענין של "פדיון שבויים" – שהרי, ירידת הנשמה למטה להתלבש בגוף הגשמי הוא ענין של **גלות**, והעבודה היא "להוציאה ולהעלותה מהגלות הזה להשיבה אל בית אבי' כנעורי' . . בשעת התורה והעבודה . . כמשל בן מלך שהי' בשבי' וטוחן בבית האסורים . . ויצא לחפשי אל בית אביו המלך", שזהו הענין ד"פדה בשלום נפשי" בעבודתו הפרטית דכאו"א מישראל – ש"כל ניצוץ פרטי מהשכינה שבנפש כל אחד מישראל יוצאת מהגלות והשבי' לפי שעה כו'".

אמנם, מובן וגם פשוט, שהעילוי המיוחד שמצינו בהלכה בנוגע לפדיון שבויים, "מצוה רבה" שדוחה כמה וכמה ענינים וכו' – אינו שייך בכל עניני העבודה דתורה ומצוות (אף על פי שתוכנם הפנימי הוא ענין דפדיון שבויים), כי אם, בענין של "פדיון שבויים" **כפשוטו**, שאיש ישראל נמצא בשבי' וצריכים לפדותו כו'.

ויש להביא דוגמא לדבר:

א) אף על פי ש"כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה" – יש חילוק בהלכה בין שמותיו של הקב"ה ממש, לכל שאר התיבות שבתורה, כפשוט.

ב) בנוגע למסירת הנפש – "בשעת הגזרה . . שיעמוד מלך רשע ויגזור גזירה על ישראל לבטל דתם או מצוה מן המצוות, יהרג ואל יעבור אפילו על אחת משאר מצוות", ואפילו על "ערקתא דמסאני", היינו, שגם "ערקתא דמסאני", נעשה ענין עיקרי בדת, אבל שלא בשעת הגזירה – יש חילוק מן הקצה אל הקצה בין עקרי הדת ל"ערקתא דמסאני".

ועל-דרך זה בנדון-דידן – שאף שבכל עניני התורה ומצוות ישנו התוכן הפנימי דפדיון שבויים (פדיית הנשמה מהגלות והשבי' בגוף הגשמי והחומרי), מכל מקום, הגדר דפדיון שבויים על-פי הלכה אינו אלא בנוגע לפדיון שבויים **כפשוטו**. ובענין זה – פדיון שבויים כפשוטו – מודגשת עיקר הנתינת-כח דשבת פ' שמות.

ג. והנה, הענין דפדיון שבויים שייך (לא רק בנוגע לבני-ישראל עצמם, אלא) גם בנוגע לכליהם וחפציהם של ישראל:

בנוגע לענין הגאולה – הרי, נוסף על

גאולתם של ישראל, "**ואתם** תלוקטו לאחד אחד בני ישראל" לוקחים עמהם גם כל כליהם וחפציהם כו'. כמו שכתוב בגאולה ממצרים "גם מקננו ילך עמנו לא תשאר פרסה", ועל דרך זה בגאולה העתידה – "כספם וזהבם אתם".

וטעם הדבר – על-פי מאמר רז"ל "התורה חסה על ממונם של ישראל", מכיון שגם ממונם של ישראל מנוצל לעבודתו יתברך, "כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו", ובלשון החסידות – שגם בממונם של ישראל ישנם "ניצוצין קדושים השייכים לשרש נשמתו", היינו, לא רק ענינם שנעשו תשמישי קדושה ומצוה כו', אלא גם עניני הרשות, יש בהם "ניצוצין קדושים", ולכן, צריכים גם הם להגאל ביחד עם גאולתם של ישראל.

ואם הדברים אמורים בנוגע לכלים וחפצים דכל אחד ואחד מישראל ("ועמך כולם צדיקים") – בכלים וחפצים של צדיקים ונשיאי ישראל, על אחת כמה וכמה, ובלשון הידוע "קדושה לא זזה ממקומה", ובנדון דידן ש"כל כליו (של הצדיק) שהשתמש בהם לצרכי העבודה קדושתו עליהם כו'".

ובהדגשה יתירה – כשמדובר אודות **ספרים** של צדיקים, היינו, לא רק כלים וחפצים שהשתמשו בהם לעניני הרשות, עניני הרשות של **צדיקים**, אלא יתירה מזה – ספרים שלמדו בהם תורה, וכתבי-יד של תורתם וכו' וכו'.

ומכיון שכן, הרי, כששומעים שישנם חפצים, ספרים וכתבי-יד כו', של צדיק ונשיא בישראל, שנמצאים **בגלות ושבי'** [לא רק במקום הפכי ממש, אלא אפילו שלא במקומם האמיתי] – יש להשתדל ככל האפשרי, עד כדי מסירות-נפש, **לפדותם** מהגלות והשבי', "פדיון שבויים", ולהשיבם למקומם האמיתי, כלשון הכתוב "ושבתי בשלום אל בית אבי".

ולהוסיף, שחובת ההשתדלות מוטלת על כל מי ששומע על הדבר כתורת הבעש"ט שכל דבר שיהודי רואה או שומע מהוה הוראה בעבודתו לקונו. אלא, שמובן וגם פשוט שיש חילוק באופן הפעולה וההתעסקות בדבר. יש כאלה שיכולים ושייכים לפעול בפדיון שבויים באופן ישיר, ויש כאלה שפעולתם מתבטאת על-ידי אמירת תהלים ונתינת צדקה כו' לזכות הצלחת הפעולה דפדיון שבויים.

ואשרי חלקם וגדול זכותם של המתעסקים בזה, וזכות הרבים מסייעתם, כולל גם הנתינת-כח המיוחדת דשבת פ' שמות – להצליח בכל הפעולות הקשורות עם פדיון שבויים.

ד. ויש להוסיף עוד נקודה בנוגע לנתינת-כח להפעולה דפדיון שבויים הנ"ל, ובהקדמה:

הצמח-צדק שלח פעם אחד החסידים לפטרבורג בעניני עסקנות הכלל, מכיון שלא הי' יכול לנסוע בעצמו כו'.

וכששאלוהו כיצד יוכל החסיד לפעול מה שהי' פועל (הצמח-צדק) אילו הי' נוסע בעצמו, הרי, לאחרי כל ההסברים ש"שלוחו של אדם כמותו", אין להשוות את פעולתו של החסיד לפעולתו של הצמח-צדק?

ומה גם – הוסיפו לשאול – שבמקרה שיתעורר ספק ושאלה כו' בנוגע לאופן הפעולה, לא יוכל החסיד להתייעץ עם הצמח צדק בגלל ריחוק המקום מפטרבורג לליובאוויטש?

> נוסף על גאולתם של ישראל, "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל" לוקחים עמהם גם כל כליהם וחפציהם כו'. כמו שכתוב בגאולה ממצרים "גם מקננו ילך עמנו לא תשאר פרסה", ועל-דרך זה בגאולה העתידה - "כספם וזהבם אתם"

השיב הצמח צדק – שאפשר לסמוך עליו.

וההסברה בזה – שכאשר שולחים שליח, נותנים לו את כל הכחות הדרושים למילוי השליחות, כולל גם שבמקרה של ספק ושאלה כו', תהי' ההחלטה על-פי שיקול דעתו באופן המכוון אל האמת.

ומזה מובן גם בנוגע לההתעסקות בענין דפדיון שבויים הנ"ל – שנותנים כל הכחות הדרושים למלוי שליחות זו, כולל גם ששיקול דעתם על אתר יהי' באופן המכוון אל האמת.

ה. ענין הנ"ל הוא גם מענה כללי להשלוחים שי':

כאשר מתעוררים ספקות ושאלות בקשר לאופני פעולת השליחות בהפצת היהדות והמעיינות חוצה [ועד להשליחות הכללית דכל אחד ואחד מישראל, כמבואר בלקוטי-תורה בתחלתו שכל אחד ואחד מישראל הוא "שליח", "שלוחו של אדם העליון כמותו", למלא שליחותו של הקב"ה בקיום התורה ומצוות] – הרי, המענה הכללי שצריכים לסמוך על שיקול דעתם, "אין לו לדיין אלא מה שעיניו רואות", בכל מקום לפי ענינו.

וההסברה בזה – כאמור – שמינוי השליחות הוא ביחד עם הנתינת-כח למילוי השליחות, כולל גם שבמקרה של ספק ושאלה, יוכל לסמוך על שיקול דעתו, "אין לו . . אלא מה שעיניו רואות", מכיון שניתן לו הכח ששיקול דעתו יהי' באופן המתאים לכוונת המשלח.

ו. ויש להוסיף בזה:

ענין של ספק אינו מצד הקדושה, כידוע ש"ספק" בגימטריא "עמלק". ובמילא, כשמתעורר אצלו ספק, אזי העצה היעוצה שיבטל את הענין ד"עמלק", ובדרך ממילא יתבטל אצלו הספק.

ובאותיות פשוטות – שכאשר מתעורר אצלו ספק, יאמר "מודה אני לפניך"... לאו דוקא בנוסח שאומר כשניעור משנתו ("שהחזרת בי נשמתי"), כי אם, תוכן ענין ההודאה והביטול ששייך וצריך להיות במשך כל היום כולו, כלומר, לחזק את ההתקשרות והדביקות עם הקב"ה, ואז, יתבטלו כל הענינים שבאים מצד "עמלק" כו'.

ועל פי זה יש להוסיף גם בהפירוש ד"אין לו . . אלא מה שעיניו רואות":

הראי' למטה באה כתוצאה מהראי' למעלה – "אם יוצר עין הלא יביט".

אמנם, כדי שהראיה דלמטה תהי' **מכוונת** להראי' דלמעלה – צריך להיות מקושר ודבוק למעלה, על-ידי תנועת ההודאה והביטול, ואז, יכול לסמוך על "מה שעיניו רואות", בידוע שראייתו למטה מתאימה להראי' דלמעלה.

ז. ויהי רצון שינצלו את הנתינת-כח דשבת פרשת שמות בכל הקשור לפעולה דפדיון שבויים הנ"ל.

ועל-דרך זה בנוגע לכללות הענין דפדיון שבויים על-ידי העבודה דהפצת

היהדות והמעיינות חוצה – שזהו ענין ד"ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל" ברוחניות, היינו, לפדות את אלה הנמצאים לעת-עתה בגלות ושבי' ב"חוצה", ולהשיבם למקומם האמיתי.

ובסגנון אחר – כלשון הכתוב בפרשתנו – "ובני ישראל פרו וישרצו וגו'", פרי' ורבי' ברוחניות, כידוע הפתגם שהמצוה הראשונה בתורה, פרו ורבו, פירושה, שיהודי אחד צריך לעשות עוד יהודי, חסיד צריך לעשות עוד חסיד וכו', ולא רק כפי המוכרח מעיקר הדין (זכר ונקבה – כדעת בית הלל, או שני זכרים – כדעת בית שמאי), אלא באופן של ריבוי עצום, כאמור "פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד".

ועוד ועיקר – שעל ידי זה זוכים לקיום היעוד "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל" כפשוטו, פדיון שבויים דכל ישראל מהגלות, ובלשון המדרש "ואלה שמות בני ישראל . . ראובן ושמעון נחתין . . ראובן ושמעון **סלקין**" – היציאה מן הגלות אל הגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו.

ומזה באים לפרשת "וארא", "וארא אל האבות", היינו, שמדגישים כאן (לא את ענינו הפרטי של כל אחד, "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב", אלא) את הענין המשותף המאחד את כולם, היותם ה"אבות" דכל בני-ישראל עד סוף כל הדורות, שזוהי גם הנקודה המשותפת והמאחדת את כל בני-ישראל, שלכן, "ואתם תלוקטו **לאחד אחד** בני ישראל", כפי שנעשים "קהל גדול", ובאופן כזה "ישובו הנה" – לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, ולבית המקדש השלישי, במהרה בימינו ממש.

דקה הליכה מ-770 • מלון מפואר • בפורמט קטן • סטייל גבוה • דירות סטודיו מפוארות

• מטבח מצויד במיטב השכלולים המודרנים: מקרר, מיקרוגל טוסטר, מיחם
• ארוחת בוקר, מקרר עם שתיה כל היום.
• טלפון חופשי
• אינטרנט מהיר חופשי
• וידאו

קינגסטון הוטל

718-473-5937

• החלפת מצעים ומגבות
• שרותים ואמבטיה מפוארים
• סבונים ושמפו בשפע
• שרות מלא!

ב"ה | יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

אחדות ישראל בהפצת המעיינות

אלף שיעורי תניא

מאות אלפי נשמות זועקות בקול שאינו נשמע, מתחננות לטבול במי הדעת הטהורים

הבה נושיט להן יד!

היה שותף בארגון ומסירת שיעורי תניא בקיבוצים ובמושבים.

לפרטים:
077.408.0770
Tanya@sadnaot.com

ב"ה

ילדים

כמה אושר לנו כהורים כאשר נולדים לנו ילדים.
אמנם כדי לתת להם את הכלים לגדול ולהתחנך כראוי, אנו צריכים להכיר את עולמם של ילדינו ואת צרכיהם מאיתנו ומסביבתם.
ילדים הם אושר בשבילנו, הבה ניתן גם להם להיות מאושרים.

הרצאות בנושא
'מחויבות בחינוך הילדים'

לפרטים נוספים:
שמריהו הראל - 054.3952.770

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מבט של גאולה

בכל נושא שעולה על הפרק עלינו לחיות את הוראתו ושליחותו של כ"ק אדמו"ר מה"מ, "על שם גאולתן של ישראל נקראו" - כל דבר הוא חלק מהמטרה ומהתכלית, ימות המשיח והגאולה האמיתית והשלימה.

בימים אלו, בהם גואה בארץ הקודש הסתה כנגד ציבור שומרי המצוות, נוצר צורך בהסברה תורנית, אשר תוכל לעמוד בפרץ ולהסביר את האמת לחלק גדול מן הציבור החפץ בכך. מטבע הדברים כל מי שעוסק בכתיבה או בתקשורת על כל סוגיה, עושה כמיטב יכולתו והבנתו, וכך אנו נחשפים לגישות וסוגים שונים של הסברה.

יש את אלו המנסים להצטדק, להראות שהם שונים ושלא כולם כאלו. הם מתגאים באורות חיים שסיגלו לעצמם, גם כאשר אלו אינם תואמים את השקפת התורה. הם לא יסבירו מדוע לימוד התורה של תלמידי הישיבות חשוב ונעלה וחיוני לעם ישראל, אלא יתפארו בכך שהם עצמם, מסיבות שונות ומשונות, בחרו לעזוב את הישיבה ולשרת בצה"ל. הם לא יראו את העיסוק ברוחניות ככזה המבדיל אותנו מהבלי העולם, אלא ינסו להראות כי גם הם שייכים לאותם הבלים.

אמנם, הציבור שומר המצוות החל להבין כי לא זו הדרך. כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, הבהיר כבר לפני עשרות שנים כי התנצלות, ניסיון להתיפייף, כמו גם פשרנות ואי עמידה מוחלטת על העקרונות, אינם מתקבלים בסופו של דבר. רק הצגת האמת, תורתנו הקדושה ללא כחל ושרק, הם אלו שיפעלו את הפעולה הנחוצה.

כיום רבים מבינים זאת, ואכן נעשים נסיונות להסביר לעם כולו, את השקפת התורה בכל נושא, תוך הדגשת עליונותה ונכונותה המוחלטת, ללא צורך לשנות או לסטות ממנה כהוא זה. גם כאן ניכרים הבדלי גישות וסגנונות שונים, יש מי שבוחר להראות את היתרון העצום שיש בערכי וחיי התורה על פני חיים בצורה אחרת, יש מי שאינו עורך השוואות אלא מאיר את האמת מתוך תקווה ואמונה שהאור לבדו ידחה את החושך, וישנן כמובן עוד גישות רבות ומגוונות.

לנו, כמי שזוכים להיות קשורים אל הרבי, ישנו תפקיד נעלה ביותר להביא את המסר, את השליחות האחרונה והיחידה, אל העולם כולו. איננו יכולים להסתפק במגננה או במתקפה, תפקידנו הוא גדול הרבה יותר. עלינו לשנות מן היסוד את תפיסת החיים לפיה פעלנו ופועל העולם עד עכשיו, ולהנחיל לעצמנו ולעולם כולו תפיסת חיים של גאולה.

ואם ישאל השואל, כיצד ניתן להחדיר גאולה בכל עניין? עונה על כך הרבי ב'דבר מלכות' של השבת, פרשה שמות תשנ"ב, מתוך דברי המדרש "על שם גאולתם של ישראל נקראו", גם כשירדו לגלות מצרים, ידעו וחיו כי המטרה היא אחת – גאולה. בכח זה לא שינו יהודים את שמם, לשונם ולבושם, והיו מוכנים כל העת לגאולה השלימה.

כך גם בימינו, אם נקח לדוגמא את נושא 'מעמד האשה', נוכל מיד להחדיר בנו ובעולם את ההכרה, כי כל הדיונים, הוויכוחים והטעויות שייכים לזמן הגלות, אולם אנו שייכים לימות המשיח בהם בזכות הנשים אנו עתידים להגאל, אנו מחכים לקיום היעוד ש"נקבה תסובב גבר" ויודעים כי "אשת חיל עטרת בעלה". לכן אין אצלנו שאלות ותהיות סביב היחס הנכון לנשים או לגברים, שהרי כולנו חיים גאולה.

עלינו לאמץ נקודת מבט זו שמנחיל לנו הרבי מה"מ, לראות ולהראות בכל דבר ועניין את גאולתן של ישראל. כך לא נזדקק לעסוק בחושך אלא רק באור הגדול. כך נראה ונראה כיצד אכן העולם כולו מוכן לגאולה, והדבר היחיד שנותר הוא לראות אותה בעיני בשר, ביחד עם משיח צדקנו ולהכריז לפניו:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

הנושא: ההתגלות בסנה

מאת: הרב יוסף אברהם פיזם

לבת האש

כ"ק אדמו"ר הזקן: "ההתגלות היתה ב"לבת אש". מפרש רש"י – בשלהבת של אש, ליבו של אש, דהיינו בכוונת הלב בפנימיות, באש התמימות והרצינות. הסנה הוא האנשים הפשוטים שבהם נמצאת לבת האש. תפילותיהם הרציניות והתמימות ואמירתם תהילים, באות מהאמונה הפשוטה, ולכן "הסנה איננו אוכל", ואינו נרווה אף פעם, ויש להם תשוקה גדולה לאלוקות, לתורה ולמצוות". מנהיג ישראל המתעתד להיות שליח הגאולה – צריך למצוא את "לבת האש" בתוך ה"סנה", ביהודים הפשוטים. עליו להקדיש את כל עבודתו לגילוי "לבת האש" בתוך ה"סנה".

(אור החסידות, עמ' 131)

מדוע לא יבער הסנה?

כ"ק אדמו"ר האמצעי: אור ואש התורה שעליה נאמר – "אש דת למו", אינו שורף ומכלה כלל. אלא רק **מאיר** כפי שנאמר – "ותורה אור". ואימתי הוא שורף? רק כאשר האור של שם הוי' שבתורה, בא לברר את בחינת עץ הדעת טוב ורע – שאז, האש הקשה של קליפת נוגה, המתבררת, נאכלת על ידי אש הוי', אשר "אש אוכלה הוא". על פי זה, הסנה היה צריך להישרף, ומשום כך התפלא משה – מדוע הסנה איננו אוכל?

ברם ה' הראה למשה את הסנה בוער, באופן שיהיה לעתיד לבוא, שאז יהיו הגבורות דנוגה לאחר הבירור שאור התורה מברר, שלא בדרך כליון אש בפתילה דולקת. שכן רצה ה' להראות למשה את המצב שיהיה בימות המשיח, אשר זו התכלית של מתן תורה.

(מאמרי אדמו"ר האמצעי קונטרסים עמ' רפה)

אש שלמעלה - שחורה

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק: במדרש רבה לפרשת שמות מפרש את הפסוק "בלבת אש מתוך הסנה" – שהאש שלמעלה שחורה היא. המקובל רבי משה זכות פירש שדרגת אש שחורה היא נעלית מדרגת אש לבנה. שכן אש שחורה היא בחינת "מוחין סתימאה", והתורה ניתנה באש שחורה על גבי לבנה. ולפי שאש שחורה מורה על הסתום, הרי משמעות התואר "שחורה", יתפרש על דרך ביאור הפסוק – "ישת חשך סתרו", שהביטוי "חשך" – מורה על אור נשגב ביותר שהוא בבחינת העלם ואינו מושג.

(אור התורה במדבר כרך ב, עמ' תריג)

במטה ביותר - מתגלה המעלה ביותר

כ"ק אדמו"ר מהר"ש: מבואר בזהר בענין מה שעיקר גידול השושנה הוא בין החוחים דוקא, שאף שהם עוקצים אותה ומכאיבים לה, עם כל זאת, על ידי עקיצתם עולה ריחה הנעים ולכן גידולה שם דוקא. ובזהר לפרשת יתרו מבאר שזהו ענין וירא וגו' מתוך הסנה דוקא, שהוא שיח שכולו קוצים וברקנים. וענין זה מובן על פי המבואר שיתרון האור הוא מפני החשך דוקא, וכענין מה שהנשמה מתעלה דוקא על ידי ירידתה לעבוד את ה' כנשמה בגוף גשמי, וכך, זה שההתגלות האלוקית היתה מתוך הסנה, זו הסיבה לכך שישנו כאן גילוי אלוקי הנעלה עוד יותר.

(תורת שמואל תרל"ח עמ' קלו)

פתגם השבוע בענייני גאולה ומשיח

כבר "כלו כל הקיצין", ואעפ"כ, נמצאים עדיין בגלות... וכפי שנשיא דורנו הסביר והאריך בזה, והוציא "קול קורא", וג' פעמים, וצוה לפרסמו בדפוס ב"מכתב-עת", ובפרט שמכתב-עת זה נקרא בשם "הקריאה והקדושה" (שגם שם זה קיבל את אישורו של נשיא דורנו), אשר בענין זה – "הקריאה והקדושה" – מתבטאת כללות עבודתו של יהודי, ויש לומר שזהו א' הטעמים על שם זה, והיינו, שהכוונה בכל הענינים שנדפסו שם היא, אשר, כל ענין מהם יהי' "קריאה חי'" לכל אחד מישראל שבדור, ועד ש"קריאה" זו תעשה ממנו מציאות של "קדושה חי'"....

(משיחת כ"ד טבת, ה'תשנ"ב – בלתי מוגה)

לע"נ הרב זלמן יודא ב"ר שלום ישעי' דייטש ע"ה

אין מקום פנוי מהשכינה

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב: על הפסוק וירא מלאך ה' אליו וגו' מתוך הסנה, דרשו חז"ל שזהו "ללמדך שאין מקום פנוי מהשכינה". ענין זה נאמר על בחינת האור שלמעלה מבחינת התלבשות בעולמות באופן המצומצם לפי יכולת הקיבול שלהם. זהו ענין "לית אתר פנוי מיניה" (אין מקום פנוי ממנו), דהיינו מבחינת עצמות אור אין סוף, שהיא התגלתה בסנה. שכן התגלות שכרוכה בירידה כה גדולה, יכולה לבוא רק מבחינת עצמותו ומהותו יתברך.

(המשך תער"ב ח"ג עמ' א'רכג)

לגלות את לבת האש

כ"ק אדמו"ר הריי"צ: מורנו הבעש"ט באהבת ישראל שלו מחדש שכל אחד מישראל יכול להיות עובד ה', ורבינו הזקן – באהבת ישראל שלו – מחדש מה הן דרכי העבודה איך יכול כל אחד להיות עובד ה'. מורנו הבעש"ט פתח את הצינור שיכולים להיות עובד ה', ורבינו הזקן פתח את הצינור איך יכולים להיות עובד ה'. נשיאי חב"ד לדורותיהם גילו לנו את דרכי העבודה והתשובה, שכל אחד יכול למצוא את הדרך, איך להיות עובד ה', ואיך שגם הפחות שבפחותים יכול להיות עובד ה' בצינור שרבינו בזקן פתח לכך. היסודות העיקריים הם: לגלות את "לבת האש" ואת הדרך של "אסורה מכאן – להתקרב לשם".

(קונטרס ביקור שיקאגו עמ' 24)

עמו אנכי בצרה

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א: רש"י מעתיק את המילים "מתוך הסנה" ומפרש: ולא אילן אחר, משום עמו אנכי בצרה. ללמדך: הכתוב מדגיש שה' נראה "מתוך הסנה" בגלל תכונתו הייחודית של הסנה – היותו שיח של קוצים דוקרים, כדי לרמז שגם ה', כביכול מצטער, בצרת גלותם של ישראל, משום עמו אנכי בצרה.

ומדייק רש"י להעתיק גם את המילה "**מתוך**" – משום שהיא מדגישה עוד יותר את ענין עמו אנכי בצרה. כלומר, לא רק שה' נמצא סמוך לסנה ורואה מקרוב את צרתן של ישראל, אלא יתרה מזו: שנמצא **בתוך** הסנה, ובנמשל – נמצא יחד עם בני ישראל בתוך צרת גלותם.

(התוועדויות תשמ"ח ש"פ שמות)

מראי-מקומות לרמב"ם - התוכנית הראשונית

בקשר עם תקנת לימוד הרמב"ם היומי, הורה כ"ק אד"ש מה"מ - ל"כולל" שע"י המזכירות - להו"ל ספר "מראי מקומות" שיפרט את מקורות הלכות הרמב"ם. אלא שבתחילה הורה הרבי למזכירות, להטיל עבודה זו על מערכת קובץ ההערות של ישיבת אהלי-תורה בשיתוף עם המערכת של ישיבת מוריסטאון.

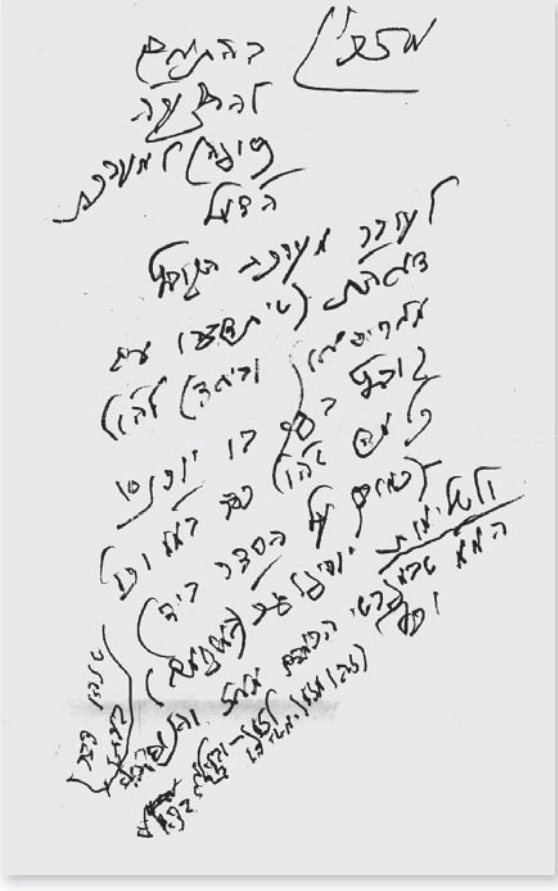

מזכ'[ירות]
בהתאם
להחצעה
(סופה) למערכת
הדמ"ל [=הדרת מלך]
לעורר מערכת הקובץ
דאה"ת [=דאהלי-תורה] **(שיתדברו עם**
מאריס[ט]**און וביחד) להו"ל** [=להוציא-לאור]
קובץ בפ"ע [=בפני עצמו] **בו יוכנסו**
כל מה שהו"ל כבר במ"מ [=במראי-מקומות] **וכו'**
- (כמובן על הסדר ביד [החזקה]**)**
<u>ולשלימות</u> יוסיפו ג"כ (במקומם)
המ"מ שבמפרשי הרמב"ם מאז והנוספים
וכו' (זהו מזמן לזמן - ובמילא
ימשיכו בקובצים
שזהו דבר בעתו.

לכל ילד וילדה · אות בספר התורה · של ילדי ישראל

אות אות קומט משיח

ספר התורה של ילדי ישראל | ת.ד. 8 כפר חב"ד 60840 | 03-9607358 | www.kidstorah.org

על חסידים לחוג, לכאורה, את היום הבהיר י"ט טבת במיוחד, יום בו נקבע רשמית כי גם העניינים הפרטיים והאישיים של הרבי שייכים לחסידים, יום של דידן-נצח בענין פרטי ואישי של הרבי - למרות שהרבי לא קבע אותו רשמית ליום-טוב.

מאת הרב חיים לוי יצחק גינזבורג,
משפיע בישיבת תומכי תמימים ראשון לציון

סודו של יום: י"ט בטבת

הלשנה מחודשת

עומדים אנו אחרי מלאת "שבעת ימי ההיקף" מן היום הבהיר ה' טבת, בו "דידן (דהספרים) נצח" לעיני כל העמים, ובשבוע בו חל היום הבהיר י"ט טבת, בו (בשנת תש"נ) היה הניצחון במשפט ההמשך למשפט הספרים.

כבר כתבנו כמה פעמים במסגרת זו את דברי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א – שכל המשפט הזה לא היה אלא כדוגמת המאסר של רבינו הזקן ורבותינו נשיאינו שלאחריו קודם גאולתם. לא היו אלו מאסר וגאולה פרטיים, אלא השתקפות של העלם והסתר וקטרוג שהיה למעלה על הפצת תורת החסידות בריבוי בגילוי ובפרסום על ידם. וכאשר נפסק למעלה – בזכות מסירות נפשם של רבותינו נשיאינו, ובזכות העובדה שדרך זו הצליחה ופעלה גדולות ונפלאות אצל החסידים שהלכו בה – כי הגיע הזמן לפרסם זאת בריבוי בהתפשטות ובגילוי, אזי נפעל למטה השחרור והגאולה, "פדה בשלום נפשי".

כן הוא בנוגע למשפט הספרים – היה העלם והסתר ו"טענה" כביכול מלמעלה על הפצת המעיינות חוצה באופן של ה"דור השביעי" דווקא. אשר בו מפיצים את המעיינות עצמם בכל קצווי תבל, ב"חוצה" כפשוטו, ומגיעים גם למקומות הרחוקים והנידחים ביותר, הן בגשמיות והן ברוחניות, ובהם ומהם עצמם פורצת היהדות והחסידות. ועל כך היה ההעלם והסתר, ועד למשפט כפשוטו, ב"טענה" – "הזאת ליובאוויטש?!" וכי זהו ההמשך לשלשלת הזהב של רבותינו נשיאינו, שעסקו בעיקר בלימוד והפצת החסידות ועבודת ה', בהדרכה להתבוננות ואהבת ה' ויראתו – מדוע ואיך אפשר כאילו "לזלזל בכבוד החסידות", ולהוריד אותה לרמות ולעניינים כאלו ש"לא שערום אבותינו".

וזה הניצחון וההדגשה של "דידן-נצח" – שדווקא דרך זו היא היא המשך הדרך הסלולה והרחבה של רבותינו נשיאינו. ודווקא היא קיום הציווי וההוראה "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה", אשר על ידי כך "קאתי מר – דא מלכא משיחא". וכלשון הרבי במאמר הראשון באתי לגני תשי"א – "להמשיך את השכינה למטה בארץ".

בשבת הראשונה שאחרי ה"דידן נצח" (ש"פ ויגש תשמ"ז. התוועדויות כרך ב' עמוד 203) יוצא הרבי בקריאה ובהכרזה שכבר סיימו את כל העבודה, ועתה "**יש להכריז ולפרסם שבימינו אלה נמצאים אנו בזמן (ומקום) מיוחד אשר לא נותר בו אלא דבר אחד ויחיד – וחייב אדם לומר בלשון רבו, בלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר: עמדו הכן כולכם לבנין בית המקדש העתיד בביאת דוד מלכא משיחא**"! ומוסיף (התוועדויות שם ע' 209): "**לכאורה יכול מישהו לבוא ולטעון: דיבורים כאלו הם "ווילדע רייד", אשר בכל הזמנים והדורות שלפנינו לא נאמר, ומה מדברים לפתע דיבורים כאלו, כיצד יגיב העולם לשמע דיבורים כאלו.**

"ובכן, לכל לראש צריך לדעת שאין מה להתפעל מהעולם, מה יאמרו וכו', מכיוון שכן הוא באמת על פי תורת אמת, יש להכריז על כך באופן גלוי. ועל-דרך-זה כאשר נשמעת טענה בעולם ש"ספדו ספדיא וחנטו חנטייא" – אזי צריך לומר בפירוש את המציאות על-פי תורה, ואין מה לחשוש כיצד תהי' התגובה כו', מכיון שהעולם מוכן לקבל את הדברים... צריך רק לאומרם בדברים היוצאים מן הלב, שאז הדברים פועלים פעולתם, ובאופן שהפעולה היא בדרכי נועם ובדרכי שלום, מבלי שיהיה צורך לבטל איזו התנגדות (ועל-אחת-כמה-וכמה שאין צורך במלחמה) כפי שראו במוחש כל אלו שעסקו בזה..."

לכן חגגו באותה שנה, תשמ"ז, את שבעת ימי ההיקף מה' טבת בריקודים

בשמחה עצומה, כאשר הרבי עצמו משתתף בשמחה, אומר בכל יום שיחת קודש, ומעורר על כך שזהו זמן סגולה, וכל מי שרוצה יכול לבקש ברכה בכל התחומים ולשלוח זאת על הציון, או אצל הצדיקים שוכני עפר וכו'.

הקטרוג נמשך

אלא שגם אחרי הניצחון בה' טבת, לא שקט הצד שכנגד למעלה וממילא גם למטה, והמשיך הלאה במאבקו (כנראה כדי שנזכה לימי סגולה נוספים) – הוגש ערעור על פסק הדין, התנהל משפט נוסף, ושוב עברנו ימים קשים של חרדה ודאגה ומשפט על החידוש של הדור השביעי.

בכ"ה במר-חשוון תשמ"ח נדחה סופית הערעור ונקבע סופית בבית-המשפט כי הספרים שייכים ל"אגודת חסידי חב"ד". יומיים לאחר מכן, בכ"ז מרחשוון, נקבע כי יש להחזירם בפועל ממש ל-770. וביום הבהיר ב' כסלו חזרו הספרים למקומם בפועל ממש והגיעו ל-770, שזהו לכאורה העיקר ותכלית כל המשפט וכל ה"דידן-נצח".

בתחילה חשבו החסידים לחגוג את הניצחון ברוב פאר ופרסום, ולהביא את הספרים למקומם האמיתי בתהלוכה גדולה ותזמורת וכו', כשם שחגגו אשתקד את ה' טבת במשך שבעת ימי ההיקף. אבל הרבי לא הסכים. אדרבה, הרבי כתב מענה מפורט שהדבר צריך להיות דווקא בצנעא ובלחש. וזו לשון קדשו: **"וכיון שעתה יהי' בקיום ובמנוחת הנפש והגוף וכו' – הסדר בזה שינתנו בלחש וק"ל"** (הכוונה לאופן הבאתם ל-770, בלי תהלוכה ותזמורת).

מדברים אלו הובן שהרבי משווה את הדבר לאופן נתינת הלוחות-הראשונות והשניות. שהלוחות הראשונות שניתנו ברעש נשתברו לבסוף – אם כי הרעש לא היה ח"ו טעות, שהרי הרעש הוא הרעש של מתן תורה בקולות וברקים. וכן בנדון דידן, שבוודאי החגיגה בה' טבת הייתה צריך להיות בכל ה"שטורעם", והרבי אכן קבע את ה' טבת לחג בשנת תשמ"ח, "לשנה אחרת קבעום ימים טובים בהלל והודאה", ובהדגשה ש"הימים האלה נזכרים ונעשים" מדי שנה בשנה. ובכל זאת, דווקא הלוחות השניות שניתנו בחשאי, הם שנשארו קיימים ושלמים. ולכן הדידן-נצח בפעם השניה היה צריך להיות דווקא בחשאי.

מזה מובן שבהחלט יש מקום ועניין לחוג גם ימים אלו (אלא שזה צריך להיות יותר בצנעה ובלחש), ואדרבה. שהרי חוגגים גם את מתן הלוחות השניות בשמחה גדולה. ואדרבה, מבואר בחסידות שהטעם לקביעת שמחת תורה בשמיני עצרת הוא בגלל השמחה הגדולה בלוחות השניות שניתנו ביום הכיפורים.

אך גם בזה עדיין לא הסתיים העניין. הצד שכנגד ראה שהפסיד במשפט הספרים, והחליט לתקוף מכיוון אחר – הם טפלו עלילות והגישו משפט נוסף. תוכן המלשינות היה כאילו דבריו של הרבי בקשר לספרים גרמו לאלימות אצל קיצונים והביאו לתוצאות בלתי רצויות. הם היו מעוניינים שהרבי יצטרך לבוא לבית המשפט ולהגיב לאותה טענה.

כאן היה הרבה יותר קשה לפעול שהשופטים יחליטו כי הרבי אינו צריך לבוא ולמסור את גרסתו, מאחר שהייתה זו תביעה אישית נגדו. לא כמו בי"ג כסלו תשמ"ו, הניצחון הראשון עוד לפני תחילת המשפט (המשפט התחיל בי"ט כסלו תשמ"ו) כאשר החליטו השופטים במשפט הספרים כי "המלך אינו מעיד ואין מעידין אותו" [כלשון הרמב"ם בהלכות מלכים פ"ג ה"ז]. ואולם גם כאן ארע הנס ודידן-נצח. גם כאן קבעו השופטים כי "המלך אינו מעיד ואין מעידין אותו".

בתחילה נפסק כן בכ"ו תשרי תש"נ, והחסידים חגגו גם אז – זכורני כי המשפיע ר' מענדל התוועד אז ב-770 עד השעה עשר בבוקר, כשהרבי נכנס לתפילת שחרית. סיפרו אז שהרבי שאל את המזכיר הריל"ג האם החסידים אומרים "לחיים", וכשהשיב בחיוב, הגיב הרבי שלא יעברו על הגזירה ולא יאמרו "לחיים" יותר ממה שמותר. אלא ששוב היה ערעור על כך, **וב"י"ט טבת תש"נ** נפסק הדבר שוב סופית (משפט זה התנהל, מטבע הדברים, ביתר חשאיות, שהרי הוא לא היה נוגע ישירות לחסידים אלא אישית לרבי בעצמו, ולכן גם הרבה פרטים לא ידועים בו).

נוגע לרבי אישית

כבר נכתב בעבר כי גם אם לכאורה נדמה כי י"ט טבת קשור רק אל הרבי אישית, ולא נוגע לחסידים – הרי לחסידים נוגעים גם דברים הנוגעים לרבי אישית, ואולי אפילו יותר מדברים הנוגעים לכלל. כדברי הרבי מלך המשיח שליט"א בקשר ליום הגאולה ג' תמוז, וזו לשון קדשו (לקוטי שיחות ח"ד ע' 1315) **"הטעם שלא קבע כ"ק מו"ח אדמו"ר את יום השלישי בתמוז ליום טוב, ורק את הימים י"ב וי"ג תמוז – יש לומר, לפי שכל ענינו של נשיא ורועה ישראל הוא – להשפיע לאנשי דורו (ועניינו "הפרטיים" אין נחשבים אצלו – בערך זה), ומכיוון שבהיותו בגלות, יכולתו בהשפעה הייתה מוגבלת ביותר, לא קבע את יום הג' בתמוז ליום טוב. אמנם התקשרות חסידים לרבי נשיא – צריכה להיות לכל מה שהוא (ובפרט שנשמה כללית, גם ענייניה "הפרטיים" שייכים לכלל ישראל), ולכן חסידים עליהם לחוג גם את יום הג' בתמוז".**

בולט מאד הדמיון של י"ט טבת לזה. כמו בג' תמוז, שבו ניצל כ"ק אדמו"ר הריי"צ בעצמו, ואדרבה, "ממוות לחיים". ולמרות זאת לא קבע אותו ליום-טוב, מכיוון שהיה זה עניין פרטי שלו שלא נגע ישירות לעבודתו בהפצת החסידות. אך הרבי קובע, כאמור, כי חסידים מקושרים גם לענייניו הפרטיים של הרבי, ובפרט ש"**נשמה כללית, גם ענייניה ה"פרטיים" שייכים לכלל ישראל".** ואף מוסיף שם ש"**מובן, אשר יום השלישי בתמוז יש בו – מכמה צדדים – שמחה יתירה מאשר בימי י"ב וי"ג תמוז**" – כן הוא לכאורה בקשר ל"י"ט טבת, שאף שהוא לכאורה עניין אישי של הרבי עצמו, הרי לחסידים נוגע גם העניינים האישיים של הרבי, ואדרבה,

> גם אם לכאורה נדמה כי י"ט טבת קשור רק אל הרבי אישית, ולא נוגע לחסידים - הרי לחסידים נוגעים גם דברים הנוגעים לרבי אישית, ואולי אפילו יותר מדברים הנוגעים לכלל.

"מכמה צדדים" זה אולי נוגע להם אף יותר. מה גם, שבעצם, משפט הספרים סבב כל כולו סביב שאלה זו: האם עניין אישי ופרטי של הרבי שייך רק לרבי עצמו או גם לחסידים – האם הספריה של הרבי היא ספריה פרטית. שאז, לטענתם, יש בה דין ירושה וצריך לחלקה ח"ו בין "היורשים החוקיים". או, כפי האמת, וכפי שנקבע גם לעיני כל השרים והעמים בבית המשפט, שגם העניינים הפרטיים של הרבי שייכים לחסידים. וכפי שאמרה הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע את המילים שהי' להם משקל רב בהכרעת המשפט, ש"הן האבא והן הספרים שייכים לחסידים".

מובן אם כן לכאורה, שחסידים עליהם לחוג את היום הבהיר י"ט טבת במיוחד, יום בו נקבע רשמית כי גם העניינים הפרטיים והאישיים של הרבי שייכים לחסידים, יום של דידן-נצח בענין פרטי ואישי של הרבי – למרות שהרבי לא קבע אותו רשמית ליום-טוב.

במבט שטחי ניתן לחשוב שעובדה זו, שהרבי שליט"א לא קבע יום זה במפורש לחג, פירושה שחגיגת יום זה פחותה מיום שהרבי בעצמו עשה ממנו "שטורעם", ורק שבכל זאת צריך לחגוג גם יום זה.

כשמתבוננים קצת, מגיעים למסקנה שההיפך הוא הנכון: דווקא ביום כזה שחגיגתו אינה כה פשוטה וברורה, יום שהוא של הרבי אישית – כאן מתקשרים לפנימיות שבפנימיות, לעצם שבעצם, אל הרבי בכבודו ובעצמו, כפי שהוא למעלה מהתפשטותו ופעולתו בעולם. ואם הדבר נכון באופן כללי, יש לענין זה חשיבות מיוחדת וקשר פרטי לדורנו זה, לרבי מלך המשיח. ולכן דווקא בדורנו, "הדור השביעי", מקבל הענין האישי של הרבי הדגשה מיוחדת, הרבה יותר מאשר בדורות הקודמים.

למרות שהרבי לא קבע את היום הזה – י"ט בטבת – ליום של התוועדות וקבלת החלטות טובות, והוא קשור אל הרבי אישית – הרי דווקא יום זה מבטא את האמיתיות והפנימיות ממש. את העצם שבעצם, את מה שלמעלה מכל ההתפשטות ומכל ה"גילויים", את מה ששייך לרבי מלך המשיח שליט"א עצמו ממש, באופן אישי ופרטי.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

היה זה בתחילת קיץ תשנ"ז, כאשר בצמוד לישוב 'כוכב יעקב' החלו עבודות הפיתוח להקמתה של קריה חדשה, דגם של התיישבות שונה לגמרי ממה שידע עד אז אזור בנימין. ישוב עירוני נטו, שיווק דירות על בסיס כלכלי. קהל היעד: אוכלוסיה חרדית. הפרויטק החל על ידי חברה יזמית שעמלה על איתור אזור כפרי להקמת ישיבה חרדית. מתוך שלל ההצעות שעמדו לפניה, נבחר השטח הזה. מיוזמה זו התפתח פרוייקט מגורים לציבור החרדי. חמישים המשפחות הראשונות נכנסו לדירותיהן כבר בחודש ניסן תש"ס.

בתוך אותן משפחות היו כמה משפחות של חסידי חב"ד שקבעו בשכונה זו את מושבם. הללו חיפשו מקום קרוב לירושלים, אך לא במחיר של ירושלים.

כל זה היסטוריה, שכן מאז התפתח המקום וכיום מתגוררות בו כאלף מאתיים משפחות ומתוכן כארבעים משפחות חב"דיות. שלא כמו ביישובי בנימין האחרים, רק מעטים הגיעו למקום בגלל אידיאולוגיה ליישב את אזור בנימין. רובן הגדול מצאו במקום דיור נוח בתנאים טובים, והכי חשוב – קרוב לירושלים. זה לצד זה קמה קהילה חסידית לצד ליטאית, קהילות ספרדיות ליד אשכנזיות, וכאמור גם קהילה חב"דית תוססת התבססה בישוב.

בשנים האחרונות התפתחה הקהילה. בית הכנסת שהיה ממוקם בחנות שכורה, היה צר מהכיל את המתפללים ועבר למקום קבע רחב ומפואר ומושקע. ביישוב ישנו מקווה חב"די, תלמוד תורה ובית ספר לבנות שנפתח השנה. הצפי הוא, שבשנים הקרובות הקהילה תגדל ותתרחב. הגבאים הנמרצים של בית-הכנסת הקימו 'כולל אברכים' יומי, ולדבריהם, היד עוד נטויה למוסדות נוספים, לתפארת הקהילה. "הדבר שהכי מאפיין אותנו", אומרים המרואיינים כאיש אחד, "זו האחדות ששוררת אצלנו. כולם שווים. אין מעמדות".

מרבית אברכי הקהילה הינם בעלי תשובה מצרפת, מרוסיה, מארץ ישראל ואפילו מארגנטינה. לכל אחד סיפור חיים מרתק ומעניין משלו, כיצד התקרבו לדרך התורה והחסידות ואיך

תל ציון המצליחה

תל ציון, שכונת הרחבה של כוכב יעקב שכבר מזמן גדלה והפכה לישוב עצמאי, המכיל אלפי משפחות שומרות מצוות שחיפשו יישוב מוזל עם איכות חיים כמו בירושלים הסמוכה • בתוככי הישוב החדש קמה וניצבה קהילת חב"ד יפה ומרשימה הנמצאת בעיצומה של בנייה והתפתחות, לצד שורה של מוסדות חינוך • כתב "בית משיח" ביקר במקום, שוחח עם פרנסי הקהילה וראשיה, התרשם ומספר

מאת נתן אברהם

כל אחד מהם מצא את מקומו בתל ציון.

לצורך הכתבה ראיינו את מנהל הגנים, התלמוד תורה ובית הספר– הרב **ישעיהו אלפרוביץ**, וכן את הגבאי המסור שהפך את בית הכנסת לאבן שואבת ומגדל אור חסידי לא רק בקרב אנ"ש, ר' **אריאל ביבי**, וזקן הקהילה ר' **מענדל קריצ'בסקי** מהנדס חשמל במקצועו ומעמודי התווך של הקהילה.

• **הקהילה קטנה יחסית, מדוע נוצר צורך בהקמת מוסדות חינוך?**

הרב **ישעיהו אלפרוביץ**: "תל ציון אמנם יישוב סמוך לירושלים, ובשנים הראשונות שלחנו את הילדים ללמוד במוסדות החינוך החב"דיים בירושלים, אולם לאחר כמה שנים חשנו שהגיע הזמן להקים מוסדות חינוך משלנו. הבנו שבלי בית ספר, תלמוד תורה וגני ילדים, אברכים לא יוכלו להישאר להתגורר כאן והקהילה תדשדש. הנסיעה לירושלים מדי בוקר והעמידה במחסום של צה"ל יכולה לפעמים להימשך כשעה וחצי ואף יותר. גם מחיר הסעה היה גבוה מאוד, והדבר השפיע בהחלט על מערכת השיקולים של זוגות צעירים לגור ביישוב" מוסיף הרב אלפרוביץ.

מלאכת ההקמה לא הייתה סוגה בשושנים, התלוו לזה קשיים כבירים שרק בדרך נס ובברכותיו של הרבי הצליחו המוסדות לקום ולהתמסד לכדי מציאות רצינית. "באנו לתל ציון לפני כעשר שנים והיינו מגרעין המייסדים של הקהילה. המוסד היחיד של חב"ד באותם ימים היה בית כנסת קטן שפעל בתוך חנות במרכז המסחרי של היישוב. באמצע ה"חנות" נתלה וילון שהפריד בין גברים לנשים.

"אחרי כמה שנים, הגיעו משפחות אנ"ש נוספות, הקהילה גדלה ובית הכנסת היה כבר צר מהכיל את כולם. בעל החנות שהיה בקשרים טובים עם מנהלת היישוב, ניאות לתת לנו חנות נוספת שהייתה בבעלותו ואותה הפכנו לעזרת נשים. עד מהרה גם זה הפך להיות צר מהכיל, והגשנו בקשה למנהלת, שהיות וקהילתנו גדלה, אנו מבקשים מבנה מתאים שיהלום את צרכינו. בקשתנו לא נענתה במהרה. עובדה זו גרמה ללחץ על המנהלת. בשלב מסוים נרקם הסדר עם בית הכנסת התימני שמניין חב"ד יתפלל אחריהם, שכן הם סיימו את התפילה

צמצום? חלילה וחס

מספר הרב ישעיהו אלפרוביץ:

"כשהתחלנו לפני שנתיים את שנת הלימודים עם כיתה ב', הייתה לנו מכולה בלבד. לא ידענו את נפשנו; לאן נכניס ללמוד את כיתה **ב'** החדשה בשנת הלימודים החדשה? את המכולה המשופצת שהייתה לנו, כבר חילקתי לשניים. בחלק האחד שיכנתי את ילדי הגן ובחלק הנוסף את כיתה א' שתיכף **עולה** לב' ומה אעשה כעת? היה לי חלום לבנות כיתה גדולה, ולהכניס אליה את הכיתה הזו, אלא שבניית כיתה חדשה זו הוצאה שמסתכמת בלפחות מאתיים אלף שקל, ומאיפה נביא סכום כה גבוה? הייתי ממש אובד עצות, אך לא התייאשתי.

"במשך מספר חודשים ניסיתי בכל דרך אפשרית; נכנסתי ויצאתי בחדרי הוועדות השונות, הפעלתי לחץ על אנשים שחשבתי שיוכלו לסייע, אך ללא הועיל. בכל מקום שמעתי תשובות בנוסח 'ננסה', 'נשתדל', 'אנחנו לא מבטיחים'. הבנתי שהמשימה לא תהיה קלה. גם כך מלאכת איסוף הכספים כדי לשלם מדי חודש בחודשו את משכורות המורים לא הייתה דבר קל, וכעת להשיג סכום כזה, הדבר קשה שבעתיים. בעיקר ציפיתי מדוד שלי, רב **בדרום אפריקה** שיסייע לנו, אך זה התעכב.

"הגיע כבר תשעה באב, והלחץ גדול. בעוד ימים אחדים צריכה להפתח שנת הלימודים, וכתה אין. הפנמתי שכיתה גדולה כבר לא תהיה, את החלום הזה אצטרך לגנוז לזמן אחר, אבל לפחות אנסה לבנות כיתה שתעמוד בסטנדרט הכי פשוט. בגלל ההתעסקות שלי באותה שנה בעניני בנייה ושיפוץ, צברתי כבר מעט ידע, והחלטתי לחסוך כסף ולא להזמין קבלן אלא לעשות את העבודה בעצמי. כבר במוצאי תשעה באב, הזמנתי משאית מלט, רשתות יציקה, בלוקים וברזלים. מתשובות הרבי הבנתי שעלי ללכת במסירות נפש, וכך החלטתי לנהוג.

"בשעת לילה מאוחרת לפני שהמשאיות והפועלים הגיעו, קינן בלבי חשש שמא מלאכת הקבלנות שנטלתי על עצמי לא תלך יפה, ואולי גם, למרות כל המאמצים, לא נספיק לסיים את בניית הכיתה לפתיחת שנת הלימודים. התיישבתי אפוא לכתוב לרבי וביקשתי עצה וברכה. תשובת הרבי הממה אותי; הרבי כותב להנהלת בית הספר למלאכה שאין מוציאים מעות על צריפים. לאחר עיון במקור "צריפים ובנינים", תשובת הרבי הייתה ברורה דיה בכדי שאטלפן מיד לכל אנשי המלאכה שהזמנתי כדי לבטלם.

"מספר ימים הסתובבתי בבית אובד עצות. הרבי ביטל את כל הרעיון של הבנייה אבל לא כתב לי מה כן לעשות. אם השנה כיתה לא תפתח, אנחנו יכולים לסגור את התלמוד תורה. גם אם נפתח אותו מחדש בעתיד, כל בר דעת יחשוב פעמיים האם להכניס את ילדיו להרפתקה החב"דית שכבר לא צלחה פעם אחת, ומי מדבר על כבוד הרבי וכבוד ליובאוויטש? אני כותב לרבי שנית ומקבל תשובה בנוגע לחשיבות בית כנסת חב"ד.

"קיוויתי שלא הבנתי נכון, וכי הרבי לא שולח אותנו ללמוד בבית הכנסת. קראתי בעיון את התשובה, וראיתי שהרבי כותב במפורש "בית כנסת חב"ד". בהמשך המכתב כותב הרבי שלא יכול לאשר צמצום בצמצום, מפני שגם ההרחבה שהוא חושב עליה, היא צמצום לגביו. הבנתי שהרבי מייעד לנו התפתחות גדולה ומבקש שלא נחשוב לצמצם, אבל איך זה יקרה?!

"חסיד לא שואל. כתבתי להורים שכיתה ב' תתחיל בשנה הבאה ללמוד בבית כנסת חב"ד. ההשגחה הפרטית הגדולה באה בעת ההקפות של שמחת תורה. **דודי, רב הקהילה מיוהנסבורג שבדרום אפריקה, הציג את הפרוייקט בפני בני הקהילתו, ובתום ההתוועדות בבית הכנסת כבר נאסף כמעט כל הסכום. במוצאי החג קיבלתי טלפון ובו הוראה להתחיל.** באותם ימים שררה הקפאת בנייה בשטחים, אך בחסד וברחמים, ובלא מעט ברכות של הרבי, הצלחנו להתחיל ולסיים במהרה את בניית הכיתה החדשה. באותה שנה קיבלנו גם מזגנים לכל הכתות ועוד אביזרים. צמצום ממש לא היה אותה שנה...

מוקדם. זמן מה אחר כך קיבלנו מהמנהלת שטח, גייסנו תורם שתרם מבנה יפה, גדול ורחב כמאתיים מטר רבוע. המקום החדש הביא איתו גם התפתחות גדולה בכל נושא השיעורים והתוועדויות, לצד התפילות הקבועות".

עד מהרה הפך בית הכנסת לבית מדרש ולמרכז קהילתי אליו מגיעים מדי תקופה מרצים מיוחדים, נמסרים בו שיעורים בחסידות ובנגלה. מדי שבת ניתן למצוא שם לא רק אברכי חב"ד, אלא יהודים מכל קצות הקשת של היהדות החרדית והדתית. מדי כמה שנים נבחרים לבית הכנסת גבאים חדשים, כוח צעיר שמצעיד את בית הכנסת קדימה בכל המובנים.

כך קמה קהילה

- **הרב אלפרוביץ, אני מבין שלאחר שבית הכנסת הפך לעובדה מוגמרת, החלו הדיבורים על הקמת מוסדות.**

"לא בדיוק. המוסדות החלו עוד לפני בניית בית הכנסת. מוסדות החינוך החלו עם גני הילדים. מרבית חברי הקהילה הם אברכים צעירים, ובדרך הטבע ישנם ילדים רבים בגילאי גן. זה היה בתשס"ח, הייתי אז מורה ומצאתי את עצמי עם שנים עשר ילדים בסלון ביתי. עד מהרה הבנתי שאני לא רק המורה אלא גם המנהל. ברכותיו הברורות של הרבי גרמו לי להמשיך ולהשקיע.

"אשתי עבדה בתור גננת ואני הייתי המורה. זו הייתה שנה קשה במיוחד מבחינה כספית. לא היה כל תקציב, הכסף שההורים שילמו הספיק בקושי למינימום. בסביבות חודש שבט החלטנו שאם לא ניכנס להליך של פיתוח וניקח על עצמנו את העניין בצורה רצינית ומקצועית, או אז סיכוי קלוש שבשנה הבאה הגן והתלמוד תורה יפעלו כסדרם. פניתי למנהלת וביקשתי מבנה. הם צחקו. "יש לך שנים עשר ילדים, למה שתקבל מבנה?" הייתי עקשן.

כשאני מלווה בברכותיו של הרבי, התחלתי להאבק. "אמנם יש לנו מעט תלמידים אבל זו רק ההתחלה", הבטחתי למנהלת, "ומלבד זאת, יהיו לנו הרבה יותר תלמידים אם רק יהיה לנו מקום נאות לשכן אותם". כיוון שפעלנו בתוך דירה, משרד החינוך לא הכיר בנו, ואף על פי כן גדלנו והתרחבנו. הכנסנו עוד סייעת לגן לצד רעייתי, וחברי הקהילה אף הם סייעו רבות. בשלב מסוים בעלי הדירה בה פעלנו רצה למכור את הדירה, מה שהכניס אותנו לסחרור נוסף. אבל אז הגיע רגע אופטימי כאשר לוועד הישוב נבחר נציג חב"ד.

"אופטימיות זו לא נמשכה זמן רב, לאחר שהנציג אולץ להתפטר בגלל אילוצים צדדים, ושוב נשארנו ללא עזרה וגיבוי. עוד הרבה טלטלות עברו עלינו עד שבמפתיע נכנס לתפקיד יו"ר המנהלת נציג שאהד אותנו. כעבור זמן לא רב הקצה לנו שטח מתאים.

"במשך חודש אני ועוד כמה חברים בקהילה, שיפצנו את המקום וסידרנו אותו כיאות. חברים בקהילה התגייסו, לקחו הלוואות ונתנו לנו סכומים גדולים בכדי שנוכל לבנות מקום ראוי על תילו. לילות ארוכים עבדנו עד שהמקום הפך להיות ראוי לאכלס ילדים. בסייעתא דשמיא הצלחנו להשיג תרומה ובנינו בסמוך כיתה נוספת. במצב זה, כבר קיבלנו אישור ראשוני ממשרד החינוך".

כך החלו כתות א' וב' לפעול. השנה כבר קיימים ארבע כיתות, עד כיתה ד'.

בשלב מסוים נכנס מנכ"ל חדש למנהלת שסירב לעזור משום מה. הוא היה צונן כלפי המוסדות המתפתחים. "חששנו ממנו", מודה הרב אלפרוביץ, "מה שלא הפריע לנו להגיע בישיבה הראשונה של הוועד, ולזעוק 'אנחנו קטנים אבל יכולים לגדול. תנו לנו מבנה וכיתות יותר גדולות ותראו איך התלמוד תורה יגדל'. לפתע אותו מנכ"ל קם והציע: 'יש מבנה שמתפנה ניתן לכם שם כיתה'. חברי הוועד כבר הסכימו אלא שלפתע 'תיקן' את עצמו: 'בעצם, למה כיתה אחת? ניתן להם שתיים'. זה היה ממש מופת. השנה יש לנו ארבע כיתות מכיתה א' ועד ד', ובעז"ה משנה לשנה אנחנו מתכוונים לגדול עד שיהיה לנו תלמוד תורה עם כל הכיתות".

במקביל נפתח כתה א' בבית ספר בנות חב"ד כאשר בשנה הבאה מתעתדת ההנהלה לפתוח גן של בנות.

כשהרב אלפרוביץ מדבר על המחנכים בתלמוד תורה הוא לא מסתיר את גאוותו. "יש לנו מורים מצוינים" הוא קובע. "בתלמוד תורה יש אווירה חב"דית שמחה. מלמדים מתוך שמחה. לומדים אצלנו תלמידים לא רק מתל ציון אלא גם מהיישובים הסמוכים: כוכב יעקב, אדם, רימונים ובית א-ל. התלמוד תורה קנה לעצמו שם של מקום שמשקיע בצורה אינדיבידואלית בכל תלמיד ותלמיד. הכיתות הקטנות אצלנו מאפשרות השקעה כזו. אנו עושים כל מאמץ שלמורים ולתלמידים לא יחסר דבר".

ימי בראשית. כיתת הלימודים בביתו של המנהל

> הרב מענדל קריצ'בסקי, המבוגר שבחבורה, משווה את הקהילה לסוג של קהילה שהייתה ואיננה כבר, בשנים ההן, בכפרים היהודיים ברוסיה הלבנה, כאשר כל אחד דאג לזולתו, כיבד את רעהו, האחד בשביל כולם וכולם בשביל אחד. כשאני מרים גבה ותוהה אם לא נסחף קצת, הוא מבהיר לי שדבריו נאמרו בזהירות ולאחר מחשבה.

האחדות - מקור הגאווה

את המרואיין הבא אנחנו פוגשים בדרך לבית הכנסת, שם מתקיימת התוועדות לרגל יום כ' מרחשוון. בהתוועדות, כך אנחנו למדים, ייטלו חלק לא רק חסידי חב"ד, אלא רבים מבני היישוב. "אומר לך את דעתי הלא-אובייקטיבית. זו הקהילה הכי טובה שקיימת היום בארץ ישראל" מפתיע אותי הגבאי ר' אריאל ביבי. "יש אצלנו אהבת חינם. חסידים מכל כך הרבה מקומות שפות ורקעים, ואף על פי כן, כולם פועלים בצוותא חדא. איש את רעהו יעזורו. לכל אברך יש תפקיד שהוא אחראי עליו".

כמו בכל בית כנסת חב"די ישנן תפילות תמידים כסדרם ברוח חב"דית, שיעורים, התוועדויות. "בימי חול מניין הראשון מתחיל בשש בבוקר, כאשר חצי שעה קודם לכן מתקיים שיעור בחסידות. התברכנו באברכים רציניים. את השיעור הזה מסר זמן מה הרב ישעיהו חיים אלפרוביץ, המשמש כמשפיע הלא רשמי של הקהילה ומוסר בקביעות את שיעור הנגלה וההלכה בערב. כיום מוסר את השיעור הרב יצחק אוסטינסקי".

האחדות בין כל חלקי הקהילה היא מקור הגאווה של קהילת תל ציון. "מיד כשנכנסתי להיות גבאי, חילקתי בין כל חברי הקהילה דף בו ביקשתי מכל אחד לציין מה הוא יכול לתרום לקהילה. כל אחד רשם משהו אחר, וזה חימם את הלב. כל אחד וההצעה שלו החלו לקרום עור וגידים. כל אחד מרגיש שיש לו חלק, וזה מה שיוצר אחדות נפלאה. בהתוועדויות, כל אחד מביא סלט כזה או אחר. פעולות אלו ועוד רבות אחרות, גורמות לגיבוש הקהילה. כל מי שיגיע להתארח בקהילה, ישים מיד לב לאווירה המאוחדת השוררת. אם יש אישה יולדת, מיד יקפצו כמה נשים

המורים עם הילדים בביקור ב-770 בכפר חב"ד

לסייע לה עם האוכל ועם הילדים. הטוב הזה מקרין לא רק לתוך הקהילה אלא גם החוצה".

אם מדברים כבר על השפעה מחוץ למעגל הפנימי של הקהילה משתף אותנו ר' אריאל גם בפעילות רחבה שמתקיימת בחגי ישראל ומועדיו עם חיילי צה"ל וביישובי הסביבה. "בסמוך לנו יש בסיס של צה"ל אותו אנחנו פוקדים בכל חג. בתהלוכת ל"ג בעומר שמארגן מדי שנה ר' אבינועם שטרן, נוטלים חלק מאות מילדי הישוב. מכל קצות הקשת צועדים בתהלוכה של חב"ד שמסתיימת בבית כנסת חב"ד. בניגוד למקומות רבים אחרים, אצלנו ב"ה לא מרגישים מתח בין החוגים השונים. כשהרב של היישוב ישב 'שבעה' רוב המניין שלו היה מורכב אברכים חב"דיים. במניין החב"די משתתפים בקביעות ליטאים רבים, ספרדים ומחוגי המזרחי. בשיעורי החסידות ניתן לראות השתתפות רבה של כאלה שאינם חסידי חב"ד ובשבתות בבוקר אפשר למצוא בקלות כמה חברותות של חסידי חב"ד עם יהודים מחוגים אחרים שנפשם חשקה ללמוד את תורת החסידות".

מהפך אישי

כמו מרבית חברי הקהילה בתל-ציון, גם ר' אריאל לא נולד וחונך בבית חב"די. הוא נולד לאביו, השדרן ואיש הרדיו ששמר על מסכת קשרים קרובה עם חסידות חב"ד ועם הרבי מלך המשיח. "בבית נהגנו כמסורתיים מינוס", מספר ר' אריאל, "תמיד הערכתי את היהדות והיה לי כבוד למסורת, אך לא מעבר. רק בשנים האחרונות כל בני המשפחה חזרו בתשובה, הוריי ושלושת אחיי.

"עם גיוסי שובצתי בנח"ל ולחמתי במלחמת לבנון הראשונה. אחרי הצבא הגיעו המסעות ברחבי הגלובוס, מהודו שבמזרח דרך אירופה, יפן, תאילנד, פיליפינים ואוסטרליה. בדיעבד כיום אני יודע שחיפשתי את עצמי, חיפשתי את ה'אני' האמיתי שלי.

"בהשגחה פרטית, באחד מביקוריי בארץ ישראל, בין טיול אחד לשני, יצא לי להיכנס למרכז 'החוט המשולש' בירושלים. נכנסתי היישר לשיעור של הרב ירון קולטון שלימד את המאמר על אודות הבריח התיכון של הרבי הריי"צ. שמעתי את הדברים וכמעט התעלפתי. זה יהדות? עד אז חשבתי שיהדות זה רק 'אסור' ו'מותר', בלי יותר מדי עומק ופנימיות. באותו ערב גיליתי עולם חדש שסחף אותי אליו. תורת החסידות הייתה עבורי כמו מים קרים על נפש עייפה.

"עוד מאמר ועוד שיחה, החסידות הרי מחייבת, ואז הגיעו הכיפה והציצית. בשלב מסוים נוצר מצב של חוסר התקדמות. שקעתי אמנם בלימוד החסידות אך החיים המשיכו במסלולם. בשלב מסוים הרגשתי שאינני יכול להמשיך לרקוד על שתי חתונות. הרי גיליתי כבר את האמת, מן הנכון יהיה ללכת עד הסוף. היה לי עסק, מכרתי אותו ונכנסתי ללמוד בישיבת קטמון".

בישיבה בקטמון הפך ר' אריאל לחסיד עם כל הלבושים בחיצוניות ובפנימיות.

לאחר נישואיו חיפשו בני הזוג מקום קרוב לירושלים אך במחיר סביר. בשלב מסוים הוזמנו לביקור בביתו של ר' אליהו אדרי, אף הוא בוגר הישיבה שהקים את ביתו בתל ציון. "נשבינו בקסם המקום. היה זה מקום שקט ושלוו עם אוויר טוב ממש כמו בירושלים ובחצי מחיר. גם מבחינה רוחנית, פגשנו במקום קהילה חמה ומלוכדת, צעירה, דינאמית ונמרצת".

כעבור שנתיים של שכירות, רכשו בני הזוג ביבי דירה ביישוב המספק היום את כל השירותים הנחוצים למשפחה חב"דית, החל ממוסדות חינוך, בית כנסת חב"ד, מקווה חב"די, תלמוד תורה, גנים ובית ספר של בנות – כאשר מעל מרחפת אווירה מלוכדת וחמימה.

"אחרי הפעילות של חג החנוכה האחרון שהייתה מוצלחת במיוחד, התוועדנו והגענו לידי הבנה, שהחנוכיות האמיתיות הן אנחנו, וככל שנהיה נרות להאיר, כך נוכל להשפיע יותר ויותר על יהודים המתגוררים ביישוב עצמו. בעקבות זאת, כל אחד קיבל על עצמו החלטות טובות להפצת חסידות".

הרב **מענדל קריצ'בסקי**, המבוגר שבחבורה, משווה את הקהילה לסוג של קהילה שהייתה ואיננה כבר, בשנים ההן, בכפרים היהודיים ברוסיה הלבנה, כאשר כל אחד דאג לזולתו, כיבד את רעהו, האחד בשביל כולם וכולם בשביל אחד. כשאני מרים גבה ותוהה אם הוא לא נסחף קצת, הוא מבהיר לי שדבריו נאמרו בזהירות ולאחר מחשבה. השיחה איתו נערכת בשעת ערב מאוחרת, לאחר שהסיע את רעייתו לשיעור נשים.

"עד לפני כעשר שנים התגוררנו בדירה מושכרת בשכונת רמת שלמה

מימין: ילדי בית הספר בשנת תשס"ח. משמאל: ילדי בית הספר בשנת תשע"ב.

וחיפשתי מקום אחר לגור בו. היו בידי כמה אפשרויות ולבסוף נפל הפור על תל ציון. מהר מאוד עמדתי על טיבה של האווירה המגובשת והטובה שיש בקהילה והחלטתי להעתיק את מגורינו לשם ולהיות חלק מהקהילה היפה הזו. יש בקהילה שלנו משהו שבאמת לא בולט באף מקום אחר, והאמן לי שנדדתי בכמה קהילות. יש בה אחדות ופשטות מעוררות השתאות".

כמו רבים מבני הקהילה אף חייו של ר' מענדל היו יריעה מרתקת. הוא נולד במהלך מלחמת העולם השנייה בסמרקנד, ושורשיו נטועים עמוק בחסידות חב"ד. מצד אימו הוא קשור למשפחת חן המעטירה, ומצד אביו הוא מיוחס לר' יעקב איזיק בלנטר, מי שהיה משמשו של הרבי הרש"ב. "משהסתיימה המלחמה, עברנו להתגורר במוסקבה, שם למדתי חשמל ואלקטרוניקה, מקצוע בו אני עובד כיום.

"על אף שהתרחקתי מדרך החסידות, אני זוכר שבכל פעם שהייתה בעיה, היו שואלים את הרבי בניו-יורק, ותשובותיו היו מגיעות מוצפנות, בהן היה מכנה עצמו בתור 'זיידע'. בכל אותן שנים כינן אצלנו חלום גדול – לצאת מרוסיה ולעלות לארץ ישראל.

"באותה תקופה כבר המצאתי שני פטנטים מיוחדים בתחום האלקטרוניקה, ולא רציתי שהרוסים המסייעים לאויבי ישראל הערבים יהנו מכך, ואולי בכך אפגע בעקיפין בבטחון ישראל. בשנת תשל"ב החל הממשל הרוסי לשחרר טיפין טיפין אישורי יציאה, ולאחר לא מעט חששות הגשנו את הניירות וביקשנו אישור יציאה. נשיא ארצות הברית דאז ניקסון היה צריך לבקר ברוסיה באותם ימים, וכדי להראות רושם של חוסר-דיכוי, אישר הממשל באותם ימים יציאתם של יהודים רבים, בהם גם אנחנו. תוך שבוע יצאנו מגבולות מסך הברזל, וכשהגענו לארץ ישראל, שיכנו אותנו אנשי הסוכנות בערד.

"לאחר גיוס מקוצר, קיבלתי עבודה באוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע כמלמד חשמל. לימים הקמתי שם חברה לפיתוח מוצרי חשמל. בבאר שבע חזרתי להתקרב לצור מחצבתי, שם הכרתי את הרב יחזקאל סופר, הרב אברהם קרקובר, הרב תנחום בורשנסקי שכולם השפיעו עלי רבות. יחד עמם ייסדנו את תלמוד תורה חב"ד בעיר.

"מה שהשלים את התקרבותי אל הרבי, היה ביקור שערכתי ב-770. כשראיתי את הרבי בפעם הראשונה, התפעלותי לא ידע גבולות. הביקור בבית חיינו היה הזרז שהשלים את הפיכתי לחב"דניק מן המניין, לא רק כזה שיש לו שורשים, אלא הוא מכוח עצמו.

"אני ורעייתי נדדנו בכמה קהילות; מבאר שבע עברנו להתגורר בנחלת הר חב"ד, ולאחר מכן עברנו לגור בירושלים, לאחר שהרבי הכריז על בניית שכונה לאנשי מדע מעולי ברית המועצות בירושלים במסגרת ארגון שמי"ר. במסגרת תפקידי סייעתי רבות בהקמת השכונה. לקחתי שנת שבתון מהאוניברסיטה וביחד עם פרופסור ירמיהו ברנובר והרב נוטק'ע ברכהן התמסרתי לנושא".

מירושלים עברו בני הזוג קריצ'בסקי להתגורר בישוב תל ציון. ר' מענדל אינו עושה צעד מבלי לכתוב לרבי ולזכות בעצה וברכה. "לפני שנתיים הייתה לי מחשבה לשוב ולהתגורר בשכונת רמות בירושלים, לאחר שהרב יצחק קוגן הקים בשכונה מרכז מפואר לעולים מרוסיה. חשבתי להשתלב בפעילות הזו. התשובה שקיבלנו הייתה ברורה, הרבי כתב: מדוע עליו להיחפז בעזיבת הקהילה בה נמצא כעת בשעה שידוע לכל תרומתו לקהילה. בעקבות זאת החלטנו להישאר בתל ציון. ובאמת, אנחנו עושים כל מה שאנו יכולים כדי לסייע בשגשוגה של הקהילה ופיתוחה, בעיקר בעזרה לאברכים הצעירים שעושים עבודה מיוחדת".

- **לסיום, ר' מענדל, מה הדבר הכי מיוחד בקהילה שלכם?**

"ישנה בקהילה אווירה שאין באף מקום אחר. יש כאן חבורה של אברכים, עובדי ה' באמת. כל אחד מרגיש שלשני באמת אכפת ממנו. משפחה אחת מזמינה את השנייה לסעודות שבת. אם יודעים שאני ורעייתי נותרנו לבדנו בשבת, מיד יזמינו אותנו או שאנחנו נזמין אחרים. מקבלים האחד את רעהו בפשטות ואמיתיות".

מדוע האמונה במשיח נכללת ברשימה? האם אדם לא יכול להיות יהודי חרדי - שומר שבת, אוכל כשר וכו' - ופשוט לא להאמין במשיח? ומדוע מי שאינו מחכה לביאתו - נכלל בהגדרה חמורה של 'כופר'? • סדרת כתבות חדשה של הרב גרשון אבצן, ראש ישיבת ליובאוויטש בסינסינטי, שתעסוק בענייני גאולה ומשיח החל מהשאלות הבסיסיות ביותר.

מאת: הרב גרשון אבצן

מדוע 'עיקר', ומדוע 'כופר'?

בתפוצות ישראל מקובלים שלוש עשרה עקרים שיסד הרמב"ם. למרות שישנם 613 מצוות – רק 13 נחשבים ל'עיקרים', ולא כל מצוה הינה עיקר ביהדות. למשל: שניים מהמצוות הבסיסיות ביותר, הינם הנחת תפילין ושמירת שבת. למרות היותם כה בסיסיות ונפוצות, שני המצוות הללו אינן כלולות ב-13 עיקרי האמונה. וזאת מכיון שעיקרי האמונה אינם מצוות בסיסיות, אלא **עמודי התווך** של היהדות.

לדוגמא: העיקרון הראשון הוא האמונה בה'. ברור שזהו יסוד לכל התורה כולה, שהרי אי אפשר להיות יהודי מאמין ללא אמונה בבורא עולם.

[אגב, לפי רבים מהפרשנים, אין מצוה כלל להאמין בהשם! הם טוענים, כי איך אפשר לצוות מי שלא מאמין שישנו מי שמצווה?]

עיקרון אחר מ-13 עיקרי האמונה הוא שהתורה נאמרה על ידי השם, ורק נכתבה על ידי משה רבנו. גם זה מובן. רבים מחוקי התורה נלמדים מיתור של מילה או אפילו אות אחת בתורה. אם מישהו מאמין שהתורה חוברה על ידי בן אנוש, האם הוא מופתע שיש אות או מילה מיותרת? וכי יש מי מאיתנו שכתב טקסט ארוך ללא אף אות חסרה או מיותרת? איזה ו' או י' שנשכחו או נכנסו למילה בה הן מיותרות? ללמוד הלכה ולקבוע חוק מטעות אנוש? ברור שהיהודי המאמין חייב להאמין שהתורה לא חוברה על ידי אדם רגיל.

מדוע האמונה במשיח היא עיקר באמונה?

אם ההגדרה האמורה ל-13 עיקרי האמונה הינה נכונה – מדוע האמונה במשיח נכללת ברשימה? האם אדם לא יכול להיות יהודי חרדי – שומר שבת, אוכל כשר וכו' – ופשוט לא להאמין במשיח?

[ואכן, החתם סופר (יורה דעה סי' שנ"ו) אינו מקבל את האמונה בגאולה כעיקר באמונה, אלא כולל את האמונה בגאולה כחלק מהעיקר של האמנת התורה.

וכך הוא כותב: "עבדי ד' אנחנו, יעשה עמנו כרצונו וחפצו. ואין זה עיקר ולא יסוד לבנות עליו שום בנין. אך כיון שעיקר יסוד הכל להאמין בתורה ובנביאים, ושם נאמר גאולתינו האחרונה בפ' נצבים ובפ' האזינו כמ"ש רמב"ן שם והרבה מזה בדברי נביאים – אם כן, מי שמפקפק על הגאולה הלז, הרי [הוא] כופר בעיקר האמנת התורה והנביאים".

למרות זאת, הדעה המוסכמת בקרב רוב חכמי ישראל היא שהאמונה במשיח עצמה היא עיקר באמונה. לדבריהם, אם נאמר שכל חשיבות האמונה בגאולה נובעת מהעובדה שהדבר נכתב בתורה – הרי זה כמו כל המצוות שנכתבו בתורה, וכפי שראינו למעלה, הן כלולות כבר בעיקרון של האמונה בתורה מן השמים.

לחתם סופר עצמו יש הסבר מעניין לייחודיות של אמונת הגאולה: לכל סיפורי התורה היו עדי ראיה שהעבירו את המסורת הלאה, לבניהם. מיציאת מצרים והלאה, היו עדים כל ישראל, ואפילו סיפורי התורה המוקדמים יותר, כמו סיפורי אדם הראשון בגן-עדן, הרי אדם הראשון בעצמו סיפר זאת לשם בן נח, והוא העביר הלאה לאברהם, וכן הלאה מבן לבן.

המאורע היחיד בתורה שארע בהיכלו של מלך גוי ללא נוכחות יהודית, הוא: נבואת בלעם. עם ישראל שהיו שרויים במדבר, לא היו יכולים לדעת מכל הסיפור הזה, אלא רק הקב"ה בעצמו הוא שכתב את הדברים בתורה. ולכן, מי שאינו מאמין בנבואת הגאולה שמובאת בפרשת בלעם, מצהיר למעשה שהוא מאמין רק לדברים שבני אדם היו עדים להם, אך אינו מאמין שהתורה על כל חלקיה מה'.

אבל כאמור, רוב חכמי ישראל לא מקבלים את הבנתו של החתם סופר, וסבורים שאכן האמונה במשיח היא מעיקרי האמונה היהודית].

את התשובה לשאלתנו ניתן למצוא בתורת הרבי מלך המשיח (הדרן על הרמב"ם תשמ"ו, סע' י), אך על מנת להבין זאת, אנו חייבים קודם להסביר

רעיון חסידי בסיסי: למה אנחנו מתכוונים כאשר אנו אומרים בקריאת שמע, בעיניים מכוסות – "ה' אחד"?

ההסבר החסידי לכך הוא, שאחדות ה' היא יותר מאשר הצהרה שאין עוד בורא. אחדות ה', היא הצהרה שאין עוד בריאה. כל העולם – אפילו מה שנראה כמציאות עצמאית – הוא בעצם אלוקי, חלק מה'. אלא שבזמן הגלות, האמת נעלמת. העולם נראה כמציאות עצמאית, וקיום תורה ומצוות הוא המאבק בו, מכיון שעל ידי תורה ומצוות אנו מגלים את האמת – שאין עוד מציאות בעולם מלבדו.

כשמשיח יבוא, תתגלה האמת של הבריאה. כל העולם ייראה כמקום שנוצר למטרה אחת: לבצע את כוונת ה' בבריאה.

חז"ל מספרים לנו על כך (ילקוט שמעוני, ירמיהו רמז שטו): "אמר ר' סימון בשם ר' שמעון חסידא בעולם הזה אדם לוקט תאנים בשבת, אין התאנה אומרת לו כלום, אבל לעתיד לבוא היא צווחת ואומרת שבת הוא". גילוי זה נפעל על ידי התורה והמצוות שיהודים מקיימים בזמן הגלות.

מי שלא מאמין במשיח, לא מאמין שאחדות ה' האמיתית תתגלה אי פעם. הוא מאמין שהעולם יישאר "חופשי" מאחדות ה'. לאדם כזה, חסר משהו בסיסי באמונה יהודית. חסר לו באמונה בפעולת התורה והמצוות על העולם, הוא לא מאמין כי התורה והמצוות יגשימו אי פעם את מטרתם ויגלו את המציאות האמיתית של העולם.

מי שמקיים תורה ומצוות, ולא יודע שמטרתן היא להביא לגילוי אחדות ה' – דומה לחייל היוצא לקרב בלי לדעת מהי מטרת הקרב.

וזה, עיקר גדול באמונה: לא מספיק להאמין שהתורה מן השמים, נדרש גם להאמין כי התורה איננה מנותקת מהעולם והיא פועלת בו.

מדוע מי שמאמין, אך אינו מחכה - נחשב ל'כופר'?

בהלכות מלכים פרק י"א כותב הרמב"ם: "כל מי שאינו מאמין בו, או מי שאינו מחכה לביאתו – לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבנו".

זהו קטע הדורש ביאור: הסברנו למה מי שאינו מאמין בו הוא כופר, אך מדוע זה שאינו מחכה לביאתו נכלל בהגדרה חמורה זו?

[כל דבר ביהדות, נשפט לפי השורה התחתונה – מעשה בפועל. זה כולל אפילו את המצוות שבמרכזן רגש הלב.

קחו כדוגמא את מצות אהבת ה'. הרמב"ם מסביר בספר המצוות (מצות אהבת ה'), שהציווי הזה כולל את הפצת דבר ה' לאלו שלא יודעים אותו ('מבצעים', בלשון ימינו). כי מי שבאמת אוהב מישהו, משתף את האהבה עם אחרים. ובלשונו: "מצוה זו כוללת גם כן שנקרא את כל בני האדם לעבודתו יתעלה ולאמונה בו, שכן אם אתה אוהב את מישהוא תהללנו ותשבחנו ותקרא בני אדם לאהבתו". אנו יכולים לראות מכך שישנו משמעות מעשית לכל מצוה, אפילו למצוות שבלב].

בלקוטי שיחות (חלק כ"ח, פ' חוקת ע' 135) מבאר הרבי את חובת הציפיה למשיח, בהתבסס על כמה מילים שנראות מיותרות ברמב"ם.

הרמב"ם כותב (הלכות פרה אדומה, סוף פרק ג'): "ותשע פרות אדומות נעשו משנצטוו במצוה זו, עד שחרב הבית בשנייה--ראשונה עשה משה רבנו, ושנייה עשה עזרא, ושבע מעזרא עד חורבן הבית; והעשירית יעשה המלך המשיח, מהרה ייגלה אמן כן יהי רצון".

הסיומת הזאת מעלה שתי שאלות מתבקשות:

1) מה עושה תפילה באמצע ספר הלכה?

2) אם, מחמת סיבה כלשהי, הרמב"ם רוצה להתפלל עבור ביאת משיח, הרבה יותר מתאים היה לכתוב תפילה זו בהלכות בהם מסביר הרמב"ם את ההלכות הנוגעות למלך המשיח – שני הפרקים האחרונים של הלכות מלכים?

התשובה של הרבי (בקצרה):

הרמב"ם – כפוסק הלכה – מלמד אותנו הלכה: ההלכה היא, שכאשר שומע יהודי אודות משיח – אפילו אם המשיח הוזכר כנושא צדדי בשיחה – זה חייב לעורר בו כמיהה עמוקה ורצון להתפלל עבור ביאתו במהרה.

לפי ההלכה, מתי חייבים להתפלל? אם מישהו מרגיש שחסר לו אחד מצרכיו (ראה הלכות תפילה ברמב"ם). כשמישהו מרגיש כל כך חזק את משיח, עד שכאשר הוא שומע עליו, הוא חש את הצורך להתפלל לביאתו – סימן שהוא באמת מחכה למשיח.

מי שלא מתפלל על משיח, כנראה שחסר לו בהרגשת הצורך במשיח, ואם כך – חסר לו במשמעות האמונה במשיח, כפי שבוארה בתשובה הקודמת.

[יהודי למדן יכול לשאול: אם האמור הוא הלכה, מדוע לא כותב הרמב"ם את התפילה שלו בכל פעם שהוא מזכיר משיח בספריו? התשובה היא פשוטה: הרמב"ם הינו פוסק הלכה, ועל כן הוא מסתפק בפסיקת ההלכה פעם אחת. בשאר הפעמים בהם הוא מזכיר משיח, מצפה הוא ממך הלומד שהתפילה לבואו תפרוץ אף מלבך].

> מי שלא מאמין במשיח, לא מאמין שאחדות ה' האמיתית תתגלה אי פעם. הוא מאמין שהעולם יישאר "חופשי" מאחדות ה'. לאדם כזה, חסר משהו בסיסי באמונה יהודית. חסר לו באמונה בפעולת התורה והמצוות על העולם, הוא לא מאמין כי התורה והמצוות יגשימו אי פעם את מטרתם ויגלו את המציאות האמיתית של העולם

שני כדורי רובה ונס אחד

הרופאים לא נתנו לו כל סיכוי להישאר בחיים, שבועיים שכב בבית הרפואה ללא הכרה במצב של 'קומה' לאחר ששני כדורי רובה של שודד שחור פגעו בגופו, אך ברכת הרבי הפכה את הקערה על פיה, וכיום אותו סוחר תכשיטים מניו-יורק עבר להתגורר עם בני משפחתו בקליפורניה ועסקיו משגשגים * בדידי הווה עובדא מופלא ומרגש

מאת נתן אברהם

אחת הסיפור המיוחד הבא ליווה המשפיע בישיבה בקרית גת ומחבר סדרת היומנים 'בית חיינו' הרב **ברוך כהנא** ששהה באותם ימים של שנת תשמ"ט – ב-770.

"במשך תקופה ארוכה יצאתי אני וחבר, בחורים מהישיבה המרכזית ב-770, למבצע תפילין ברחוב פיטקין אבניו, הנמצא לא הרחק מהשדרה המרכזית של קראון הייטס – איסטערן פארקווי. כמעט כל דיירי הרחוב היו כהי עור ואנחנו הגענו לשדרת חנויות שהייתה כולה בבעלות יהודית. היו שם כמה עסקים בבעלות ישראלית, ועוד כמה חנויות תכשיטים של יהודים שעלו מאיראן שנים לא רבות קודם. עם אלה ועם אלה פעלנו בקביעות, מניחים עימם תפילין ומדברים בדברי תורה.

האווירה ברחוב הייתה לא נעימה, כולם היו שחורים ובאותן שנים, בשונה מהיום, הפשע השתולל ברחובות ניו-יורק וברמה גבוהה ברחובות ברוקלין. יהודים ולבנים היו חוששים להסתובב רגלית בשכונות שבהן התגוררה אוכלוסייה גדולה של כהי עור. כאמור, אותו רחוב היה בולט בשונות שלו; כל התושבים היו שחורים כמו גם הקונים, מציאות שהזמינה מתחים. לא פעם ולא פעמיים שמענו מאותם אנשי עסקים על חששותיהם לפגיעה בהם וברכושם.

יום שישי אחד התעכבנו לצאת למבצעים. התפילה התארכה, לימוד המאמר והשיחה נמשכו קצת יותר זמן מהרגיל, והתאחרנו לצאת.

סוף כל סוף כשהגענו לשדרת החנויות ואז ראינו שהמשטרה סגרה את כל האזור. התעניינו לפשר האירוע החריג, והבנו שזמן קצר מאוד קודם לכן אירע במקום שוד שהסתבך. השוטרים לא נידבו יותר מדי מידע ונאלצנו לסור על עקבותינו ולשמוע את המידע הזה ממקורות אחרים.

הסתבר שאל אחת החנויות אותה אנו פוקדים בקביעות, חנות של

תכשיטי זהב, נכנס שודד שחור עם נשק בידו וביקש שייתנו לו כמות גדולה של תכשיטים. כשהעובד בחנות, לא-יהודי, התעכב מלתת לו את מבוקשו, טען את רובהו וירה צרור בכיוון ישיר על עובדי המקום ומיהר להמלט. העובד הנוכרי ספג את מרבית הכדורים ונהרג במקום. המנהל היהודי, עולה חדש מאיראן שהייתה לנו היכרות טובה איתו, נפצע אנוש ופונה לבית הרפואה הסמוך.

יודעי דבר שסיפרו לנו על המקרה, הוסיפו שלפי מיטב ידיעתם האיש לא שרד את הפגיעה הקשה ונפטר לאחר מכן בבית הרפואה.

היינו מבולבלים מאוד. כאמור, מדובר היה באדם שהכרנו; מדי שבוע שוחחנו איתו על יהדות. מכיוון שהשמועות לגבי מצבו לא היו חד-משמעיות, מיהרנו להתקשר למזכירות. הרב בנימין קליין ענה לנו וסיפרנו לו את הסיפור וביקשנו שיבקש ברכה בעבורו.

כל אותה שבת הייתי מדוכדך מכך. הסיפור הזה נגע מאוד ללבי.

כששוחחתי ביום ראשון עם אחד המכרים המשותפים, אף הוא איש עסקים שפעל ברחוב, סיפר לי שהשמועות היו לא נכונות וכי אותו סוחר יהודי עדיין חי, אולם מצבו קשה ביותר. "הוא שוכב בבית הרפואה ללא הכרה, במצב של 'קומה', מונשם ומורדם לאחר שספג שתי פגיעות, כדור אחד בצוואר והשני בריאות", נידב הלה מידע מפורט יותר.

כששמעתי שהוא עדיין חי, החלטתי שעל אף שבחורים הקפידו שלא לעבור בחלוקת דולרים סתם כך במהלך השנה, הרי כאן מדובר בעניין של 'פיקוח נפש'. אשר על כן, החלטתי לעבור בחלוקת דולרים ולבקש את ברכת הרבי בעבורו.

היה זה ביום ה' במנחם-אב. חברים ייעצו לי לא להסתפק רק באזכור שמו של האיש, אלא לציין גם בפני הרבי שירו בו.

התמלאתי בושה. איך אפשר להאריך בדברים מול הרבי שיודע את הכול ואינו זקוק לפירוט האישי שלי לסיבת בקשת הברכה. החלטתי אפוא רק להזכיר את שמו ולבקש בעבורו ברכה לרפואה שלמה. בכל השעות שעמדתי בתור, שיננתי לעצמי את שמו הפרסי, "קוראס פנאי בן מולק לרפואה שלמה". בפועל כשנעמדתי מול הרבי, התמלאתי ביראה ורעד. בקושי הצלחתי להגיד את שמו, והרבי עונה "אמן" גם מבלי ששמע את המשך השם. התפלאתי מאוד מכך, שכן בדרך כלל הרבי שומע את כל השם ואז מברך, ואילו כאן הרבי קטע את דבריי ובירך עוד בטרם סיימתי.

בו בשניה חשבתי לומר לרבי שירו בו, כפי שחבריי הציעו. אמרתי לרבי באידיש שירו בו. הרבי עשה אוזנו כאפרכסת ושאל "וואס?" ואז חזרתי בשנית על העובדה שירו בו והזכרתי את שמו. המזכיר, הרב לייבל גרונר ביקש שאומר את שמו היהודי של הסוחר, אך השבתי שאינני יודע. הרבי שמע את דבריי וביקש שכשאדע את שמו היהודי, אכניס את השם למזכירות.

למען האמת, יצאתי מהרבי מבולבל מאוד. בתחילה הרבי לא הקשיב כלל לשם שאמרתי, ואילו כעת הרבי שלח אותי למשימת בירור דקדקנית.

מיד בצאתי ממעמד הדולרים, התקשרתי לכמה אנשים וביררתי את שמו היהודי – יצחק בן מלכה. לא איבדתי זמן יקר; הזדרזתי והעליתי על הכתב את שמו ואת הסיפור שקרה עימו והכנסתי זאת למזכירות. בחלוף זמן לא רב יצאה תשובת הרבי – "אזכיר על הציון".

מאז מצבו הלך והשתפר באופן מופלא, אך עדיין הדרך לבריאות שלמה הייתה רחוקה. לאורך כל הדרך עמדתי בקשר עם בני משפחתו ששהו בסמוך למיטתו, והם סיפרו כי הוא מחלים אך המצב עדיין קשה וזקוקים לניסים גדולים בכדי שהוא יחזור לעצמו.

כתבתי את כל הדברים לרבי והכנסתי את המכתב דרך המזכירות. עוד באותו היום יצאה תשובה מהרבי:

"בדיקת התפילין והמזוזות". מיהרתי להעביר את התשובה לבני המשפחה שהזדרזו לבצע את הבדיקה. לא חלפו חודשים ארוכים, ויהודי זה עמד על רגליו בניגוד לכל כללי הטבע.

•

"אותו סוחר לא נותר עוד להתגורר בניו-יורק. כעבור זמן מכר את חנותו ורכש אחרת בקליפורניה, לשם עבר עם כל בני משפחתו.

זמן לא רב אחר-כך פגשתי בחתונה של אחד מחבריי שהתקיימה בניו-יורק רופא שנמנה על הצוות הרפואי שטיפל בו. זה סיפר לנו בפרוטרוט על הניסים שליוו את התאוששותו – ניסים שהגדירם "למעלה מגדרי הטבע". לאחר מכן נודע לי עוד, שבאותו יום ראשון בו עברתי ליד הרבי, עברו גם חבריו וביקשו ברכה בעבורו. הם קיבלו דולר והניחוהו תחת כרית מיטתו עד לשחרורו המלא.

למען האמת, יצאתי מהרבי מבולבל מאוד. בתחילה הרבי לא הקשיב כלל לשם שאמרתי, ואילו כעת הרבי שלח אותי למשימת בירור דקדקנית. מיד בצאתי ממעמד הדולרים, התקשרתי לכמה אנשים וביררתי את שמו היהודי - יצחק בן מלכה. לא איבדתי זמן יקר

המאבק

על לימוד התניא בישיבת חכמי לובלין

פטירתו הפתאומית של מייסד ישיבת חכמי לובלין, הכניסה את הישיבה לסחרחורת סביב סדרת שאלות בדרכי החינוך וההשפעה של הישיבה: האם להעצים את אישיות התלמידים או להפנים בהם את התחושה כי עליהם לתקן עצמם ולהתעלות? האם תלמידי הישיבה ילמדו חסידות כלימוד נפרד ולא מחייב או שזה יהיה חלק מסדרי הישיבה? • עם התקרבנו ליום כ"ד בטבת, יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן, מוגש חלק שני המתאר את המאבק למען לימוד התניא בישיבת חכמי לובלין • חלק שני

מאת שניאור זלמן ברגר

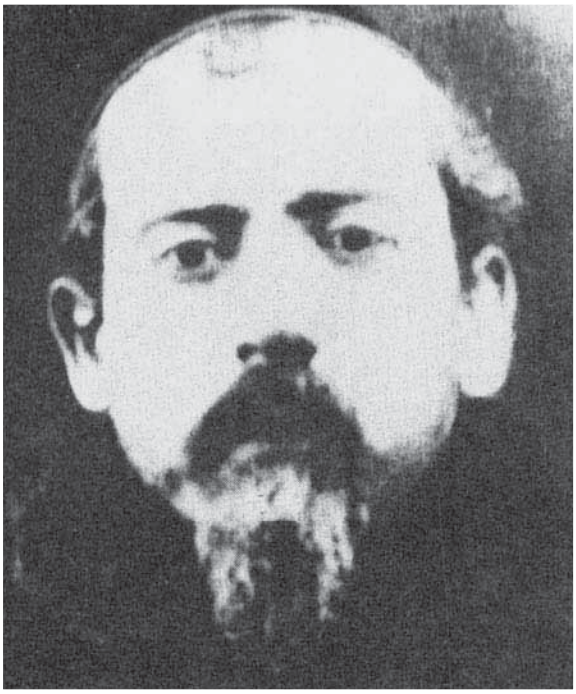

המשגיח הראשי, הגאון רבי שמעון'לי ז'ליחובר:
יש ללמד את בחורי הישיבה ספרי חסידות באופן מסודר ועקבי, ולשלב דברי חסידות בתוך שיעורים עמוקים בגמרא והלכה

ראש הישיבה, הגאון רבי מאיר שפירא:
הסכים ללימוד חסידות בתוך שיחות האמונה והמוסר, אבל לא שלימוד חסידות יילמד בישיבה מדי יום ביומו

חדר, מיטה, שולחן ומנורה

רבי שמעון אנגל – הורביץ (המכונה רבי שמעון'לי ז'ליחובר) היה גאון אדיר ומופלא, אשר לצד לימודי ה'נגלה' בישיבת חכמי לובלין, בה כיהן כמשגיח ראשי, ביקש ללמד את תלמידי הישיבה ספרי חסידות 'תמידין כסדרן'. על תולדותיו נכתב בחלק הקודם של הכתבה, כמו גם על המשבר שהתחולל בעקבות שיטת לימודו ולימוד החסידות.

שיטת לימודו, תפילותיו הארוכות על חשבון סדרי הלימוד, ושיחות 'המוסר' שלו, היוו מקור לחילוקי דעות בינו לבין ראש הישיבה ומייסדה הגאון רבי מאיר שפירא מלובלין.

חרף המחלוקת, הערצתו של ראש הישיבה אליו לא כהתה אף לא כמלוא נימה. הוא העריץ אותו כגאון אדיר. בביטאון 'ישורון' שיצא בשנת תשס"ה, מובא צילום מכתב של הר"מ שפירא אל ר' שמעון'לי, בו הוא מסביר את עמדתו נוכח חילוקי הדעות שנתגלעו, והוא אף מציע פתרון ייחודי.

הגאון רבי מאיר שפירא, כותב כי רצה לתת לר' שמעון'לי את משרת ראש הישיבה ולא עלה הדבר בידו; הוא ניסה למנותו כמשגיח אשר גם יהיה בעל תפילה קבוע במטרה שהתלמידים ילמדו מתפילתו – אולם הוא היה מאריך בתפילה כהנה וכהנה, דבר שהפריע לסדרי הלימוד. הר"מ שפירא אף ביקש שיאמר דברי מוסר בפני הבחורים, אולם רבי שמעון'לי סירב בטענה כי מאמרי המוסר אינם מתאימים לנטיעות רכות כאלה.

תניא וחסידות בישיבה

בקרב תלמידי ישיבת חכמי לובלין, ישיבתו של הגאון רבי מאיר שפירא, ייחסו לרבי שמעון'לה ידע עצום לא רק בתורת ה'נגלה' אלא גם בתורת הקבלה. הסתובבה פעם שמועה, כי פעם השתמש בקבלה מעשית כדי שיהיה לו בשר לשבת. ועוד 'מסורת' שעברה בישיבה: פעם למד בגמרא על תנור מסוים אך לא מצא תנור בדומה לו, עד אשר שמע כי בסין (ויש אומרים אצל יהודים בבוכרה שבאוזבקיסטן) ישנו תנור כזה. והוא נסע את כל הדרך עד שראה את התנור כדי לדעת כיצד הוא נראה, איך הוא פועל כדי להבין את ההלכות בצורה פרקטית ביותר.

פעמיים בשבוע השמיע מאמרים בנושאי אמונה ועבודה בפני תלמידיו שומעי לקחו. לעיתים לימדם ספרי חסידות – תניא ומאור עיניים, כפי שמספרים תלמידיו ודבריהם מובאים בספר 'נהרי אש' מאת המחבר הרב ירחמיאל ישראל יצחק דאמב:

"לפעמים למד לפנינו בספרי חסידות, בספר התניא וגם בספר מאור עינים להרב הקדוש מצ'רנוביל. לא היה מפרש הרבה בלמדו בספרים הקדושים הללו, אבל כל אחד מן השומעים היה יכול להרגיש פירוש הדברים לפי השגתו, היה מדגיש בכמה מקומות וכן הוסיף מעט ביאור באיזה מקומות, אפילו לשונם של ספרים הקדושים הללו, כשהיו נשמעים מפי רבינו היה בהם תוספת חיות והרגשות, ענין אחר מן מה שכל אחד מבין בלומדו בעצמו (עמ' רכט).

ואילו הרב פנחס הירשפרונג זוכר שאף הרב שפירא ישב לשמוע את

הגאון הרב פנחס הירשפרונג – מ"השמעונאים"

הלוייתו של הרב מאיר שפירא

בימי נעוריו הלך אל הצדיק רבי פנחס מקינצק ואמר לו הצדיק: "תיכף תראה אם צריך אתה ללמוד את הספר הקדוש - 'תניא' של הרב הקדוש מלאדי ז"ל". הבחור שמעון'לה שמע ולא ידע מה כוונת הדברים, וכאשר יצא מחדרו של הצדיק, הלך לחדר הסמוך ופתח ארון ספרים שעמד שם, ונפל ספר אחד מתוך הארון היישר לתוך ידיו והיה זה ספר התניא!

השיעורים הללו: "דכירנא כשהיה לומד ברבים שיעור בספר התניא, במסיבת מלוה מלכה, והעולם היו מתפעלים משיעוריו ואף הגאב"ד לובלין היה יושב שם אצל השיעורים" (שם עמ' רפה).

לגאון אדיר זה שכל התורה הייתה מונחת בזכרונו, הייתה חיבה מיוחדת לספר התניא – אותו ביקש ללמד את תלמידי הישיבה באופן קבוע. כיצד החל ללמוד תניא ומדוע התחבר כל כך לספר הזה דווקא?

על כך סיפר פעם, כי בימי נעוריו הלך אל הצדיק רבי פנחס מקינצק (רבי פנחס רבינוביץ אב"ד קינצק, בנו של האדמו"ר רבי נתן דוד משידלובצא מבית פשיסחא) ואמר לו הצדיק: "תיכף תראה אם צריך אתה ללמוד את הספר הקדוש – 'תניא' של הרב הקדוש מלאדי ז"ל". הבחור שמעון'לה שמע ולא ידע מה כוונת הדברים, וכאשר יצא מחדרו של הצדיק, הלך לחדר הסמוך ופתח ארון ספרים שעמד שם, ונפל ספר אחד מתוך הארון היישר לתוך ידיו והיה זה ספר התניא!

סיפור זה גילה הגאון עצמו בראש חודש תמוז תרצ"ט, חודשיים לפני פרוץ מלחמת העולם השניה. היה זה בעת סעודת ראש חודש לכבודו של האדמו"ר מכענטשין אשר ביקר בקרקוב בה ר' שמעון'לה שהה באותן שנים (נהרי אש עמ' רסה).

עמדתו של רבי שמעון'לי שגרס כי יש ללמד את בחורי הישיבה ספרי חסידות באופן מסודר ועקבי, הייתה אחת מגורמי המחלוקת עם ראש הישיבה הגאון רבי מאיר שפירא. מעדויות התלמידים שלמדו אז בישיבה עולה, כי רבי מאיר שפירא הסכים ללימוד חסידות בתוך שיחות האמונה והמוסר, אבל לא שלימוד חסידות יהפך לדבר ייחודי שיילמד בישיבה מדי יום ביומו כפי שרצה ר' שמעון'לי "תמידין כסדרן". הוא אף התנגד למנהגו של הגאון לשלב דברי חסידות בתוך שיעורים עמוקים בגמרא והלכה.

חילוקי הדעות ידעו עליות ומורדות, ועם הזמן קבוצת תלמידים, ובהם מובחרים ביותר, דבקו בר' שמעון'לה והלכו אחר שיטותיו בכל התחומים. הם התפלפלו כמוהו, חשבו על מצבם הרוחני כפי שהדריכם, ולמדו חסידות לפי המלצותיו.

פה ושם היו ניסיונות פשרה בין השניים שלא צלחו. בשלב מסוים הוחלט למנותו [מלבד תפקידו כמשגיח, גם] למגיד שיעור בפני תלמידים הצעירים. אם גם הצעה זו לא תבוא לידי פועל מוצלח – אז הוחלט להקציב לר' שמעון'לי חדר ובו מיטה, שולחן ומנורה לצד קיצבה כספית שיקבל מדי שבוע, כדי שיוכל לישב על התורה והעבודה בשקט בין כתלי הישיבה כל ימי חייו, ויהיה זה לכבוד הישיבה (ישורון תשס"ה, ע' תתלה-תתלו).

אולם, בימים שלאחר כתיבת המכתב, חלה הרב שפירא במחלת הטיפוס, וזמן לא רב לאחר מכן, ביום שישי, ז' במר-חשוון תרצ"ד, נפטר הרב מאיר שפירא ע"ה בדמי ימיו. כדי שהמונים יוכלו להגיע מכל רחבי פולין לחלוק כבוד אחרון לגאון הצעיר ששמו

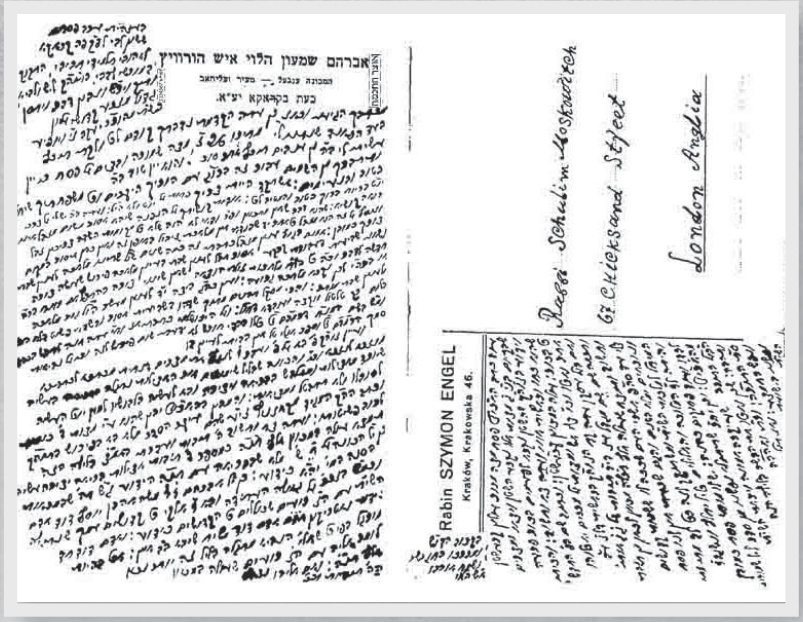

מכתב ר' שמעונ'לי לאחד מתלמידיו

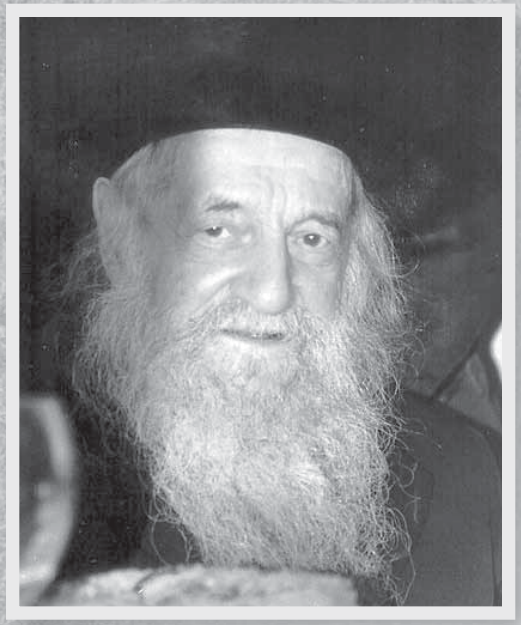

הגאון רבי שמואל וואזנר שליט"א
שעמד בקשר רצוף עם הגאון

נישא בהערצה בקרב כל יהודי פולין, נדחתה ההלוייה ליום ראשון. רבי שמעונ'לי פסק כי כל תלמידי הישיבה הם כמו בניו של הרב שפירא (שלא הותיר אחריו צאצאים גשמיים) ולכן אסור היה להם לעבור לפני התיבה בשבת.

בהלויה הענקית בה השתתפו אלפים רבים, היה רבי שמעונ'לי מראשי המספידים. לא היה גבול לכאבו וצערו.

סכסוכים קשים

עם פטירתו של רבי מאיר שפירא, איבדה ישיבת חכמי לובלין את עמוד התווך שלה. באופן טבעי ירש את מקומו בראשות הישיבה הרב שמעונ'לי, שכעת יכול היה ליישם את דרכו ושיטתו. אולם דרכו לא מצאה חן בעיני ההנהלה החדשה של הישיבה וחילוקי דעות קשים פרצו בקרב תלמידי הישיבה, כפי שמסופר בספר 'אלה אזכרה':

"השפעתו של ר' שמעונ'לה על תלמידיו גדלה והתעצמה בינתיים. ההנהלה החדשה של 'ישיבת חכמי לובלין' לא ראתה בעין יפה את העובדה שההנהגה הרוחנית של הישיבה עברה לחלוטין לידי ר' שמעונ'לה מז'ליכוב. פרצו סכסוכים קשים, ואנשי ההנהלה ניסו לצמצם תחומי השפעתו ומרותו של ר' שמעונ'לה. אולם לימינו התיישבו כמה מוותיקי תלמידיו של הרב דלובלין המנוח. הללו ראו עצמם כיורשיו הרוחניים של הרב דלובלין, והם היו משוכנעים כי הנהגת הישיבה שייכת להם ולא להנהלה החדשה, שהיא בבחינת גורם חיצוני, אף כי השתתפו בה רבנים ובעלי בתים נכבדים. הם גילו התנגדות להנהלה החדשה של הישיבה, ובהתקרבם לר' שמעונ'לה הכריזו מלחמת מצווה על כל מי שבא לצמצם סמכותו. בישיבה החלו מכנים קבוצה זו של בחירי התלמידים בשם "שמעונאים" או שמעונ'ליסטים", וזה היה שמם בישיבה עד הרגע האחרון לקיומה. רבים מתלמידים אלה קיימו קשרים אמיצים עם ר' שמעונ'לה כמה שנים אחרי שעזב את הישיבה, והם עמדו איתו בקשרי חליפת מכתבים ואף היו מבקרים אצלו בקראקא.

"ר' שמעונ'ה עצמו התרחק מן המחלוקת הוא היה טרוד כל היום בעבודה, בלימוד התורה ובשיעוריו. אבל ה"שמעונאים" פתחו בקרב עז נגד ההנהלה החדשה, והדברים נתפרסמו בעיתונות היהודית החופשית שעשתה מן העניין כולו מטעמים...

"המלחמה על ההנהלה החדשה, עוררה רוגזם של חברי הנהלה זו, שהגיעו לכלל דעה שלא יוכלו להמשיך בפעולתם אלא אם כן יסולקו ה"שמעונאים" מן הישיבה. ר' שמעונ'לה עצמו נוכח לדעת, כי העניין היה לתקלה העלולה לגרום חילול השם, על כן החליט לוותר על כהונתו בלובלין, וביום בהיר אחד קם ועזב את הישיבה".

מעודד לימוד תניא

שמונה חודשים לאחר פטירת הרב שפירא, תם תפקידו של ר' שמעונ'לי בישיבת חכמי לובלין, והוא שב לעיר הולדתו ז'ליחוב. כעבור זמן קצר השתקע בעיר קראקא (קרקוב) שם ייסד ישיבה קטנה ב'קלויז' של ר' אהרן'. בישיבה זו למדו כמה מתלמידי ישיבת חכמי לובלין שביקשו להמשיך להיות קרובים לר' שמעונ'לי ואליהם הצטרפו עוד תלמידים.

בישיבת חכמי לובלין המעטירה נותרו תלמידים רבים אשר הרגישו כי ניתקו מהם את מורם ורבם הנערץ, והללו המשיכו להיות עמו בקשר מכתבים רצוף. מדי פעם בפעם אף שלחו לו סיוע כלכלי.

גם במכתבים שכתב אל תלמידיו לאחר התפטרותו, המשיך לעודדם ללמוד ספרי חסידות, והוא מזכיר את ספר התניא ומאור עיניים. כאשר אחד התלמידים סיפר לו כי לומד הוא את הספר "ליקוטי מוהר"ן", השיב לו ר' שמעונ'לי במכתב כי גם הוא למד את

הספר כולו חמש פעמים, "אבל עיקר עסקך בספרי חסידות יהיה בהתניא ומאור עיניים" (נהרי אש ע' צט).

על התלמידים שהמשיכו עמו את הקשר גם לאחר עזיבתו נמנים כמה מגדולי הרבנים המפורסמים בדור האחרון, ובהם: הרב ברוך שמעון שניאורסון ע"ה, הרב יצחק פלקסר ע"ה, הרב פנחס הירשפרונג ע"ה ויבלחט"א הגאון הרב שמואל הלוי וואזנר שליט"א.

בשלב מסוים אף כתב מכתב ארוך אל כלל תלמידיו ובו הוא מפזר מעט את הערפל סביב מטרותיו בתקופת ישיבת חכמי לובלין. הוא מתעכב להסביר בפרוטרוט על החובה של כל יהודי ללמוד חסידות. בין היתר כותב: "מה אאריך עוד בזה הלא אלף ניירות לא יספיקו לברר דבר אמת הזה... אבל אציין לעיין בספה"ק דרך אמת להרה"ק ר' פייויש מזבאריזה זי"ע [מגדולי החסידות בתקופת המגיד ממזריטש – ש.ז.ב.], ובסה"ק התניא להרה"ק מלאדי ז"ל ובכמה מקומות בספרי תלמידי הבעש"ט ז"ל ובכמה מקומות בזוהר הקדוש ותיקונים (נהרי אש ע' ב').

הוא ממשיך וכותב בחריפות, כי כאשר הגיע לישיבת חכמי לובלין מצא "גסות הטבעי". הוא הצליח לשנות את המצב על ידי כך שהתפלל לפני התיבה בשפה ברורה ובנעימה קדושה של אמונת הלב, ועל ידי לימוד מאמרים המיוסדים על ספר הזהר, ספרי המהר"ל וספרי חסידות. הוא גם השפיע רבות בזכות ישיבה עם הבחורים בסעודות שבת – בזכות כל אלה הצליח השי"ת את שליחותו ברוב התלמידים ש"קיבלו אור זרוע כל אחד לפי ערכו".

הוא אף התייחס לטענה שרווחה כי על ידי הדרך החסידית שניסה להחדיר בתלמידי הישיבה, היו כאלה שסר מהם החשק בלימוד הלכה וגמרא. הוא דחה טענה זו בהסבירו כי ההיפך הוא הנכון; מי שקיבל ממנו היה לו חשק אלוקי ללמוד בעיון גמרא והלכה. בהמשך מכתבו הוא מוסיף ומסביר מדוע נהג לשלב רמזים מקבלה וחסידות בתוך לימוד הנגלה.

'סמיכה' לרבנות לגאון הרב שמואל וואזנר

שובה ישראל

בתקופת טרום השואה ניסה לעלות לארץ הקודש, אך שאיפתו לא התממשה. בי"ט כסלו תרצ"ט כתב קונטרס בו התריע מפני אסון מתקרב – כמו חש ברוחו הכבירה את האסון הממשמש ובא על יהודי פולין בפרט ועל יהודי אירופה בכלל. למרות שי"ט בכסלו היה נחשב אצלו יום עילאי – הרי שבאותו יום, י"ט בכסלו תרצ"ט – הסתגר בחדרו בקרקוב, וכתב בדם לבו את הקונטרס המסעיר "שובה ישראל" אותו פרסם אחר כך בדפוס על מנת להפיצו ברבים. בקונטרס זה קרא רבי שמעונ'לי לציבור היהודי להתרחק מהתרבות והלוקסוס הנהוגים באירופה. הוא התריע כי הנהייה אחר הגויים להידמות אליהם עלולה להמיט ח"ו אסונות נוראים על בני ישראל עד כדי כליה.

לא חת מפני הגרמנים

קרקוב. י"ד אלול תרצ"ט. שלושה ימים לפני פרוץ המלחמה.

ריח המלחמה כבר הורגש היטב וכותרות העיתונים בעולם דיברו על אפשרות שתפרוץ מלחמה באופן מיידי. מאידך, היו גם שנסכו אופטימיות זהירה.

הבחור יוסף גליקמאן רובין (נכד האדמו"ר מכענטשין), ששהה לבדו בעיר קרקוב, בא לבית של ר' שמעונ'לי

> גם במכתבים שכתב אל תלמידיו לאחר התפטרותו, המשיך לעודדם ללמוד ספרי חסידות, והוא מזכיר את ספר התניא ומאור עיניים. כאשר אחד התלמידים סיפר לו כי לומד הוא את הספר "ליקוטי מוהר"ן", השיב לו ר' שמעול'י במכתב כי גם הוא למד את הספר כולו חמש פעמים, "אבל עיקר עסקך בספרי חסידות יהיה בהתניא ומאור עיניים" (נהרי אש ע' צט).

כדי לשמוע מפי הגאון את דעתו נוכח המצב: "מצאתי שמה הרבה אנשים עומדים צפופים שבאו גם כן לשמוע מה בפיו על המתרחש. חסיד שהיה שם אמר ששמע מפי רבו שלא תפרוץ המלחמה כלל... רבינו ז"ל הטה אוזן לכל הדברים הללו ולבסוף השמיע בקול גדול: 'דעו כי שמעון אומר שבודאי תהיה מלחמה ר"ל'".

רק שלושה ימים חלפו מאז, ורבבות חיילי הרייך הגרמני פלשו בסערה לפולין. הבחור יוסף מגיע שוב לבית הגאון ומוצא אותו יושב מעוטף בטלית ומעוטר בתפילין, כותב דברי תורה. הציץ הלה בראש העמוד וראה כתוב שם: 'ח"י אלול יום הולדת של הבעש"ט הקדוש'.

שבת קודש. מטוסי גרמניה חגים מעל קרקוב, ר' שמעונ'לי מבקש מהנמצאים בבית לרדת למרתף כדי למצוא מחסה מההפגזות בעוד הוא נותר בביתו. כאשר שבו המסתתרים אל הדירה, מצאוהו מתפלל מנחה ביחידות, אחריה התיישב לסעודה שלישית, אמר זמירות ופסוקים כמקובל, והחל לדבר בתורת הנסתר בקול גבוה כמו עמד ניצב בפני קהל גדול שומעי לקחו.

לאחר שהנאצים כבשו את העיר, הוציאו איסור להתכנס בבית אחד קבוצה של אנשים מחשש להתארגנות, אולם שומעי לקחו של ר' שמעונ'לי לא ויתרו ומדי שבת בשעת רעווא דרעווין התקבצו בביתו אנשים רבים שגדשו את כל חדרי הבית. אלו ביקשו לשמוע את הגאון. הסכנה הייתה גדולה, אולם הגאון לא נרתע מהם. אדרבא, באחת השבתות עמד ונשא דברים נלהבים בפני קהל שומעי לקחו, כשפתאום הגיעו הקלגסים הגרמנים אל החצר, וביקשו להיכנס אל הבית. כאשר נאמר לגאון כי הגרמנים עומדים להיכנס, המשיך לדבר בקול גדול ונלהב. בנס גדול עזבו לפתע הקלגסים את המקום, ויהי לפלא.

בית המקדש לעתיד לבוא

בתקופה הבאה הוסיף למסור שיעורים, ותפילותיו הארוכות נמשכו כסדרן על אף התוהו ובוהו ששרר בעיר כמו במדינת פולין כולה. לאחר שכבשו הנאצים את העיר, כמעט פסקו

ישיבת חכמי לובלין כיום

באחת השבתות עמד ונשא דברים נלהבים בפני קהל שומעי לקחו, כשפתאום הגיעו הקלגסים הגרמנים אל החצר, וביקשו להיכנס אל הבית. כאשר נאמר לגאון כי הגרמנים עומדים להיכנס, המשיך לדבר בקול גדול ונלהב. בנס גדול עזבו לפתע הקלגסים את המקום, ויהי לפלא.

שיעוריו, שכן היה מסוכן לבחורים עטורי זקן להסתובב ברחובות קריה. אף על פי כן, התקבצו מפעם לפעם תלמידים כדי לשמוע מפיו תורה. שיעור אחד מיוחד במינו זכור היטב לר' יוסף האמור: "זכורני כי שיעור אחד קבע בפסוקי יחזקאל פרק מ"ו, וביאר צורת בנין בית המקדש לעתיד לבוא, דבר דבר על אופניו כדרכו בקודש". בחג החנוכה, חרף הפחד, התקבץ בביתו קהל רב כדי להשתתף בהדלקת נר חנוכה. לאחר מכן שמעו מפיו דברי תורה וזמירות לכבוד החג. כך היה מדי ערב.

ברבות הימים גורש כנראה לעיר קאשיצע, ומשם נלקח על ידי הגרמנים למחנה ההשמדה. היה זה בשנת תש"ג. היה זה באחד הימים, כאשר הנאצים ערכו אקציה בגיטו היהודי. בכל אקציה שכזו חטפו מספר מסויים של יהודים אל מחנות העבודה. באחת האקציות נתפס ר' שמעונ'לי. כמה יהודים ממוקיריו ניסו להוציאו מקבוצת היהודים שעמדה להישלח, אולם בחריפותו הרבה הבין מיד את כוונתם. הוא שאלם האם תמורתו יילקח יהודי אחר. משנענה בחיוב, אמר שאינו מסכים לכך, והוסיף: מה אתם רוצים לבלבל אותי? אנחנו הולכים ליהרג על קידוש השם – הזכיה היותר גדולה בעולם".

בחלק השלישי והאחרון – סיפורי הגאון המופלא אודות אדמו"ר הזקן ואדמו"ר ה"צמח צדק".

מקורות: נהרי אש, רבים השיב ליהדות וחסידות, תולדות חב"ד בפולין, רבנים שנספו בשואה, אור המאיר, אלה אזכרה, שמן ששון מחבריך, ישיבת חכמי לובלין, שערי יצחק (הרב פלקסר), מפתחי חכמת האמת, מוסדות תורה באירופה בבניינים ובחורבנם, מרביצי תורה מעולם החסידות, שבט הלוי, יזכור בוך פון דער זשעלעכאווער יידישער קהלה, יד ושם, ביטאון ישורון, ביטאון חב"ד, התמים, בית משיח, כפר חב"ד ועוד.

פרוייקט חדשני של חב"ד בקנדה:

"SHABBAT TO SHARE"

(=להיות שותפים בשבת...)

המראה של יהודי שאינו נראה כמקפיד על קלה כבחמורה, מעמיס בחדווה על רכבו ארגזים שיצאו ממרכז חב"ד, עורר את סקרנותו של כתב "בית משיח". הוא נכנס פנימה ופנה לשליח הרה"ח הרב **חיים שלמה כהן** וביקש לשמוע מה עומד מאחורי התופעה... • פגישה שגרתית במשרדו של השליח הולידה פרוייקט חדשני וייחודי, שכבר עשה לו שם ברחבי קנדה ומקשר יהודים רבים לפעולות **מ**רכז חב"ד ל**ד**וברי **ע**ברית (=מד"ע) ולרבי מלך המשיח • מתכוננים ל"יום שכולו שבת"...

מאת מנחם סביון

הכפור העז השורר בחודשים אלו ברחובות קנדה, מניס את התושבים לבתיהם. המדרכות המצופות בחלקן בקרח חלקלק מהוות סכנת החלקה, כשבכל פסיעה נדרשת זהירות יתירה. את הדרך ממקום למקום עושים התושבים בתוך רכבים מחוממים היטב, משתדלים שלא לצאת החוצה מעבר לסידורים המוכרחים.

זו הסיבה להפתעתי הרבה כאשר פגשתי את מיכאל, יהודי מקומי שלאחר מכן התברר לי כאיש אמיד, עומד בפתחו של מרכז מד"ע (**מ**רכז **ד**וברי **ע**ברית של חב"ד במונטריאל) ומעמיס במרץ ארגזים בתוך תא המטען של רכבו ככל שרק יכול היה להכיל. על גבי הארגזים התנוסס סמל מרהיב עם הכיתוב באנגלית **"שבת טו שער"**. הוא היה נראה לי כל כך עסוק בפעילות שלו, עד שהקור המקפיא כמעט ולא עשה עליו רושם.

הרב חיים שלמה כהן. צילום: לוי ישראלי

המראה הזה של יהודי שאינו נראה כמקפיד על קלה כבחמורה, מעמיס בחדווה על רכבו ארגזים שיצאו ממרכז חב"ד, עורר את סקרנותי. נכנסתי פנימה ופניתי לשליח הרה"ח הרב **חיים שלמה כהן**, תיארתי בפניו את האפיזודה האחרונה ושאלתי אותו: "מה זה בעצם "שבת טו שער"?

מתברר שמדובר בפרויקט מיוחד בהחלט.

"הכל התחיל", השיב הרב כהן בסבלנות, "כאשר יום אחד נכנס למשרדי איש עסקים צעיר יחסית, ממקורבי בית חב"ד. הוא סיפר לי כי הוא מנהל עסק להשקעות ומגלגל מליונים רבים של דולרים. "כבוד הרב", שטח בפניי את דבריו, "יש תחרות קשה בענף, ולאחרונה המצב

הורע עד כדי כך שאני מתקשה לשלם משכורות לעובדים. מה אתה מציע? מה אני יכול לעשות כדי שהעסק, החדש יחסית – אכן יצליח"?

הסברתי לו שהרבי הוא נשיא הדור וראש בני ישראל שהכל עובר דרכו והצעתי לו לכתוב לרבי מלך המשיח ולבקש את ברכתו. הוא אכן כתב לרבי וקיבל תשובה שעליו להוסיף ולהתחזק בביטחון. זמן מה לאחר מכן הופיע אצלו בעסק איש עסקים שהשקיע רבע מיליון דולר תמורת אחוזים מסויימים בעסק. חלפה תקופה מסויימת ואותו אחד מודיע לו שאיננו מתכוון להשקיע עוד ומוותר על האחוזים שעד אותו זמן. – מאז לקח את הענין בפשטות, הוא כותב לרבי דו"ח יומי על המצב, ומרגיש שהרבי מנהל את העסק שלו... ואכן יש לכך תוצאות נפלאות.

דואגים לסעודות שבת ויום טוב

כמו בתי חב"ד רבים, גם אנחנו מארגנים סעודות בכל חג ללא תשלום, כמובן, לאלו שאין להם מה לסעוד בביתם. יום אחד פנה אלינו אחד מהבעלי-בתים בהצעה שנערוך את סעודות החג בכל חלקי העיר והוא יקח על עצמו את כל העלויות של הפרוייקט הענק הזה, הכולל סעודות בעשר אולמות והכנת אלפי מנות...

שאלתי אותו: "אבל איך נעשה את זה? צריך מקום, עובדים, לשנע את כל המצרכים ולהכין את האוכל"...

"מה הבעיה?" השיב בפשטות, "גבאי בית הכנסת של האזור בו אני גר, בודאי יסכימו לתת את המקום".

זה נשמע רעיון טוב והחלטנו ללכת על זה. כאן נתקלנו בבעיה הבאה: אנשי צוות. מהיכן נשיג עובדים רבים כל כך? הפתרון שנמצא, הגיע כאילו מעצמו מבלי שעשינו משהו ממשי. יהודים רבים שבדרך כלשהי שמעו על המיזם, באו והציעו את עצמם כמתנדבים. כך החל בית חב"ד לארגן סעודות חג ולילות-סדר עבור הזקוקים לכך, כאשר הכנת האוכל, סידור המקום, נקיון והכשרת המטבח, נעשים על-ידי יהודים מתנדבים, כאשר רבים מהם אף לא שומרי תורה ומצוות.

כך התוצאה של סעודות אלו הינה כפולה: מחד גיסא – אלו שאין להם אפשרות לסעוד בביתם, נעזרים על ידי בית חב"ד ומתקרבים ליהדות. ומאידך גיסא – אלו שב"ה יש להם את היכולת, אך הם באים להתנדב להכין את הסעודות, גם הם מתקרבים יותר ליהדות בזכות הפעילות שלהם.

סיפור "קטן" לשם המחשה: לאחד ה'סדרים' שערכנו, הגיעה אשה בסביבות גיל התשעים, ניצולת שואה. בבית הוריה ערכו כמובן ליל הסדר

כהלכתו, וכעת נודע לה על ליל הסדר שאנו עורכים, והיא הגיעה אלינו ואף הזמינה את בתה ונכדה. לאחר ה'סדר' אמרה כי זו הפעם הראשונה מאז תקופת ילדותה לפני השואה, שעשתה סדר כהלכתו!

מקרה מרגש נוסף אירע כשפנתה אלינו אשה לקראת יום הולדתה וביקשה לחגוג את יום ההולדת בכך שהיא ובני משפחתה ישמשו כ'מלצרים' באחת הסעודות... לאחר מכן הצהירו שלוש הדורות שהתנדבו כי "היתה זו מסיבת יום ההולדת היפה ביותר שחגגנו אי-פעם"!

רעיון יומרני שהוליד פרויקט

חלפו מספר שנים של פעילות מוצלחת. יום אחד אותו איש עסקים – שמדווח לרבי בכל יום מהמתרחש בעסק – נכנס אלי למשרד ואומר לי: "אנחנו עושים דבר טוב ומביאים לאנשים שמחת חג. מה עם שמחת שבת"? חשבתי שהוא צוחק. לארגן סעודות בכל שבת, זה פרוייקט שלא נגמר. ניסינו לחשוב יחד איך ניתן לבצע זאת, ולבסוף עלה רעיון. החלטנו לצאת במבצע חדש: "שבת אין א באקס" – "שבת בקופסא"; לחלק ארגזים עם אוכל לשבת לנצרכים. כאשר החל ה'מבצע' נוכחנו מיד לראות שיש לו דרישה רבה.

לאחר זמן מה קיבלנו פנייה מהפדרצייה היהודית עם בקשה לשנות את השם של ה'מבצע'. מתברר כי הם כבר השתמשו בשם "שבת בקופסא" לחלוקת נרות וחלות. החלטנו לוותר וניסינו לחשוב על שם חילופי. כיון שהרבי מסביר שבשבת – בשונה מיום טוב – אין מושג של 'אורח', אלא כולם 'בעלי הבית', בחרנו בשם "שבת טו שער" – "להתחלק בשבת". כלומר: להתחלק ולשתף יהודי נוסף בשבת.

בזכות פניית הפדרצייה ושינוי השם, הפרויקט החל להתרחב, עד שכיום זה ארגון רחב היקף ומסועף. בכל קופסא יש נרות שבת להדלקה, מטבעות לשים בצדקה לפני ההדלקה, דף לסעודה המכיל דברי תורה, סיפורים מהפרשה ועניני גאולה ומשיח, וכמובן: מיץ ענבים, חלות, סלטים, מנת דגים, מנת עוף וכו'. כך יוצא שכל קופסא כוללת כמה מ'מבצעי' הרבי.

כשהמבצע החל לצאת לדרך, היינו צריכים להשיק קופסא הולמת. יכולנו לעשות קופסאות פשוטות, אך הרבי רוצה שכל דבר יהיה הכי יפה, עד לפרטים הקטנים. ישבנו לאסיפה ודנו בענין. אחד הנוכחים שאל "מדוע להשקיע בקופסאות, והרי במצטבר זה מגיע לסכום גדול מאוד?" התלבטנו בנושא עד שמישהו הציע רעיון להשיג קופסאות בזול.

הוא יצר קשר עם אדם ששנים אנחנו מנסים להשיג פגישה איתו; בבעלותו מפעל לקופסאות ואריזות. בעל המפעל התלהב והסכים לייצר בעבורנו אריזות בתרומה, ואף הציע שניצור קשר עם אנשים נוספים כדי לשתף אותם בענין וכך גם להם יהיה קשר עם בית חב"ד. כל זה, רק בגלל שרצינו להשקיע בקופסאות, שהכל יהיה בתכלית היופי.

האוכל מקשר יהודים לרבי

כעת הגענו לשלב הכנת האוכל.

מטבחים יש לנו בבית חב"ד במסגרת 'בית התבשילי' היומי שאנו מפעילים, אך כעת היה צריך לחלק את האוכל למנות ולארוז הכל בקופסאות המיוחדות. מדובר בעבודה לוגיסטית לא קטנה. גם כאן התנדבו יהודים רבים, חלקם אנשים מכובדים בעלי אמצעים, כולם עומדים באולם מיוחד של מרכז חב"ד יחד עם בני משפחתם ומקלפים ירקות ואורזים חבילות... עם הזמן מגיעות אלינו פניות נוספות מבתי-ספר יוקרתיים שרוצים לבוא עם תלמידיהם להתנדב, והדבר מאלץ אותנו להוסיף ולהתרחב כדי שיהיה מקום וצורך בכל המתנדבים.

מלאכת החלוקה למאות בתים בשבוע גם היא נעשית על ידי צוות מתנדבים; יהודים ששמעו על היוזמה הברוכה, התלהבו וכעת באים להתנדב ולחלק את הקופסאות בעצמם. הם שמחים בכך וגם מתגאים בזה!

מעבר למטרה עצמה שהיא חשובה מאד – לחבר יהודים לשמירת שבת ולדאוג בעבורם לשמחת שבת, הדבר מחבר ומקשר יהודים רבים עם בית חב"ד ועם הרבי מלך המשיח, כולל רבים שעדיין אינם שומרי תורה ומצוות.

דוגמאות יש למכביר: ישבתי פעם עם אחד מהבעלי-בתים שמעולם לא היה לי קל איתו, ופתאום הוא בא עם רעיון, שכל 'בעל-הבית' בעל-יכולת יממן חמשה נצרכים בשנה. "ברגע שהם יממנו ויכנסו לענין, הם כבר של בית חב"ד", הסביר לנו. שמחתי לדעת שהנושא הזה מדבר ללבו, דרכו הוא מתחבר אלינו וכבר מתחיל לחשוב על רעיונות ליעול.

הנה דוגמה נוספת: במהלך הפעילות היינו צריכים לקנות מקרר. אשה אמידה שבאה להתנדב ולקלף ירקות, שמעה על הצורך שלנו והחליטה שברצונה לתרום את המקרר.

הדבר גם גורם לנצרכים המבודדים, שאף אחד אינו יודע על מצבם, ליצור איתנו קשר ולהיעזר בנו: באחד המקרים פנה אלינו אדם המתגורר בדופלקס שכולם בודאי בטוחים כי לא חסר לו דבר... הוא סיפר כי יש לו שני ילדים מוגבלים שהוא מטפל בהם לבדו, והדבר מאוד יקל עליו, אם יקבל ארוחות לשבת. כשהמתנדב הגיע לכתובת הנקובה בדף שבידו, גילה להפתעתו כי למרות שהלה מתגורר כאמור, בדופלקס, באזור די יוקרתי – חלונות הבית מכוסים בשמיכות, כי אין לבעלי הבית כסף לתקנם...

מקרים אלו ונוספים, כמו אשה שאומרת כי זוהי הארוחה המבושלת היחידה שהיא אוכלת בכל השבוע, גורמים למתנדבים להתעורר ברצון לעזור עוד ועוד...

לאחרונה התקשר אלינו יהודי, שכמעט לא מגיע לבית חב"ד אך מסייע בדרך קבע לפעילות, והודיע כי נולד לו בן והוא מעוניין לערוך את הברית דווקא בבית חב"ד. את הסעודה הוא רוצה שיאכלו עניים והוא יביא את החברים שלו כדי שיראו את הפעילות ויצטרפו אף הם...

השגחה פרטית מדהימה

הנה סיפור מעניין שקרה במהלך הפרוייקט וריגש את כולם: בין המתנדבים הרבים, היתה אישה צעירה שסבתה נפטרה ובעקבות זאת החליטה לבוא ולהתנדב, בעיקר כיוון שמדובר בפעילות המסייעת רבות גם לאנשים מבוגרים.

באחת הפעמים יצאה לחלק את

מתנדבים מכינים את חבילות המזון המהודרות לשבת. משמאל: קבוצת תלמידים מתנדבים

הארגזים לפי רשימה שקיבלה. באחת הכתובות הבחינה לפתע כי הבנין אליו היא צריכה להגיע, הינו הבנין בו התגוררה סבתה. כשהיא נרגשת התקדמה לאותה כתובת, ולהפתעתה הרבה לא היה גבול כאשר גילתה שהמשפחה שצריכה לקבל ממנה את "הקופסא של שבת" מתגוררת בדירה שבה התגוררה סבתה!...

- **מה בעצם הרעיון שעומד מאחורי ההצלחה המתגלגלת הזאת?**

הרעיון הוא פשוט: תגלה את הטוב שבתוך השני, תן לו לעשות את מה שהוא מרגיש שזה טוב, וזה כבר יפתח את לבו ויקרב אותו ממילא. בנוסף לכך, על ידי זה אנשים נחשפים יותר ויותר לכך שהרבי מלך המשיח הוא זה שדואג לכל יהודי בכל ענין, ולא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות.

- **מהיכן משיגים תקציב לכל הפעילות העניפה הזו?**

הרב כהן עונה בלי להתבלבל: פעם כתבתי לרבי אודות ההתמודדות הכלכלית של בית חב"ד, והרבי כתב לי שהדבר דומה לעור הצבי שמתרחב לפי הבשר. העור זה הכסף והבשר זו הפעילות. מוסיפים בפעילות ועל ידי זה התקציב שנכנס – הולך וגודל, בניגוד מוחלט לשיטת התקצוב המקובלת בעולם...

בחנוכה האחרון ערכנו קמפיין פרסומי רחב היקף במהלכו הצגנו אנשים שמחלקים את הארגזים בבתי הנזקקים. מדובר בבעלי יכולת שהתגאו מאד בעובדה זו. גם אותו איש עסקים מקורב שיזם את הרעיון, חי אותו כל הזמן. לא פעם הוא שוהה בטורונטו לצורך עסקיו, אך דואג תמיד לחזור בזמן לפני תחילת החלוקה...

> התשובה היא חיובית: כל היהודים שמתעסקים עם הפרוייקט, באים דרכו לבית חב"ד ונחשפים לעובדה שהרבי הוא מלך המשיח ועומד לגאול את עם ישראל. גם הפרוייקט עצמו מבטא את העובדה שהרבי מלך המשיח דואג לכולם. מלבד זאת, בכל אחת מהקופסאות המחולקות, יש חומר הסברה אודות גאולה ומשיח. בעיקר - זוהי דרך מצויינת לחדור לליבם של אנשים ולהגיע אליהם "באופן המתקבל".

גם חלוקת אוכל מזרזת קבלת פני משיח

- **יש כאלו שישאלו "האם גם חלוקת אוכל קשורה לקבלת פני משיח"?**

התשובה היא חיובית: כל היהודים שמתעסקים עם הפרוייקט, באים דרכו לבית חב"ד ונחשפים לעובדה שהרבי הוא מלך המשיח ועומד לגאול את עם ישראל. גם הפרוייקט עצמו מבטא את העובדה שהרבי מלך המשיח דואג לכולם. מלבד זאת, בכל אחת מהקופסאות המחולקות, יש חומר הסברה אודות גאולה ומשיח. בעיקר – זוהי דרך מצויינת לחדור לליבם של אנשים ולהגיע אליהם "באופן המתקבל".

אז נכון שהמטרה הרשמית שמדברת לכולם היא לא להחזיר מישהו בתשובה, אלא לדאוג לאלו שאין להם מה לאכול בשבת, אך הרעיון הזה מצוין כדי לגלות את הטוב ואת הנפש האלוקית אצל יהודים רבים ודרך זה כל שאר הענינים מוצאים גם הם מקום ומסילות לליבם.

ישבתי פעם עם אחד מבעלי הבתים המקומיים שאמר לי שצריך להכין משהו על פרשת השבוע בעבור המתנדבים המחלקים, כדי שיהיה להם משהו להגיד ולפתח שיחה וכך ליצור קהילה תומכת. נוכחתי לראות שלבסוף הקהל עצמו, גם זה שעדיין לא שומר תורה ומצוות נחשף ומתחיל לחפש ענייני יהדות. משהו בלב ובנשמה נפתח וממילא הוא מוכן יותר לקבל גם אידישקייט.

אנחנו תמיד כותבים שהמטרה של "מד"ע", היא לעשות "עולם ללא רעב וללא סבל" – שזה בעצם עולם

המשך בעמוד 47

טעימה מאירועי השבוע בבית חיינו ביומן שלפנינו: מה אמר הרבי לבחור ששמר על ביתו? איך יכול יהודי שנמצא בחו"ל לעזור לבטחון תושבי ארץ הקודש? על מה בכה הרבי מלך המשיח שליט"א ב'יחידות' לר' יצחק גולדין בתשי"א, פחות משלושה שבועות לפני שקיבל עליו את הנשיאות? על ההתוועדות המיוחדות בהם ביקש הרבי מהקדוש ברוך הוא לותר על התענוג שלו, והכריז 'יהודים צאו מהגלות', ועוד.

להחזיר את הרבי!

ה'תשי"א

מכיון שהארת - תאיר בכל מקום

יום א', כ"ב טבת. הלילה הגיע הרה"ח יצחק גולדין מפאריז לחצרות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א. בשעה 11:00 בא ל"770" ונפגש עם אנ"ש והת' ובמיוחד עם חבריו הרב שמואל לוויטין והרב ישראל דזייקאבסאן. בשעה 1:00 אחר חצות נכנס ל"יחידות" ושהה בקודש פנימה למעלה ממחצית השעה, וכשיצא סיפר הנ"ל שבסיום היחידות פרץ כ"ק אדמו"ר שליט"א בבכי סוער ואמר לו: "מ'דארף זען ברייגגען צוריק דעם רבי'ן [= צריכים לראות להחזיר את הרבי].

הלילה אחרי הסדרים אמר הרב חדקוב להבחור מר מ.ג. שכ"ק אדמו"ר שליט"א רוצה שיכנס הערב ליחידות (בקשר להדפסת ליקוט לב (לכ"ד טבת) על ידו), הנ"ל אמר שלא טבל היום במקוה, והרב חדקוב הסתפק אם להכניסו, אך מכיון שכ"ק אדמו"ר שליט"א ביקש שיכנס עוד הערב, אמר לו ששמע מהרב שמואל לוויטין שמקובל אצל החסידים שבשעת הדחק יכול פרק משניות להיות תחליף לטבילה במקוה.

בשעה 12:30 נכנס הנ"ל ל"יחידות", ואמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א: מאחר שזכית להאיר את בתי ישראל (ע"י הדפסת הליקוט) הנני נותן לך את ברכתי שבכל מקום שתדרוך כף רגלך "זאל זיין ליכטיג און זאלסט מאכען ליכטיג" [= יהי' אור ושתאיר אור].

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו את הליקוט הנ"ל ואמר לו: ברשימה זו מובא סיפור מאחד מתלמידי הבעש"ט, ותבקש מאחד התלמידים — אליהו גרוס שי', שילמד עמך את הסיפור הנ"ל.

הנ"ל שאל באם להתחיל להניח תפילין דר"ת? ושאלו כ"ק אדמו"ר שליט"א אם נוהג לטבול במקוה? הנ"ל: רק בשבת ויו"ט. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: עבורך זה מספיק, ויכול אתה להתחיל להניח תפילין דר"ת, אך כמובן שזה יהי' בלי נדר.

תשכ"ה

שיוותר על התענוג!

יום ש"ק כ"א טבת. הרבי ירד להתוועדות בשעה 1:30. בחלוקת המשקה, לקח הרבי שני בקבוקים ואמר לר' זלמן יפה שיחלקוהו לאורחים – היו כשלושים סטודנטים מפגישה של צא"ח. המשקה לא הספיק, וערבבו גם מבקבוקים אחרים – כך הורה הרבי. הרבי היה כבר 'אויפגעלייגט [= שמח]' והורה שיתחילו ניגון. התחילו 'הושיעה את עמך', והרבי נהנה וסימן בידו שישירו יותר חזק. לר' זלמן פוזנער, מהמרצים בפגישה, סימן הרבי בראשו וחייך אליו. כך ניגנו כרבע שעה.

השעה היתה 3:50 והרבי התחיל לומר מפני שאנחנו מוגבלים בזמן, אומר רק את תוכן הרש"י של סוף הפרשה. בסוף הפרשה אומר רש"י על הפסוק 'ויגרשם מארצו' שהקדוש ברוך הוא ישלח אנשים בעל כרחם. מה הפירוש? הרי אנו יודעים שסיום פרשה נגמר בטוב וכאן לכאורה זה להיפך?

הרבי התחיל לבאר, שיש כאלו שאומרים למה אני צריך משיח? יש לי ג'וב טוב, ויש לי כמה מיליונים בבנק, ואם אני צריך תפוזים אני יכול לקנות מקליפורניה, ואם אני צריך משהו אחר אפשר להשיג מלוס אנג'לס. כאן יש את טקסס שכולה להכיל כמה פעמים את ארץ ישראל, וכאן יש את מנהטן וואשינגטון. אפילו אם אני צריך ישיבה – יש בברוקלין ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש! אם כך, בשביל מה בכלל אני צריך את משיח? האמת היא, אמר הרבי, שכל יהודי רוצה לנסוע לארץ ישראל. אבל למרות זאת, עליו להתבונן בכך, ולזרוק את זה הצידה על מנת להתמסר לעבודת ה' ולהבאת הגאולה.

במילים "ויאנחו בני ישראל מן העבודה", בכה הרבי מאד, ואמר: "וואס .... וויל ער? מ'זאל מקיים זיין

הרבי צועד לכיוון חדרו הק'

מצוות, זאל ער ארויסנעמען פון גלות [= מה הוא רוצה? שיקיימו מצוות? שיוציא אותנו מן הגלות!]". הרבי אמר שאדמו"ר הרי"צ התבטא שלמעלה כביכול יש תענוג מן הגלות, כי על ידי זה מגיעים למעלה יותר גבוהה, ועל כך אמר הרבי (בערך): "זאל ער מוותר זיין אויפ'ן תענוג, און ארויסנעמען פון גלות! [= שיוותר על התענוג ויוציאנו מן הגלות!]". הרבי בכה מאד, הניח ידיו על פניו והסיט את המגבעת למעלה, והניח אותה חזרה. הרבי נראה היה מאד מכווץ, זה היה מצב איום. כולם בכו ממש, והרבי סיים את השיחה בברכה.

תשל"ט
גם השומר צריך ללמוד

שבוע פ' שמות. בזמן האחרון החלו הת' לשמור את בית כ"ק אד"ש. פעם, לפני שנכנס אד"ש לביתו שאל א' מהם האם למד חת"ת?

תשד"מ
חמש מאות שקל שאינם שווים פרוטה...

יום ג', כ"א טבת. בבוקר, כשבא הרבי מביתו ניגש אליו הצלם יוסי מלמד וסיפר כי הוא נוסע לארץ הקודש. הרבי בירכו ואמר לו שיקבל שטר של חמש מאות שקל במזכירות כדי לתתו לצדקה שם. ליד הכניסה ל-770 פנה אליו הרבי שוב ואמר לו שיתן את השטר לצדקה לפני שיהיה פחות מ"שווה פרוטה"... [באותם ימים דיברו בארץ על החלפת השקל בשקל חדש – החלפה שבוצעה לבסוף רק שנה וחצי אחר כך, באלול תשמ"ה].

תשמ"ו
אידן, גייט ארויס פון גלות!

ש"ק פ' שמות, כ"ג טבת. בשעה 1:35 בערך ירד כ"ק אד"ש להתוועדות.

בשיחה שאחרי המאמר, דיבר כ"ק אד"ש אודות ההכרח לתבוע מהקדוש ברוך הוא שיוציאנו מהגלות, והעיקר הוא לצאת מהגלות הפנימית. בסיום השיחה היה רגע מבהיל: כ"ק אד"ש הכריז במפתיע: "**אידן, גייט ארויס פון גלות!**", והפסיק לרגע כממתין למשהו, לאחר רגע קט חייך ואמר: "לחיים, לחיים ולברכה!" ועשה איזה תנועה בידו הק'.

בערב התקיימה סעודת מלוה מלכה השנתית של איגוד צאצאי אדמו"ר הזקן. כשמסרו את ההזמנה לכ"ק אד"ש הדגיש את התיבות "מוצאי שבת קודש שמות", והוסיף: "כבשנת ההסתלקות".

תשמ"ז
חרדת בחינות

כ' טבת. מיד אחרי שיחת י"ב טבת, בה דיבר אד"ש על הצורך לבטא ולהביא את ענין ה'דידן נצח' בלימוד התורה, השתנתה ברגע כמימרא כל האוירה ב-770. לא עוד ריקודים, לא עוד תזמורת ולחיים. יש לפתוח את הגמרות ולשבת ללמוד ולהיבחן. למרבית הפלא לא הורגשה סתירה בתפנית החדה שקרתה ברגעים אלו.

כולם גמרו את שיעורי חת"ת ורמב"ם והלכו לנוח אחר שבוע מאומץ של ריקודים להחליף כח לקראת מחר, וכבר ב-1:00 בלילה שררה דממה ב-770, בעוד שבלילות הקודמים הרי בשעה זו בקושי התחיל הערב.

כאמור, נכנסו ה"חברה" לסדרים כאילו לא היה דבר, וקול התורה נשמע ברמה במוסדות התורה אשר בליובאוויטש שבליובאוויטש. לקראת כ' טבת נתלו מודעות אודות סידור הבחינות, בנגלה ובחסידות ואצל מי ייבחנו וכיו"ב, והתכונה רבה. בליל כ' טבת, ישבו התלמידים עד מאוחר בלילה. הזאל למעלה ולמטה התמלא, וההמולה דריתחא דאורייתא נשמעה למרחוק.

משכימי קום לתפילת השחר, עוד הספיקו לראות כעשרה בחורים אשר

כשהגיע ר' משה שטערן, הרב מדבערצין, הציגו אותו. כ"ק אדמו"ר שליט"א הושיט לו את ידו הק' ולחצה. כ"ק אדמו"ר שליט"א: "יאריך ימים על ממלכתו. הגמרא אומרת שלאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, זהו אחד מהדברים הגדולים ביותר. "דבר הוי', מפרשת הגמ' בשני אופנים: "זה הקץ" עד לביאת משיח צדקנו, וגם "זו הלכה". תקשר את שני הפירושים יחד ותביא את משיח".

משך הלילה לא נתנו תנומה לעפעפיהם. בשעה 11:00 בבוקר, היו כולם מוכנים כבר לבחינה, אך אותות עייפות לא ניכרו על פני הנבחנים, הרצון העז של כל אחד ואחד ששמו ייכנס לכ"ק אדמו"ר שליט"א ועל ידי זה לגרום לנחת רוח – גורם לכולם להיות עירניים.

המבחנים החלו בקצב מזורז, ובעוד שבדרך כלל מחפשים הבוחנים את הנבחנים – הרי כאן היו כאלה שלחצו לבוחנם עוד קודם השקיעה

בישיבת חובבי תורה העמידו שומר משך שעה וחצי לראות אם כ"ק אד"ש חוזר מהאוהל, ובינתיים נמשכו הבחינות עד שאד"ש הגיע ב-7:30.

הרבי נכנס למעריב ב-7:45, מאוחר מהרגיל. התכופף להרים פיסת נייר שנפל מהסידור. לאחר התפילות ציפו לשיחה או להתוועדות, אולם מיד אחר מעריב נסע אד"ש לביתו.

בלילה הסתובב הרב שלום מרוזוב שבחן בחסידות ב-770 עד השעות המאוחרות, שמא עוד יבוא מישהו שעדיין לא נבחן. בנגלה בחנו הרבנים פיקרסקי, מענטליק ואזדבא שיחיו. אף ר' יואל כהן בחן בחסידות, ובעיקר במאמרי אד"ש שזכינו שיצאו מוגהים לאחרונה. הנ"ל מסר שיעור בישיבה במאמרים אלה. לקראת שבת כבר נכנסו שמותיהם של הבחורים לכ"ק אד"ש.

היום יצאו שתי הוראות מאד"ש. א. אשר הרחוקים לא יזדרזו לשלוח את הדו"חות מהמבחנים בפקס ובדרכים משונות וכו' על מנת שיגיע בו ביום, אלא בדואר כרגיל. ב. שהבוחנים ישמרו לעצמם העתק מתשובות הנבחנים, כדי שתהיה אפשרות לבדוק את העליה במצב התלמיד.

אחד הת' שכתב במשך השבוע שהוא נוסע ביום רביעי כ' טבת לארץ הקודש, ולפני שהוא נוסע יכניס דו"ח מהמבחנים. כ"ק אד"ש מתח קו על זה שציין שיכניס את הדו"חות לפני הנסיעה ובסוף כתב: "אזכיר עה"צ".

תשמ"ט

סיום אמירת הקדיש

יום ה', כ"א טבת. ה"קדיש דרבנן" לאחר לימוד המשניות שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בתום תפילת מנחה, חתם את הקדישים שנאמרו במשך השנה בה עבר כ"ק אדמו"ר שליט"א לפני התיבה בכל התפילות של ימות החול.

הקדיש האחרון היה, כאמור, בתפילת מנחה שהתקיימה מיד בשובו של הרבי שליט"א משהיה ממושכת ב"אוהל" הק'. בשובו, בשעת ערב, כבר היתה הקומה הראשונה של ביתו, המקום בו נערכו התפילות במשך השנה, מלאה מפה לפה בצפיפות גדולה מתמיד. בגלל המעמד המרגש איפשר ה"וועד המסדר" לרבים יותר מהרגיל להיכנס ולהאזין לתפילה ולאמירת הקדיש.

מיד לאחר הקדיש הסב כ"ק אדמו"ר שליט"א את פניו לעבר הקהל ונשא שיחה קצרה. תוכן הדברים היה בענין תחיית המתים שתהיה במהרה בימינו. הרבי שליט"א אמר גם כי הדברים שאמרו חז"ל במעלת מי שנסתלק בערב שבת קודש חלים גם בנידון דידן, כאשר סיום אמירת הקדיש קרוב ליום שישי. השיחה הסתיימה בברכה כי בקרוב ממש נזכה לביאת משיח צדקנו ולתחיית המתים והיא בתוכם, בתוך שאר הצדיקים והצדקניות בישראל.

לאחר השיחה חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א לציבור שטרות של דולר – שליחות מצוה לצדקה, ובתום החלוקה התפללו תפילת ערבית. כ"ק אדמו"ר שליט"א התפלל עם הציבור, ויצויין כי הרבי שליט"א ממשיך להתפלל עם המנין המתקיים בביתו את כל שלוש התפילות – שחרית, מנחה וערבית, אף כי אינו עובר לפני התיבה.

קהל החסידים חש כי סיום אמירת הקדיש הערב, הוא אירוע שאומר משהו לכל יחיד בפרט ולמשפחה החסידית בכלל, וכדי לתת לכך ביטוי אורגנה בליל שישי התוועדות רבתי וכינוס התעוררות בקשר לענין זה. את האירוע ארגן גבאי בית הכנסת ובית המדרש ליובאוויטש שבליובאוויטש, ר' זאב יחזקאל הכהן כ"ץ, והוא נוהל על ידי ר' יהושע פינסון.

תש"נ

מה אתה עושה עם היד?

י"ז טבת. אחר תפילת שחרית, החלה חלוקת הדולרים כרגיל בכל יום ראשון. להלן כמה דברים שארעו בשעת החלוקה:

יהודי מאוטרליה ביקש ברכה עבור הרב פלדמן שיצליח בעניני המוסדות שם. כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך): "דאס איז אבער א זאך וואס א בעל הבית קאן מער ווי א רב. זאלסט טאן אין דעם און העלפן [= אבל זה דבר שבעל בית יכול בו יותר מרב. תפעל בזה ותעזור לו].

א' החזיק פתק בידו והחל לקרוא בו את השמות עבור ברכה. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו: "די נעמען קאנט איר לאזן בא מיר [= את השמות אתה יכול להשאיר אצלי]"

העסקן הציבורי ר' אלימלך ניימן עבר עם משפחתו. כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן דולר נוסף לבנו הקטן (בן 2-3) ואמר "דאס וואקסט זיך א נייער עסקן ציבורי [= הנה גדל עסקן ציבורי חדש]". ונתן לילד דולר נוסף בקשר לעסקנות.

אחר כך עבר אחיו של ר' אלימלך ואמר שהוא אחיו. כ"ק אדמו"ר שליט"א: "איש את רעהו יעזורו". הנ"ל אמר שהוא אחיו המבוגר, כ"ק אדמו"ר שליט"א פנה בחיוך לר' אלימלך ואמר: "ביסט דו מחויב אויכעט בכבודו, האסט נאך א ארבעט [= אם כן אתה מחוייב גם בכבודו, יש לך עבודה נוספת]".

הרבי מתפלל בביתו, בשנת האבלות

כשהגיע ר׳ משה שטערן, הרב מדבערצין, הציגו אותו. כ״ק אדמו״ר שליט״א הושיט לו את ידו הק׳ ולחצה. כ״ק אדמו״ר שליט״א: ״יאריך ימים על ממלכתו. די גמרא זאָגט אַז לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא איז איינע פון די גרעסטע זאַכן, און דבר הוי׳ טייטשט אף די גמרא אין צוויי אופנים: ״זה הקץ״, ביז משיח צדקנו, און אויכעט ״זו הלכה״. בינדט דאָס ביידע זאַכן צוזאַמען און ברייגגט אַראָפּ משיח׳ן [= הגמרא אומרת שלאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, זהו אחד מהדברים הגדולים ביותר. ״דבר הוי׳, מפרשת הגמ׳ בשני אופנים: ״זה הקץ״ עד לביאת משיח צדקנו, וגם ״זו הלכה״. תקשר את שני הפירושים יחד ותביא את משיח]״.

הרב מדבערצין: הלואי! הרבי הרי צורבא. כ״ק אדמו״ר שליט״א: ״יע, אָבער דאָס וואָס איך מאַך איז דאָס ווייניג, מ׳דאַרף זען אַז דער אויבערשטער זאָל אַראָפּברייגגען משיח׳ן. פסק׳ענט און דרוקט אָפּ אַ תשובה אַז עס דאַרף קומען דער קץ [= כן, אבל מה שאני עושה אין זה מספיק, צריך לראות שהקדוש ברוך הוא יביא את המשיח, תפסקו ותדפיסו תשובה שצריך לבוא הקץ]״. הרב מדעבערצין עשה תנועות בידו (בהתרגשות), כ״ק אדמו״ר שליט״א: ״וואָס מאַכט איר מיט די הענט? מען דאַרף האָבן כלו כל הקיצין [= מה אתם עושים בידיכם? הרי ״כלו כל הקיצין״]״.

תשנ״ב

להשאיר מקום פנוי בעיתון

יום א׳ כ״ב טבת. בחלוקת הדורלים עברה מרת מוזס מ״ידיעות אחרונות׳. הגברת מוזס אמרה תודה על ברכות שהרבי נתן לפני שנה וסיפרה שהעיתון מצליח.

הרבי אמר: ״הסוכנות שלך נקראת ידיעות אחרונות – מה שיהיה באחרית כל הענינים הוא שיבוא משיח צדקנו. אזי תכיני מקום פנוי בעיתון הכי קרוב, היות וזה גופא יקדים את ביאתו, כיון שיידע שכבר מוכן הפרסום, זה יסלול לפניו את הדרך. ועוד דולר – ״הצלחה רבה, בשביל הידיעה האחרונה בקרוב ממש״.

כתר
שרותי הסעות
במחירים מוזלים
קנדי לה-גרדיה נוארק $32 +$62
JFK LGA NEWARK
אפשרות איסוף משדה התעופה Airport pickup
718-644-4444
להזמנות מארץ הקודש: 057-560-2120
Keter
Van Service
Reasonable Prices
נהגים מאנ״ש דוברי עברית

ב״ה
CNN
התשורה בשמחה שלכם!
מחיר מיוחד לעונת השמחות
סדר סעודות השבת עם ברכת המזון ושבע ברכות
עם פניני גאולה, ניגוני חב״ד ושירי משיח
פורמט סטנדרט
גובה 16.5 ס״מ
רוחב 12 ס״מ
32 עמ׳
פורמט מהודר
גובה 21 ס״מ
רוחב 13.5 ס״מ
64 עמ׳
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד
להתראות בשמחות מרכז ההפצה - 077-5123-770

חלקיקים מאיצי

העולם כבר מוכן

אלפיים וחמש מאות שנים (לפחות) נלחמו האירופאים אלה באלה. והנה, בפרק זמן אפסי בהיבט היסטורי (עשרות השנים האחרונות) מחקו צאצאי ההונים, הוואנדאלים, הנורדים, הנאצים והפאשיסטים צמאי הדם, את הגבולות ביניהם והקימו את השוק האירופאי המשותף. כיס אחד ויורו אחד לכולם. גם מיזמים מדעיים משותפים לתפארת ויקרים להחריד. הגיגאנטי שבהם הוא ללא ספק ה L.h.c שהוקם בסרן שעל גבול שוויץ צרפת. מאיץ ההדרונים הגדול הינו המכונה הגדולה המסובכת הממוחשבת והיקרה ביותר שנבנתה אי פעם בעולם. אף מדינה לא היתה מסוגלת לעמוד בעלויות עתק שכאלה לבדה. היא עלתה כמעט שלושה מיליארד דולרים.

אורכה כמעט שלושים קילומטר, והיא קבורה כמאה מטרים מתחת לפני האדמה. למעלה מעשרת אלפים מתמטיקאים, פיזיקאים, מהנדסים ואנשי מחשבים מבכירי המדענים בעולם, עמלים שנים רבות על פיתוחה ובנייתה. כדי להפעיל אותה משתמשים בעתודות האנרגיה שמייצרת היבשת כולה. לצורך ניתוח ופענוח ממצאיה מגוייס כוח המחשוב של מחשבי-על המאוחדים ברשתות מיוחדות בעולם כולו.

וכל כך למה? מה, אין להם מה לעשות עם שלושה מיליארד.. האז?

ובכן, לפני שבועות מספר, לאחר שרשרת תקלות **ועיכובים** שארכה שנים, איפשרה לליצנים להפוך את המאיץ לבדיחה המדעית הטובה ביותר מאז ארכימדס במרחץ, וכמעט מוטטה את הבסיס הפוליטי/כלכלי שמתחזק

אלוקות

על גבול שוויץ צרפת הוקם מאיץ ההדרונים הגדול והוא המכונה הגדולה המסובכת הממוחשבת והיקרה ביותר שנבנתה אי פעם בעולם. אורכה כמעט שלושים קילומטר, והיא קבורה כמאה מטרים מתחת לפני האדמה. למעלה מעשרת אלפים מתמטיקאים, פיזיקאים, מהנדסים ואנשי מחשבים מבכירי המדענים בעולם, עמלים שנים רבות על פיתוחה ובנייתה. כדי להפעיל אותה משתמשים בעתודות האנרגיה שמייצרת היבשת כולה. לצורך ניתוח ופענוח ממצאיה מגוייס כוח המחשוב של מחשבי-על המאוחדים ברשתות מיוחדות בעולם כולו. וכל זאת למה? לגלות באותיות מדעיות את מה שחסידות גילתה מזמן, וגם זה כחלק מההכנה לגאולה

מאת רחל שאבי

את כל העסק. לפתע הם הודיעו כי או-טו-טו... ומדווחים על **סימנים** מבטיחים המעידים על... עדיין זהירים, עדיין לא בדרגת מובהקות סטטיסטית שמאפשרת להכריז על **גילוי** מדעי, אבל לפי כל הסימנים כנראה שזהו... זה כנראה זה, וממילא – הכל היה כדאי!

מי? מה?

חלקיק היגס, או בשמו (המדעי) הפופולרי – החלקיק האלוקי. החלקיק הזה איננו "חתיכת" חומר קטנה. אי אפשר לתפוס אותו ביד ולשים בקופסא. הוא גם איננו אנרגיה טהורה, כי אין דבר כזה ביקום שלנו.

אז מה הוא?

ובכן, הוא (משהו) נושא אנרגיה. ולא סתם אנרגיה, אלא אנרגיה כזאת שנמצאת **בכל מקום, כל הזמן**, והיא שמעניקה לכל החומרים את **המסה** שלהם, כלומר את ממשותם. כי מה שאין לו מסה איננו חומר.

בקיצור: שדה הייגס מעניק לכל החומר ביקום קיומו. ממילא כל החומרים (והאנרגיות האחרות) נמצאות **בו**. יוצא אפוא שכל החומרים והדברים שעשויים מחומר ביקום, **קשורים זה לזה, דרכו**. הוא הרשת, התווך, המארג המשותף שממנו ובו מתקיים הכל. כי אחרת – אין יכול כל אחד להכריע את כולם, בכל המקומות האחרים – ועד (ל)את העולם כולו (לכף זכות) ולהשפיע על כולם (תשועה והצלה) וכל זאת באופן **מיידי**, שאיננו תלוי **במרחק** (= זמן ומהירות) שלהם? היקום המדעי שאחרי הניסוי המהפכני הזה איננו דומה לזה שלפניו. היקום של השבועות האחרונים מצטייר כגוף אחד, שכל חלקיו מחוברים ומתוקשרים על ידי ישות על הפועלת על כולם את עצם קיומם החומרי.

מה שמבהיל יותר: שדברים יכולים לעבורן להשפיע/לקרות באופן **מיידי**! נגמרה עריצותה המדעית של מהירות האור. כן כן, מהירות היא זמן מרחק. כעת התגלה משהו שזמן ומרחק אינם שולטים בפעולתו וממילא דבר חדש אכן יכול להתרחש בכל המקומות ובכל הזמנים בו זמנית.

מדענים בכל העולם מתוודעים אל ההשלכות והיישומים האין-סופיים שהתגלית הזאת מאפשרת. הנועזים שבהם (התיאורטיקנים..) עשו זאת כבר מזמן רק שאז הם התחילו כל משפט במילים – "אם יתגלה..." (כי חלקין הייגס אכן קיים, אז...) ועכשיו?

חדר המנועים של העולם

"המודל הסטנדרטי" הוא (כמעט) כל מה שאנו יודעים על פיזיקה. פרופסור עילם גרוס, שהוא מרכז את המחקר הישראלי במאיץ, מסביר בנסיון להסביר לקהל הרחב: "תחשבו שהמודל הסטנדרטי זה מכונית. הייגס הוא המנוע שלה".

מישהו שאל פעם את הרב חודקוב מדוע סוון סוועניטי נראה ככה. ספסלים מהוהים, מרצפות ישנות. שאל אותו הרב חדקוב אם היה פעם באוניית נוסעים גדולה?

הן.

ואיך שם? שאל הרב חודקוב.

הכל מפואר, מצופה בעץ יקר, נקי ונוצץ מאוד.

ובחדר המכונות של האניה היית, איך נראה שם? שאל שוב הרב חודקוב.

מחניק ורועש, ענה הלה. לא נקי, עובדים שם בריונים בסרבלי עבודה מלוכלכים בשמן מכונות ובידיים שחורות.

למה כל כך קשה לגלות אותו? משום שאורך חייו של החלקיק נושא הכוח הזה הוא כל כך קצר, שנמדד במליונית מליוניות השניה, ועוד פחות מזה. טווחי זמן קצרצרים כאלה שאין באפשרותינו למדוד כלל, וממילא גם לא לראות או לבדוק משהו שמתקיים בזמן הבלתי נתפס הזה. בלשונו של הרבי: "החידוש העצום שנתחדש בששת ימי בראשית, שמאין ואפס נוצרה מציאות "יש" - חל מחדש בכל רגע ורגע. תדיר נוצרת התהוות חדשה

"המקום הזה" גילה לו הרב חודקוב על 770 "הוא חדר המכונות של העולם".

לנו הסביר הרבי שהסוון סוועניטי הוא קודש הקודשים של בית המקדש הגולה, הוא מלכות דעשיה, הוא נקודת החיבור של העולם הזה **כולו** אל המקום שממנו הוא נובע, משתלשל, ואפילו מתגשם ונהיה חומרי.

בהקבלה להבנה המדעית גם שדה הייגס הוא הרבה יותר מחדר המכונות. הוא הנקודה בה מופיע החומר, מגיח מן ה'אין' (חומר) אל ה'יש' (חומר). כי כמו שכבר אמרנו מה שאין לו מסה – איננו חומר.

הרב יצחק גינזבורג אומר שהרבי הרש"ב קורא למסה "מהות הדבר". בתער"ב.

ממשיך פרופסור עילם גרוס: "שדה הייגס הוא מעיין אוקיינוס שבו שטים/נמצאים כל הדברים שקיימים בעולם", הוא מקיף את כולם. ישנם חלקיקים שתוך כדי תנועה בתוכו יוצרים מעין "התנגדות" ו"חיכוך" המאט את מהירותם. התנגדות/האטה זו נתפסת אצלם כתחושה של מסה, של ממשות חומרית, "משקל" אישי. זוהי המסה על פי הגדרתה המדעית: כמות החומר המתנגד לשינוי (במהירות למשל). חלקיקים (דברים) אחרים אינם "מקבלים" מסה תוך כדי תנועתם בשדה הייגס, וממילא אינם הופכים לחומר. כזה הוא, למשל: הפוטון. החלקיק נושא האנרגיה שאנו קוראים לו: **אור**. הוא לא מתנגד לאוקיינוס, וממילא – אין לו מסה, איננו חומר, ואין לו מגבלות שיש לחומר.

נכון שלא צריך תרגום?

בזוהר מתחלקים היצורים לשני סוגים: נוני ימא ("דגי הים", הן אותו ישויות הבטלות לכוחות האלוקיים המקיפים (המהווים אותם), אינם בעלי משקל אישי (תחושת ישות) וממילא: נשארים בגדר "אורות". גם גופם הוא "זך ודק" (רמב"ם) כלומר: רוחני. הם חשים את עצמם כחלק מ"האוקיינוס" המקיף, מקור חייהם, וכמובן שאינם מתנגדים לו. למה? פשוט מאוד – כי אין להם מסה, אין התנגדות, אין יצר רע.

מי שמייצג אותם בעולם הזה הוא הלוויתן. קיומו נעלם, קשה מאוד לגלות אותו. הלווייתן ושאר הצדיקים הנסתרים הם נסתרים בעצם גם **מעצמם** ("סתום בעצם"). הם לא מרגישים את עצמם

("ונחנו מה"). גם אדם הראשון היה כזה לפני החטא, לא התנגד, חי לו בגן עדן (בהרמוניה עם סביבתו) עד ש.. "מי הגיד לך כי עירום אתה". מה פתאום אתה מרגיש את עצמך?! ממתי נהיית מודע לגופך ישות/מציאות? אין זאת כי גילית התנגדות. הפסקת להתבטל. קיבלת מסה, נהיית חלקיק. נורא!

קצר, ארוך ואלוקות

הגאולה מתאפיינת בעיקר בכך שהמקיפים יתגלו, כלומר לא רק שניתן יהיה לחוש בפנימיות (ממש) את כוח הפועל בנפעל, אלא יתגלה גם כוח הפועל את הנפעל. הכוח (המקיף) **המהווה אותו**. שזה מ**לא להיות** – ל**להיות**.

תאורטית – זה קרה כבר מזמן, אצלנו, בקבלה ובחסידות חב"ד. אצלם להבדיל – במתמטיקה ובפיסיקה העיונית, התאורטית. שם – חוק שימור המסה והאנרגיה פשט את הרגל כבר מזמן.

מה שעוד לא קרה, זה שהדבר יתגלה בפועל ממש! אצלנו – בעיני בשר, "לימוד באופן של **ראיה**" ואצלם במעבדה, במאיץ.

זה קשה, גם לחסידים וגם למדענים, כי שני הסקטורים צריכים להיות עובדים **בתחתונים**. שזה אומר: ברצינות, בלי הנחות, ורק עם קבלות אמיתיות. למה זה כל כך קשה **לגלות** אותו? משום שאורך חייו של החלקיק נושא הכוח הזה הוא כל כך **קצר**, שנמדד במליונית מליוניות השניה, ועוד פחות מזה. טווחי זמן קצרצרים כאלה שאין באפשרותינו למדוד כלל, וממילא גם לא לראות או לבדוק משהו שמתקיים בזמן הבלתי נתפס הזה. אי אפשר לראות אותו כי **אין מתי** לראות אותו. כל הצהלה שחוגגים הפיזיקאים היא על שהצליחו לזהות תוצרי דעיכה שלו, כלומר: לזהות חלקיקים שנוצרו ממנו אחרי שנהיה ונעלם. בלשונו של הרבי: "החידוש העצום שנתחדש בששת ימי בראשית, שמאין ואפס **נוצרה מציאות "יש" – חל מחדש בכל רגע ורגע**. תדיר נוצרת התהוות חדשה: (וממילא בכל רגע ורגע היא גם מתאיינת).

אז איך (איפה ומתי) נזכה כן **לראות** אותה?!

וככה אומר הרבי: הרי מובן, שעתה נמצאים כבר במצב בו הגוף הגשמי ואפילו **גשמיות העולם** כבר נתבררו ונזדככו לגמרי, והרי **הם "כלי"** מוכן **לכל האורות והעניינים הרוחניים.** שכל זה כבר ישנו מן המוכן, צריך רק לפקוח את העיניים ואז יראו זאת".

ואיך פוקחים את העיניים הגשמיות, כך שתראינה מקיפים רוחניים? "על ידי גילוי תורת חסידות חב"ד, שמביאה אלוקות בהתלבשות הבנה והשגה.. בשכל של אדם. ועד שיובן גם בשכל של אומות העולם... שלעתיד לבא תגלה גשמיות בכלל רצון העליון, **שגם טבע העולם** וגם "חוצה" יהיו כלי, ועד אשר **יתאחדו עם אלוקות**.. "שכל העולם כולו" (גשמיות) יהיה וחדור וספוג באלוקות, "מלאה הארץ (התחתונים, גם השכל של מדענים גויים) דעה את השם כמים לים מכסים".

מכאן **שתהיה** "שלמות **גילוי כוח הפועל בנפעל**. עד אשר אבן מקיר תזעק, הנפעל הגשמי".. כן כן. הנפעל הגשמי. אלומת הפרוטונים מסתחררים בטבעת המאיץ "אבן מקיר". כמו אבן שמתפצחת על קיר, וממנה פורצים בקל זעקה הכוחות שפועלים אותה (ויצא ט' כסלו תשנ"ב).

• • •

זכינו (או לא זכינו) לחיות בתקופה שמי שלא לומד חסידות באופן ישיר שומע על אלוקות שמהווה את החומר – בחדשות. שומע שהכל נברא בכל מיליארדית השניה מן האין, וגם חוזר אליו ומופיע מחדש. היקום הבריאה נמצא בתוך משהו שנמצא בכל מקום ובכל זמן. משהו שנותן לו את קיומו וממשותו בכל רגע ורגע, וממילא שהכל מחובר ומתוקשר עם הכל, וכל דבר משפיע על כל הדברים האחרים, בלי תלות במקום או בזמן.

כל כך הרבה חב"ד טיפטף והציף את העולם עד שהדעה את השם חלחלה באופן של ראיה גם לעומק מאה מטר בעובי כדור הארץ, אל השכל של מדעני אומות העולם. ש(גם הם) טורחים לתרגם את ממצאיהם המדעיים לשפת המדע הפופולארי (עוד נס) ככה שגם ואפילו גויים שלא נחנו במוח מי יודע מה – יבינו שמצאו כאן משהו שמבטא אלוקות בפועל ממש.

אז מה עוד?

כתוב שיש ציפור אחת ששמה "עצלנית". היא כל כך עצלנית, שעומדת על העץ שמעל הנחל וטוענת כלפי השם שהיא צמאה, אז ה' משיב רוח (נס) ומעיף אותה מהעץ אל המים, ואז היא עומדת בתוך המים וממשיכה ליילל שהיא צמאה. ה' משיב עוד רוח (נס) שמורידה לה את הראש לתוך המים. אבל לשתות היא צריכה לבד. (לא?!) –

אה, עכשיו קשה לה לפקוח את העיניים מתחת למים.

אז השם ישיב עוד רוח ו...

חיים של שליח / המשך מעמוד 39

של גאולה. בשנה האחרונה הפדרצייה היהודית לקחה את זה והחלה גם היא להשתמש במסר הזה...

הרבי הורה לפרסם בעיתונות

הרב כהן נזכר במופת מיוחד הממחיש כיצד הרבי דואג ומסייע לשלוחיו: "לפני קצת יותר משנה המצב הכספי שלנו היה מאוד קשה ולא ידענו מה לעשות. לא יכולנו לצאת בהתרמה כי אנחנו ממילא עורכים התרמה בדואר פעמיים בשנה – לפני פסח ולפני ראש-השנה.

כתבנו לרבי על המצב ותוכן התשובה היתה לעשות שוב התרמה, והיות שזוהי מגבית חרום חד-פעמית, זה לא יזיק; וגם אם כן, הרי זה יהיה רק קצת...

החלטנו כמובן לעשות זאת, ולראשונה פרסמנו בעיתונות בקשה לסייע לנו בפעילות. זמן קצר לאחר הפרסום התקשר לבית חב"ד יהודי שמסייע לנו בדרך קבע וביקש שנבוא אליו למשרד עם פרטי תרומותיו בשנה האחרונה. הגענו אליו עם דו"ח מסכם, ובו במקום נתן לנו שתי המחאות של 130,000 דולר יחד – סכום גבוה מאוד ממה שהוא רגיל לתרום... תרומה זו לבדה כיסתה את הגירעון. יחד עם שאר ההכנסות של ההתרמה, כיסינו את התקציב של כל אותה שנה!

להביא יהודים לרבי

אחד הפרוייקטים שלנו הוא הבאת יהודים לרבי. זו נסיעה של שעות ארוכות, מקנדה לניו יורק. פעמים רבות ארגנו קבוצות של יהודים בנסיעה מאורגנת לרבי.

בבית חב"ד הועלה כמה פעמים רעיון לקנות אוטובוס קטן של כעשרים מקומות כדי שנוכל להביא יהודים לרבי מבלי צורך להזדקק לחברות פרטיות. הועלו רעיונות שונים לגבי תרומה, כאשר פתאום התקשר יהודי ואמר ביוזמתו: "אני רוצה לדבר אתכם, בואו למשרד שלי". כשהגענו אליו אמר כי הוא מעוניין לתרום אוטובוס שישמש את הפעילות שלנו באזור, וכמובן כדי להביא יהודים לרבי.

• מהי המסקנה של כל הסיפורים הללו?

המסקנה היא שהרבי כל הזמן מסייע לשלוחים שלו, צריך רק לכתוב לרבי ולדווח בתמידות על מה שקורה. ככל שעושים יותר – הסיוע גדל עוד.

כשהתחלנו את הפעילות, לא היה לנו אפילו את האלף דולר הראשונים כדי לשלם את השכירות, ואילו כיום התקציב שלנו עומד על יותר משני מיליון דולר בשנה, כשבתזרים הכללי של התרומות והחלוקות שלנו, אנחנו מגיעים לכחמישה עשר מליון דולר(!)

הנקודה העיקרית היא, שכל הפעולות הן חשובות, אך המטרה העיקרית צריכה להתגשם תיכף ומיד, בהתגלותו המיידית של הרבי מלך המשיח.

לתגובות והערות:
csshaliach@gmail.com

השליחות לכיבוש אוסטרליה

פרקים מסיפור חייו של הרה"ח התמים ר' יהושע שניאור זלמן סרברנסקי ז"ל

• פרק ראשון

הביא לדפוס: אברהם רייניץ

על הסדרה

סיפור חייו של הרה"ח ר' יהושע שניאור זלמן מתחיל ברוסיה הלבנה בתקופת המשטר הסובייטי, שם לחם במסירות לחיזוק היהדות. הוא יצא מרוסיה בשנת תש"ז, ולאחר שהות קצרה בצרפת נסע עם משפחתו – בשליחות הרבי הריי"צ – לאוסטרליה. בהתאם להוראות שקיבל מהרבי הריי"צ, ומאוחר יותר מהרבי מלך המשיח, החל לבנות את מוסדות חב"ד במלבורן אוסטרליה.

הפרקים הראשונים בסדרה יעסקו בסיפור חייו בברית המועצות, אך רוב הסדרה תעסוק בשליחותו באוסטרליה. הסדרה מבוססת על עשרות מכתבים שזכה לקבל מהרבי במהלך השנים, כמו גם על המכתבים שכתב הוא לרבי, בהם דיווח בפרוטרוט על פעילותו בכרם חב"ד. העתק ממכתביו אל הרבי נשמר אצל בנו, הרה"ח ר' חיים שי' סרברנסקי, ומהם אפשר להבין טוב יותר את מכתבי הרבי שמתייחסים לדיווחיו.

את קטעי הקישור בין המכתבים, והרקע הכללי של האירועים, שמעתי מבנו הרה"ח ר' חיים שי', שעמד לצידו במהלך השנים וסייע לו בעסקנות הציבורית.

הרה"ח ר' יהושע שניאור זלמן ע"ה, נולד בח' טבת תרס"ד, בעיירה בראהין שברוסיה הלבנה. הקהילה היהודית במקום השתייכה לעדת החסידים עוד מזמנו של הבעל-שם-טוב, וברבות הימים היו רובם ככולם לחסידי צ'רנוביל. משפחת סרברנסקי הייתה המשפחה החב"דית היחידה בעיירה.

הקשר של משפחת סרברנסקי עם חסידות חב"ד החל כבר בזמנו של אדמו"ר הזקן. על פי המסורת המשפחתית, בשנת תקל"ט, כאשר הרמ"מ מהורודק נסע לארץ הקודש, ורבינו הזקן ביקר בכמה עיירות – ראה סב-סבו של הרש"ז לראשונה את רבינו הזקן, ומאז התקשר אליו. את בנו, אבי סבו של הרש"ז, קרא שניאור-זלמן, על שם אדמו"ר הזקן.

שלוש דורות אחר-כך נקרא הנין, הרש"ז, על שמו. בלידתו נקרא רק שניאור זלמן, והשם יהושע ניתן לו מאוחר יותר בצעירותו, כאשר חלה ר"ל, עד שהיו צריכים להוסיף לו שם חדש.

אודות התקופה ההיא והקשר עם רבינו הזקן, לא ידוע הרבה. במסורת המשפחתית יש סיפורים על המשך הקשר המשפחתי עם חסידות חב"ד, אשר עבר דרך אחד מחשובי חסידי חב"ד בדורות הקודמים, הרה"ח ר' הלל פאריטשער, שהתגורר בנעוריו בעיירה בראהין.

מגוריו של ר' הלל בעיירה בראהין מוזכרים בסיפור הבא: פעם ביקר הרה"צ רבי נחום מטשרנוביל את חסידיו בבראהין, וכאשר עזב את העיירה יצאו כל אנשי העיירה ללוותו. בין המלווים היה גם ר' מאיר, אביו של ר' הלל, שנשא את בנו הקטן על זרעותיו. כאשר ראה הלל הקטן את רבי נחום, החל לצעוק: אבא, אני רואה אש! שאלו אביו: היכן אתה רואה אש? הצביע הילד על רבי נחום, ואמר שרואה את האש על ראשו של הצדיק![1]

שנים רבות אחר-כך, כאשר ר' הלל התגורר כבר בפאריטש, וריכז סביבו חבורה של אברכים צעירים בעלי כשרונות מיוחדים, נסע לשם סבו של הרש"ז, הרה"ח ר' אליהו סרברנסקי, והיה לאחד מה"יושבים" אצל ר' הלל. תחת השפעתו של ר' הלל, התקרב ר' אליהו לחסידות חב"ד ולרבי הצמח-צדק.

לפרנסתו עסק ר' אליהו במסחר עצים, אבל כל רגע פנוי היה מוקדש ללימוד התורה והחסידות. גם כאשר היה מיטלטל בדרכים, תמיד לקח עמו ספרי לימוד, וכאשר היו מגיעים לאכסניה והנוסעים פנו לעבר תנור החורף, התיישב ר' אליהו עם הגמרא ולמד במתיקות שחיממה את אבריו הקפואים.

הסבא, ר' אהרן גלוסקין - מלא מקומו של ר' הלל

לבנו, שנולד לאחר הסתלקות הצמח-צדק, קרא מנחם מענדל. כאשר הגיע ר' מנחם מענדל לפרקו, חיתנו אביו עם מרת נחמה גלוסקין, בתו של הרב הגאון ר' אהרן (אָרֶע) גלוסקין, שאף הוא היה מתלמידי ר' הלל פאריטשער ומחסידי הצמח-צדק.

לאחר פטירתו של ר' הלל, ביקשו בני העיירה מר' אהרן למלא את מקומו. הוא סירב, בטענה שאינו ראוי לשבת על כסא הרבנות של ר' הלל, וגם משום שלא רצה לעשות את הרבנות קרדום להתפרנס בה. הוא המשיך איפוא לעסוק לפרנסתו במסחר העצים, כמנהג הסוחרים היהודים באותם זמנים, שהיו חוכרים יערות, כורתים את העצים ושולחים את הקורות ברפסודות על הנהר, ליריד העצים הגדול בלייפציג.

פעם, כאשר כל כספו היה מושקע במסחר העצים, הגיע בשבת קודש מברק בהול עם ידיעה שהרפסודות עם העצים התהפכו בנהר, וכל העצים ירדו למצולות. ר' אהרן הבין מה תוכנו של המברק הבהול,

שורשי המשפחה

משפחה חב"ד"ית בעיירה צ'רנובילאית

אבל במשך השבת סירב להביט במברק, והמשיך לשמוח כאילו מאום לא אירע. רק במוצאי שבת לאחר ההבדלה, כאשר סרה קדושת השבת, הביט במברק ופניו השתנו. הוא הבין שכל כספו ירד לטמיון.

ר' אהרן ראה במעשה זה אות משמים, שעליו לקבל את רבנות פאריטש. הוא הלך איפוא לקברו של ר' הלל, ביקש את מחילתו ואמר: באם רצונך הקדוש שאמלא את מקומך, אני מקבל עלי את הדין.

לאחר שקיבל את עול הרבנות, נודע ר' אהרן כאיש קדוש. פעם הגיעו אליו שני אנשים לדין תורה, ולאחר שפסק את הדין ביקש התובע שהנתבע יתן לו תקיעת-כף שיעביר את התשלום עד הזמן שסוכם ביניהם. כאשר הגיע הזמן, והנתבע סירב לשלם, שלח לו ר' אהרן הזמנה לבוא לבית הדין. הלה הגיע, אך סירב לציית לדין ולשלם. אמר לו ר' אהרן: מכיוון שהתחייבת בתקיעת כף, אם לא תשלם – היד לא תהיה שלך! הנתבע המשיך בסירובו, וכעבור חודש התייבשה ידו, ונשארה משותקת עד יום מותו. ויהי לפלא[2].

הדוד, מנחם מענדל גלוסקין, רבה הראשי של לנינגרד

אחיה של מרת נחמה, היה הרב מנחם מענדל גלוסקין, מחשובי חסידי חב"ד בזמן הרבי הריי"צ. הוא מילא את מקום אביו ברבנות פאריטש, ולאחר שהקומוניסטים החלו להצר את צעדיו, עבר למינסק, ומשם ללנינגרד, שם מונה לרבה הראשי של העיר (תרצ"ד-תרצ"ו). בתו, מרת גיטא, עלתה לארץ הקודש בשנות הנו"נים, ומתגוררת כיום בגבעתיים.

אחותה של מרת נחמה, הרבנית טייבל, הייתה אשתו של הרה"ק רבי יהודה לייב שניאורסאהן, בנו של האדמו"ר רבי שלום בער מרעציצא, נכד אדמו"ר הצמח-צדק. רבי שלום בער, שהיה בן-דוד שני של הרבי הרש"ב[3], עמד בקשרים טובים עם הרבי הרש"ב, ובאגרות קודשו של הרבי הרש"ב[4] נדפס מכתב ארוך אליו, ממנו אפשר להכיר ביחס הידידותי ששרר ביניהם.

בתם, שרה שניאורסאהן, הייתה מלומדת גדולה עם ראש מבריק. נחשבה לאחת מגדולי המתמטיקאים בלנינגרד, והייתה מקבלת מלגה מאוד גבוהה מהממשלה. מכספה הייתה תומכת במשפחת בן דודה, הריש"ז סרברנסקי. היא הייתה רווקה, שכן התקשתה למצוא בין חוגי החרדים חתן מתאים מבחינה אינטליגנטית, ובחוגים אחרים לא הסכימה להתעניין חלילה. כמה פעמים אף ביקרה בבית משפחתה בחרקוב, ובן דודה ר' חיים סרברנסקי, זוכר שתואר פניה היה דומה מאוד לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ. לדאבון לב, היא נספתה ברעב בימי המצור הגדול על לנינגרד בזמן מלחמת העולם השניה.

הדוד, מנחם מענדל סרברנסקי, ניצל כל רגע פנוי ללמוד

ר' מנחם מענדל סרברנסקי, היה בעל עסק עשיר מאוד, אבל לאחר המהפכה הקומוניסטית הלאימו השלטונות את כל העסקים הפרטיים, ומכל רכושו הרב נותר לו רק ביתו עם גן גדול ופרה חולבת. בלית ברירה החל לעבוד כחוטב עצים פשוט, על מנת להביא לחם לביתו.

ר' יהושע שניאור זלמן, שהיה בן יחיד לאביו, התקשה להסתגל למצב החדש, כאשר אביו מתפרנס ממשכורת זעומה שקיבל מהשלטון הקומוניסטי. הוא היה בחור צעיר בן שבע-עשרה, וחשב לצאת לשוק העבודה כדי להקל בעול הפרנסה. אולם כאשר סיפר לאביו על תוכניותיו, הביע אביו התנגדות נחרצת, ואמר שעד החתונה ראשו צריך להיות מונח בלימוד התורה בלבד, ולא בעול הפרנסה.

למרות המצב הרוחני הקשה, ומלחמת החורמה שניהלו השלטונות הקומוניסטים נגד כל דבר שריח של תורה נודף ממנו, הצליח ר' מנחם מענדל לקיים אורח חיים חסידי, ואף לחנך את ילדיו ברוח של יראת שמים טהורה. בזכרונותיו של נכדו, ר' חיים סרברנסקי, חקוקה דמותו של הסבא כיהודי שמנצל כל רגע פנוי ללימוד תורה או אמירת תהלים. אפילו כאשר הלך ברחוב עם נכדיו, תמיד מלמל בפיו פרקי תהלים.

אחיותיו של הריש"ז היו מרת איטא ומרת שרה. כשהגיעה איטא לפרקה, היא התחתנה עם הרה"ח ר' אלעזר גורביץ, ונולדו להם שתי בנות: אסתר ורחל. לדאבון לב, נפטרה איטא בצעירותה, והותירה אחריה בעל צעיר עם שתי יתומות, אסתר בת השלוש ורחל בת השנתיים. אחותה, שרה, שהייתה רווקה, התחתנה עם גיסה ר' אלעזר, כדי שתוכל להתמסר לטובת היתומות הצעירות. כעבור שנתיים חלה לפתע ר' אלעזר ונפטר. אסתר ורחל נותרו יתומות מאב ומאם.

שרה החליטה להקדיש את חייה לטובת היתומות. היא לא התחתנה שוב, וגידלה במסירות רבה את אחייניותיה.

למרות שברוסיה של אותן שנים היה קשה לחנך בנות ברוח חסידית, ויותר מכך היה קשה למצוא עבורן שידוך עם תמים חסידי – שרה החדירה בהן מילדותן את האהבה לתורה ודרכי החסידות, וכאשר הגיעו לפרקן היה ברור שהן יתחתנו רק עם תלמידי התמימים.

בשנת תש"ד, עוד בהיותן ברוסיה, התחתנה מרת אסתר עם הרה"ת ר' שמואל גורביץ (בנו של החסיד הנודע ר' איצ'ה דער מתמיד). אחותה, מרת רחל התחתנה כמה שנים מאוחר יותר, לאחר יציאתן מרוסיה, עם הרה"ח ר' יעקב אדלשטיין, מתלמידי תות"ל באטווצק. חתונתם התקיימה במחנה הפליטים פוקינג.

---

1) מרשימותיו של הרה"ח ר' אברהם ווייינגרטן, בשם ר' שמואל לויטין – "בית משיח" גיליון 404. חלק מהסיפור, בנוסח אחר, מופיע ב"לקוטי סיפורים" לר"מ פרלוב עמ' רצו, וב"שמועות וסיפורים" להר"נ כהן ח"א עמ' 267.

2) את הסיפור שמעו בני המשפחה מהרה"ח ר' מרדכי רבקין ע"ה, ששמע מהרה"ח ר' אברהם יצחק גלזמן ע"ה, שהיה חתנו של ר' אהרן גלוסקין ע"ה.

3) משום כך, במכתביו של הרבי הריי"צ להרה"ח ר' מנחם מענדל סרברנסקי, הוא כותב "שאר בשרי".

4) חלק ד' עמד קצ"ח ואילך.

יהשליחות האחרונה'

בבית חב"ד בבומביי

מסכת מקיפה ומרתקת של חיי שליחות נפרשת בפני הקורא בספר החדש **"השליחות האחרונה"**, של העיתונאי **ליאור אלפרוביץ'** • בספר, שנכתב ממבט עיתונאי חיצוני שביקש לתאר את הדברים כהוויתם, מוגש סיפורם של שלוחי הרבי מלך המשיח לבומביי שבהודו, השליח הרב **גבריאל נח** והשליחה הגב' **רבקה** (גבי ורבקי) **הולצברג** הי"ד • ההכנה לשליחות, חיי ההתמסרות למשלח, הרגעים הקשים והנוראים במשך כל זמן הפיגוע, ההמשך בדמותו של מוישי והתקווה והציפייה של צבא השלוחים והחסידים...

מאת: **חיים ברוק**

"ב סביבות השעה תשע וחצי, רבקי מחליטה להשאיר במטבח את סנדרה וג'קי, ולעלות לישון. היא מטפסת אל הקומה החמישית. גם סנדרה מחליטה להקדים לצאת לביתה, ולהותיר לג'קי את סגירת המטבח. לאחר כמה דקות, כשהיא עוברת דרך המטבח בדרכה החוצה, היא שומעת קולות נפץ עזים. בתחילה היא חושבת ששוב מדובר בילדים שמשתעשעים עם נפצים ברחוב. הפעם, היא חושבת לעצמה, הם ממש הגזימו. הרעש מחריש אוזניים.

היא ממהרת בצעדים נמרצים אל דלת הכניסה לבית, פותחת אותה וקופאת במקום: מולה עומד גבר צעיר. הוא רזה ובעל גון עור שחרחר. פניו עגולים, עצמות לחייו בולטות, ועל חולצתו השחורה הוא לובש אפוד עמוס רימונים ומחסניות. הוא מפנה לכיוונה את נשקו, במבט אטום, ויורה צרור אחד שפוגע בתקרה. סנדרה מזנקת במהירות לאחור וטורקת את הדלת בפניו של המחבל"...

התיאור האותנטי והמחריד הזה פותח מסכת מקיפה ומרתקת הנפרשת בפני הקורא בספר החדש **"השליחות האחרונה"**, של העיתונאי **ליאור אלפרוביץ'**. בספר, שנכתב ממבט עיתונאי חיצוני שביקש לתאר את הדברים כהוויתם, מוגש סיפורם של שלוחי הרבי מלך המשיח לבומביי שבהודו, השליח הרב **גבריאל נח** והשליחה הגב' **רבקה** (גבי ורבקי) **הולצברג** הי"ד.

"השליחות האחרונה" מביא בראש ובראשונה את סיפורו של הפיגוע הנורא – מה התרחש בבית פנימה בעת שהשלוחים ושאר בני הערובה היו נצורים בו, במשך למעלה מעשרים וארבע שעות? האם אכן היה סיכוי שהמחבלים יסתלקו בעוד בני הערובה בחיים? מה גרם לכשל בפעילות כוחות הביטחון ההודיים? מה היה ידוע לבני המשפחה באותם רגעים קשים ומתוחים?

לשאלות קשות אלו מבקשים מחברי הספר לתת את התשובות,

והם אכן עשו זאת כמיטב יכולתם, לאחר עבודה ארוכה ומייגעת, שכללה כדבריהם "תחקיר רחב היקף, ראיונות ושיחות עם בני משפחה, חברים, אורחים בבית חב"ד בבומביי ומומחים שונים". אם כי, חלק מהשאלות תאלצנה, ככל הנראה, להישאר לעולמים בלתי פתירות.

רגעי המתח והחרדה

הנה כמה קטעים קצרים מתוך הספר, הממחישים את רגעי המתח והדאגה הנוראים, שעברו על ההורים רוזנברג בשבת אותה עשו בהודו, קודם שנודע להם על התוצאות הקשות והמרות של הפיגוע המחריד:

"בשבתם בבית הקונסולית עודכנו שמעון ויהודית במתרחש בבית חב"ד. סיפרו להם על פריצת חיילי הקומנדו שעדיין לא הביאה לתוצאות, ושם הם גם צפו לראשונה בסרט שבו נראו סנדרה ומוישי נמלטים מהבית. קובי אלבז הבין בפני אילו אילוצים עומדים בני הזוג רוזנברג כשהזמן דוחק והשבת נכנסת, והזמין אותם לעשות את השבת בביתו, יחד עם מוישי וסנדרה. שמעון ויהודית קיבלו את ההזמנה.

זמן קצר לפני כניסת השבת, במסיבת עיתונאים שהתקיימה בבית הקונסולית, פנתה יהודית בקול רווי דמעות לכל מי שהקשיב וצפה בה: "אנא הדליקו את נרות השבת לזכותם של גבי ורבקי, בקשו בהדלקה זו, התפללו והתחננו לפני בורא עולם שיקרה הנס, שנזכה לראות את גבי ורבקי בריאים ושלמים".

את השבת בבית משפחת אלבז קיבלה יהודית בהדלקת נרות, שאליה הוסיפה את מילות המנון ההכרזה, "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד", המבטא את ציפייתם של חסידי חב"ד להתגלותו של הרבי כמלך המשיח. שמעון אמר כי על אף האווירה והספקות, אין להתעצב בשבת. הוא ביקש מהנוכחים להצטרף אליו לתפילה, ואף שלא היה בחדר מניין, הוא שימש כחזן ונשא את התפילות בדבקות גדולה ובכוונה מלאה שריגשו את הנוכחים.

במהלך התפילה שר שמעון בהתלהבות את הפיוט "לכה דודי", ולאחר מכן פצח בריקוד למילות המנון ההכרזה. כך עשה שמעון מדי שבוע בבית הכנסת "בעלי מלאכה – חב"ד", כשהיה מצטרף אל חבריו ורוקד סביב הבמה שמול ארון קודש. כעת רקד לבדו, במעגל דמיוני שיצר. "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד", לחשו שפתיו.

באותם רגעים זכר שמעון את דבריו של הרבי, על הזמנים הקשים שיקדמו את ביאת המשיח, על החושך הגדול והכבד שממנו יבקע האור. יהודית הביטה בו וראתה את התקווה מציצה מתוך עיניו הבורקות. הוא היה שלם באמונתו, והיא הצליחה לרגע להידבק באופטימיות שלו ולהצטרף אליו בשירה"...

•

בספר מתואר גם כי במהלך רגעי המתח, כשטרם נודע המצב לאשורו, התקיימו שיחות טלפון בין אחד המחבלים לשליח בוושינגטון, שניסה לנהל משא ומתן שיוביל לשחרורם בשלום של בני הערובה. מתברר כי היה סיכוי לכך, אך משמים רצו אחרת...

המחשת חיי השליחות

לצד סיפור התרחשותו של הפיגוע, הסדר הכרונולוגי של המאורעות וחשיפת התכנית של המחבלים – משלב הספר ביד אמן ובציוריות רבה את תיאור הווי החיים ההודי שסביב בית חב"ד בבומביי, את סדר יומם המלא והצפוף של השלוחים, למן קבלת האורחים, אירוחם, בישול ארוחות עבורם, שיעורים, תפילות וסעודות שבת מלאות בגשמיות וברוחניות ועוד ועוד.

הרב גבריאל הולצברג בשיחה עם מקורב בבית חב"ד. למטה: בניין בית חב"ד בבומביי

בספר מובאים גם סיפוריהם של היהודים שהחזיקו בקשר איתן וידידות עמוקה עם השלוחים, דבר שהשפיע עמוקות על אורח חייהם... למן משפחת השגריר הישראלי ואנשי עסקים שונים, משגיחי כשרות ו"מצילי עגונות", ועד ליהודי ישראלי שנכלא בבית הסוהר בהודו בתנאים מחרידים, התקרב תוך כדי כך ליהדות ונעזר בשלוחים כל העת, עד לבריחתו הנועזת מן הכלא.

מבין התיאורים על סדר היום הצפוף, אפשר גם לחוש בידידות והשותפות ששררה בין הזוג הולצברג לשאר שלוחי הרבי בהודו ובאזור, כשגבי, כשוחט היחיד אז בהודו, דואג למשלוחי עופות עבור עמיתיו.

ניתן להתרשם גם מנחישותם של הזוג הולצברג, עת ביקשו לרכוש בנין קבוע לשליחותם, ודילגו לשם כך על כל המכשולים, עד שהגשימו את רצונם, ובנין בית חב"ד מפואר בן חמש קומות קם והפך למציאות במרכז בומביי ההודית. כך גם בסיפור הקמתו של המקווה בשיטת חב"ד, בור על גבי בור, כשבסוף עונת גשמי המונסון השמים נפתחו במיוחד עבורם...

'חסידות' ו'משיח' באופן המתקבל

ייחודיות נוספת לספר, כשלאורך כל הסיפור משולבים היטב, עם הקשרים מתאימים, קטעים מרתקים על תולדותיה של חסידות חב"ד, מאז הולדתה בתקופת הבעל-שם-טוב, ועד ימינו אלו. במקומות המתאימים מובאים אף קטעי שיחות של הרבי בעניני גאולה ומשיח, השופכים אור על מטרת השליחות.

דרך תיאורים היסטוריים וקטעי שיחות אלו, מבקש מחבר הספר להגיש בפני הקורא את סיפורם האותנטי של זוג השלוחים הי"ד, שיישמו בחייהם את תפקידו של כל חסיד חב"ד, כפי שהדבר עולה מתולדותיה העשירים של החסידות המובאים בספר.

ראוי לשים את הדגש על כך ולהעלות על נס דוגמא זו, כיצד ניתן לשלב בצורה מרתקת, בספר שמיועד לציבור שעדיין איננו שומר מצוות, קטעים שבמקורם הינם די עיוניים, ובהשקפה ראשונה נחשבים לכבדים ו'קשים לעיכול' עבור מי שאינו מצוי ורגיל בהם...

ייתכן כי כי הקורא החב"די, שמתמצא מלכתחילה בפרקים היסטוריים אלו, יעדיף לפעמים לדלג עליהם... אך נראה כי מחברי הספר העדיפו להתחשב בקורא שעדיין איננו שומר תורה ומצוות, שעבורו יהוו פרקים אלו חלון הצצה מרתק ומאיר לעולם העשיר של חסידות חב"ד, כך שיוכל להבין, לפחות מעט מזעיר ו"על קצה המזלג", מאין הגיעו להם תעצומות הנפש "להקריב את עצמם ואת חייהם" עבור השליחות שהטיל הרבי מלך המשיח על חסידיו להכין את העולם כולו ל"קבלת פני משיח צדקנו".

ילדות מחשלת

בד בבד, מוגשים גם סקירה ותיאור אותנטיים של תולדות חייהם של זוג השלוחים, זאת במטרה להמחיש את השקפת חייהם, שהלכה והתגבשה אצלם מאז נולדו ל"צבא החסידים" של הרבי, ועד שהגשימו את משאלתם והצטרפו ל"צבא השלוחים" – משאלה שנקטעה באופן כה מר.

להלן קטע מאפיין מתוך הספר, המתאר אפיזודה מילדותה של הגב' רבקי הולצברג הי"ד, ואגב כך מלמד את הקורא פרק באמונה החב"דית הטהורה:

"כשרבקי שבה הביתה מבית ספרה, יחד עם אחותה דבורי, שררה בבית אווירת נכאים. הבשורה שהגיעה מאמריקה הִכתה בהלם ובצער עמוק את הרב שמעון ויהודית ואת ילדיהם הגדולים...

לאחר שראתה את הדכדוך העמוק של בני משפחתה ואת הבלבול שחשו אחיותיה הצעירות, החליטה רבקי לעשות מעשה. חייקי, האחות הקטנה ביותר, זוכרת איך רבקי אספה את כל האחיות והסבירה להן כי תורת החסידות רואה בשמחה כוח עצום שמקרב את הגאולה ומרחיק עצב וייאוש בזמנים קשים. מיד לאחר מכן היא הלבישה אותן בשמלות לבנות, קיבצה את כולן בסלון והחלה לרקוד ולשיר בקול גדול את המנון ההכרזה: "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד". קולה העיר את בני הבית. יהודית והאחיות הגדולות הביטו מבעד לדמעותיהן בפרץ ההתלהבות שנבע מרבקי, והיא מיהרה להסביר להן: הרי זה מה שאמר הרבי – כשם שלפנות השחר מתגברת החשֵכה, כך גם מתגבר החושך לפני הגאולה. וכשהמשיח יבוא, ייבלע החושך באור גדול.

כך, בשעה שהלם וחוסר אונים הכו בכולם, הפגינה רבקי את אמונתה העמוקה ברבי. היא הבינה כי שירה ושמחה הן אמצעים בעלי עוצמה – ואולי האמצעים היחידים – העומדים לרשותו של החסיד בעומדו בניסיון. כך היא תנהג גם בעתיד, כשהמציאות שסביבה תיראה אכזרית ובלתי אפשרית"...

•

היטיב להביע המחבר בהקדמה לספר, את מטרתו: "להתרשם מהכוח האדיר שמניע צעירים בחב"ד לצאת לשליחות במקומות הנידחים ביותר, מתוך דבקות מלאה . . מטרתו של "השליחות האחרונה" היא להציג את הווי החיים של זוג השליחים, מיום לידתם ועד יום מותם, ובתוך כך לשזור את השקפת עולמם על הרבי מליובאוויטש" – "נשיא דורנו" ו"מלך המשיח" כלשונם"...

תקווה וציפייה להתגלות הרבי

הספר נכתב בשפה עשירה, אך כזו שאינה מקשה על הקורא, הנשאב אל תוך קורות חייהם של השלוחים, קורות חיים חסידיים ואמוניים, אך אכן גם "מסעירים". לעיני הקורא, שאינו חסידי-חב"די, נגלה עולם של התמסרות והקרבה עצמית אמיתית לבורא ועבור המטרה לשמה ברא את החיים עלי אדמות.

לכשיגיע אל הסוף הטראגי של פרשת חיים עשירה זו, יתנחם בהצלת בנם של השלוחים, שניצול בחסדי השם מתוך הבנין, על ידי המטפלת סנדרה. מוישי, שבעז"ה ימשיך בדרכם של הוריו, מבטא וממחיש כי יש המשך לשליחות, וכפי שהדבר שזור במהלך כל הספר כי יש תקווה, חזון ומטרה למפעל השליחות האדיר – התגלותו של הרבי מלך המשיח תיכף ומיד, כשיגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו.

הנה עוד קטע מרגש מתוך הספר, המתאר את רגעי הצלתו של מוישי:

"בסביבות השעה אחת-עשרה

בבוקר נשמעת ברחבי הבית צעקה של ילד. "סנדרה! סנדרה!" מוישי בן השנתיים קורא לה. היא מזנקת ממקומה, ובלי לחשוב פעמיים יוצאת מהמזווה. ההרס שנגלה לעיניה בקומה הראשונה נורא. המטבח, חדר האוכל, המדרגות המובילות אל הקומה השנייה – הכול הרוס. ממלכתם של זוג השליחים הפכה לעיי חורבות. חוטי חשמל משתלשלים מהקירות, הרהיטים מנופצים ושברי טיח פזורים סביב. סנדרה מבחינה גם בכתמי דם על הרצפה. היא מטפסת בזהירות למעלה. בהגיעה אל הקומה השנייה, היא רואה את מוישי יושב על הרצפה במשרד של גבי, בין שני הוריו...

היא יורדת אל קומת הכניסה, כשמוישי צורח ובוכה בחיקה. היא מנסה להרגיע אותו. היא יודעת שאלה רגעים גורליים, שעלולים לעלות בחייה ובחיי מוישי, אם המחבלים יתפסו אותם. אבל היא לא עוצרת, גם כשמוישי מסרב להירגע...

ברחוב שוררים מהומה ובלבול. לא רחוק מהבית, במורד הרחוב, מתקבץ קהל גדול של מקומיים שעוקב בדריכות אחר המתרחש ב"נארימן האוס". בקהל נוכחים גם אנשי הקונסוליה הישראלית וצלמים המתעדים במצלמותיהם את סנדרה המבוהלת, כשהיא יוצאת פרועת שיער מבית חב"ד, ופעוט זהוב שיער מיילל בזרועותיה. שום שוטר או ניידת משטרה לא נראים בשטח. תמונות של סנדרה ומוישי שנמלטים מבית חב"ד נקלטות במצלמות של רשת טלוויזיה מקומית"...

התשובה לסערה האחרונה

מעט חבל שהספר לא יוצא לאור בטיימינג מתאים, מה שהיה יכול לקרות אם עבודת העריכה הייתה נעשית יותר בזריזות, והספר היה יוצא לתאריך היארצייט, למשל.

אך מכיוון שכל דבר הוא בהשגחה פרטית, נראה כי הספר מוצא את מקומו כתשובה המתאימה ביותר ל"סערה" שהתחוללה לאחרונה על-ידי התקשורת וכונתה "הדרת נשים".

מתוך הספר עולה דמותה של השליחה הגב' רבקי הולצברג הי"ד, כמי שמנווטת בנאמנות את ביתה,

בציפייה ל"אחרית הימים". מוישי בתחפושת

הרב הולצברג הי"ד בהנחת תפילין עם מקורבים

בית חב"ד, וזו שמהווה בביתה פנימה, במסירות ובנחישות, את העוגן היציב והתומך שנותן את האפשרות לבעלה הרב גבי הי"ד להנהיג את "הבית לכל ענין יהודי" שהקימו יחד בבומביי.

הסיפור שמוצג ב'שליחות האחרונה' ממחיש יותר מכל, כי לכל אחד התפקיד המיוחד המתאים דווקא לו על ידי בורא העולם, ויחד נוצרת ההרמוניה שבכוחה להאיר, לגלות ולקרב לכל יהודי את הטוב הפנימי שבתוך-תוכו.

'השליחות האחרונה' כאורח בבית חב"ד

נחתום במילות המחבר בסיום הקדמתו לספר:

"'השליחות האחרונה' מציג את תפיסת העולם המשיחית של רבים מחסידי חב"ד, וחושף בתוך כך את המנגנון של תנועת חב"ד. מנגנון זה מניע את עצמו פרפטום-מוֹבילה (בתנועה מתמדת), מכוחה של אנרגיה פנימית ולהט ששבים ומזינים את עצמם שוב ושוב, כמו מערכת סגורה ועצמאית שמקיימת את עצמה לעד. זהו גם העיקרון שלפיו חב"ד פועלת בשבע-עשרה השנים האחרונות היא . . ממשיכה להזין ולקיים את עצמה מכוחן של אנרגיה פנימית ואמונה משיחית עזה.

לקוראים רבים זהו צוהר ראשון אל עולם נסתר בדרך כלל, כזה שעומד מאחורי הייצוגים המוכרים של תנועת חב"ד (בהם דוכני התפילין ושלטי החוצות שמבשרים על בוא המשיח). כדי להכיר לעומק את התנועה, לא די להתארח כתרמילאי באחד מסדרי הפסח ההמוניים שנערכים מדי שנה בבתי חב"ד שברחבי העולם, אלא יש ללמוד את מקורותיה, לעיין בספרי הקודש ובמאמרים שפירסמו מנהיגיה, ולעמוד על עקרונותיה ומנהגיה. הספר שלפניכם מאפשר היכרות כזאת, דרך סיפור חייו של זוג צעיר אחד, ששמו עלה לכותרות בנסיבות הנוראות ביותר.

"השליחות האחרונה" מבקש ללכת לאור תפיסת עולמם הסובלנית והמתונה של גבי ורבקי. גם הם, בביתם שבבומביי, הפגינו פתיחות למגוון רחב של אורחים, ונמנעו מלכפות את דעותיהם על באי הבית. רק לאחר מותם התוודעו בני המשפחות לגודל העזרה והתמיכה שהעניקו גבי ורבקי לאלפי ישראלים ויהודים, בחמש שנות שהותם בהודו. במובן זה, "השליחות האחרונה" הוא בבחינת עוד אורח נטול דעות קדומות שמגיע להתארח אצל גבי ורבקי, מקשיב, לומד, ובסופו של דבר צופה מן הצד בהתקפה הרצחנית שמהלכה נותר עד היום רצוף בסימני שאלה רבים"...

שמות ומשמעותם

האם שם הוא רק קוד זיהוי של האדם או מעבר לכך? מה ההבדל המהותי בין שמו של אדם לשם משפחתו? למה נתינת שם כרוך באחריות גדולה? • על כל אלה ועוד במאמר מיוחד ומרתק לפרשת-השבוע, על פי מדרשי חז"ל, הקבלה והחסידות לאור תורת חב"ד

מאת הרב יוסף קרסיק
שליח הרבי ורב אזורי בת חפר - עמק חפר

השם מבטא המהות והתפקיד האישי

ספר שמות, כשמו, פותח בשמותיהם של בני ישראל בזמן ירידתם ל"כור ההיתוך" שבארץ מצרים שם היתה ההכנה למתן תורה, השם שמות כמובן שאינו סתמי אלא הוא מכוון ומדוייק, כי יש משמעות עמוקה לשם של האדם, וגם יש חשיבות מיוחדת לשמות של אלו שירדו למצרים, שבכוח שמותיהם הם יכלו לעמוד במשימה האלוקית שהוטלה עליהם בארץ מצרים, כפי שמבואר בפנימיות התורה.

המאמר הנוכחי יוקדש לסוגיית השמות, להבין מה המהות והמשמעות הפנימית שלהם במדרשי חז"ל ובתורת החסידות, בהלכה ובמנהגי ישראל.

• • •

שם אינו רק אמצעי זיהוי, אלא הוא דבר בעל משמעות, יש קשר הדוק בין השם ונושאו, הוא המטען הרוחני של האדם. בספרי קבלה[1] נאמר ש"עיקר החיים והמוות תלוי בשם .. והרבה סודות דיברו חכמים בשם האדם, השם מורה על המהות וחילוף השם מורה על חילוף המהות". הבני-יששכר[2] כותב ש"שם הוא כבית אחיזה של הכלי שנלקחת הכלי על ידו". השפת אמת אומר ש"שם" בגמיטריא "ספר", כי אכן בשמו של האדם מקופל סיפור ימי חייו.

עם כל אדם בא חידוש לעולם, משהו ראשוני ויחודי שעוד לא היה כמוהו. כל אדם חייב לדעת ולכוון בדעתו שהוא יחידי בעולמו ועדיין לא היה כמותו בעולם; כי אילו כבר היה כמותו, שוב לא היה צורך שהוא יבוא לעולם. הבנה זו מחייבת אותנו לפתח את הנקודה הפנימית שבנו.

האדם חייב להביא לעולם בשורה חדשה על פי דרכו וטבעו. המשנה אומרת באבות "אין לך אדם שאין לו שעה", אסור לזלזל בשום נברא, אין אדם בעולמו של ה' שאין לו שעה מיוחדת שבה יבטא את תוכנו הפנימי. כיוון שאדם נברא יחידי, פועמת בו שאיפה ליחודיות, ולעיתים טבועה בו מידה כזו של יחודיות עד שאינו מסוגל לסבול אישיות אחרת שתפקידה דומה לשלו. גם אם אמנם לכאורה ישנם רבים כמותו, באמת לאמיתה עבודתו היא יצירה יחודית, והוא מרגיש שרק הוא מסוגל לייצר כראוי את הדבר המסויים אותו הוא בונה ומפתח. אומן שונא את בני אומנתו, כי הם נוטלים ממנו חלק מהמיוחדות שבו.

שמו של האדם מורה על מהותו; כלומר, הוא מבטא את עצמיות התכונה שצריכה לצאת אל הפועל במילוי הוויתו, כדי להשלים את התעודה האלוקית שלשמה הוא בא לעולם. לכל אדם תפקיד משלו בעולמו של הקב"ה, והתפקיד רמוז בשמו האישי. ידיעת השם משמעה הבנה מה ה' דורש מאתנו, ולחיות עם השם פירושו למלא תפקידנו וייעודנו. וכבר בתורה אנו מוצאים שקראו ליעקב בשם ישראל "כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל", השם מבטא את הכוחות שלו.

בחירת השם על-ידי ההורים

הרבי אומר[3] ש"נתינת שם הוא אחריות גדולה, כי השם הוא הצינור דרכו נמשכת החיות וההשפעה". שם אינו רק השפעה פסיכולוגית על הילד, בבחינת "נבואה שמגשימה את עצמה" שהילד יצמח ויגדל בהתאם למשמעות השם שלו. אין מדובר רק בנבואה ובצפיה של העתיד; הנבואה של ההורים לקרוא לילדיהם שם היא גם באופן כזה שהשם ישקף את מהות הילדים, תכונותיהם ואופיים, ואף בגרימת ההשפעה עליהם. תורת הקבלה והחסידות גורסות כי "אותיות השם של האדם הם צינורות השפע שלו".

לכן, נאמר בספרי הסוד שבחירת השם על-ידי ההורים היא בעצם לא בחירה אישית אלא בחירה מכוונות ומנוטות משמים: הקב"ה מכניס בפי

ההורים את השם לפי השורש הנשמתי של הילד: "מן השמים בדרך השגחה נמשכה קריאת השמות מסכים עם פעולותיהם ומעשיהם". בבחינת נבואה היא לשקף ולרמוז את מעשה הילדים בעתיד "שלא מדעת, שם הקב"ה בפי [ההורים] לדבר עתידות".

מסופר על מחסידיו של ה"בית-ישראל" מגור שביקש מרבו שיבחר לו שם עבור בנו הנולד לו. ענה לו האדמו"ר בחריפות אופיינית: "האם אתה רוצה שאקח ממך את טיפת רוח הקודש היחידה שיש לך?"...

אדם הראשון

במדרש מסופר, כי לאחר שברא ה' את כל ברואי תבל, הוא העביר בפני אדם הראשון את בעלי-החיים, הבהמות והחיות, כדי שייתן להם שמות. "אמר אדם הראשון לזה נאה לקרותו אריה, לזה נאה לקרותו חמור, לזה סוס, ובזה נתפרסמה חכמתו הגדולה של האדם הראשון שהיה בצלם אלהים ומעשה ידי ה'".

לכאורה, מה הגדולה והחכמה בקביעת שם לכל היצורים? כל אחד יכול 'להדביק' כינוי כלשהו לחיה או לבהמה. אולם לפי המבואר, שם אינו המצאה, אלא ביטוי של מהותו הפנימית של נושא השם. אדם הראשון אכן הכיר את טבעם ומהותם של בעלי החיים וקרא להם בשם הראוי לפי טבעם, ובלשון רבינו בחיי: "האדם הבין בחכמתו ושכלו טבע כל בהמה וחיה וקרא לכל אחת ואחת שם מעין הטבע והמדה שהכיר בה והאותיות שצרף בשמותיהן הכל לפי טבעיהן ומדותיהן .. עצם השם מבאר ענינו .. שמו מבאר על מנהגו וטבעו ומה אחריתו".

כך מפורשים הדברים בספר התניא[4]: השמות בלשון הקודש הם ה"כלים" שדרכם עובר הכוח האלוקי "לברוא יש מאין ולהחיותו לעולם", לכן השם של כל דבר ניצב וקיים תמיד בתוך אותו דבר להחיותו, הוא סוד הכתוב "לעולם ה' דברך ניצב בשמים, שתמיד דבר ה'" ניצב להחיות ולקיים, ככתוב "דבר אלוקינו יקום לעד". הכל מצוי "בעשרה מאמרות שבהם נברא העולם"[5].

גם כשמתייחסים להקב"ה בורא העולם, אנו משתמשים בשמות שונים. חלק מהשמות מוגדרים על-ידי חז"ל כ'כינויים', ואחרים מוגדרים כשמות הקודש ממש, כמו שם אדנות, שם אלוקים, ושם הוי"ה שאינו נקרא ככתיבתו כי הוא מורה על עצמיותו יתברך.

> עם כל אדם בא חידוש לעולם, משהו ראשוני ויחודי שעוד לא היה כמוהו. כל אדם חייב לדעת ולכוון בדעתו שהוא יחידי בעולמו ועדיין לא היה כמותו בעולם; כי אילו כבר היה כמותו, שוב לא היה צורך שהוא יבוא לעולם. הבנה זו מחייבת אותנו לפתח את הנקודה הפנימית שבנו.

שם משפחה

ראוי להבהיר שמדובר רק על שמות פרטיים ולא על שמות משפחה, שזה מושג חדש יחסית שנוצר בשל דרישת השלטונות במאות השנים האחרונות, לסימן היכר לבני אדם. בעבר סימן ההיכר היה לפי שם האב וכדומה, ורק במאות שנים האחרונות נוצרו שמות המשפחה, ולכן אין לזה משמעות מהותית פנימית, אלא רק החלטה פרקטית מוסכמת של בני האדם, וזה ניתן לשינוי בקלות על-ידי כל משפחה.

תחילה נקבעו שמות המשפחה לפי מקום המגורים, או לפי שם ההורים או המקצוע שבו הם עסקו, והיה איזה קשר חיצוני בין האדם לשם המשפחה שלו, אך ברבות השנים משהועברו שמות המשפחה בירושה מדור לדור, כבר כמעט שאין שום קשר בין בני האדם לשמות המשפחה שלהם.

לדבר יש גם משמעות הלכתית[6], כשעורכים גט כותבים רק את השמות הפרטיים וכלל לא כותבים את שמות המשפחה [הסיבות ההלכתיות לדבר: 1) מספק איך לכנותו – "החינוך" או "המכונה", או "חינוכו". 2) לא תמיד ידוע צורת כתיבת שם המשפחה בוודאות גמורה. 3) שם המתגרשת משתנה לאחר נישואיה השניים. 4) שלא להוציא לעז על גיטין קודמים שנכתבו בלעדיהם [אבל יש חולקים וסוברים שיש לכתוב בגט שם משפחה בגט[7]].

נסיים את המאמר הנוכחי בקשר של העניין עם הגאולה האמיתית והשלימה – כמו לכל ענין ביהדות, גם לסוגיית השמות קשרים והבטים רבים עם ביאת משיח צדקינו, הנה אחד מהם:

הרבי הדגיש פעמים רבות שההבדל בין הגלות לגאולה מתבטא בשמות שלהם "גולה" ו"גאולה" – כל האותיות של המילה גולה נמצאות גם במילה גאולה, אלא שבגאולה נוספת האות אלף, המסמלת את הקב"ה – אלופו של עולם. מכאן למדנו שההבדל המהותי עיקרי בין הגלות לגאולה זה ההתגלות האלוקית של הקב"ה לעיני כל, "וראו כל עמי הארץ כי שם ה'", ראיית אלוקות, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

במאמרים הבאים נעסוק בעזרת ה' גם בהיבטים ההלכתיים ובמנהגים בסוגיית השמות.

הערות-הארות יתקבלו בשמחה, למייל:
ryk613@zahav.net.il

1) גירסה ב' במדרש.

2) חודש ניסן, מאמר ד, דרוש י, סמוך לסופו.

3) שערי הלכה ומנהג, ג, רצד.

4) שער הייחוד והאמונה, פרק א.

5) וגם דברים שלא מוזכרים בפירוש במאמרות, חיותם ניתנת באותן מאמרות "ואף שלא הוזכר שם אבן בעשרה מאמרות שבתורה אעפ"כ נמשך חיות לאבן ע"י צירופים וחילופי אותיות המתגלגלות ברל"א שערים פנים ואחור כמ"ש בס' יצירה עד שמשתלשל מעשרה מאמרות ונמשך מהן צירוף שם אבן והוא חיותו של האבן".

6) רמ"א לאבן-העזר, סימן קכט, סעיף טז. דרכי משה, שם סעיף יח. וראה גם באגרות משה, אבן העזר חלק א,קעח.

7) גט פשוט, קכט, פ. עוד בענין: תשובות והנהגות (הגר"מ שטרנבוך), ב,תרנ. אגרות משה אורח חיים חלק ד, מ,כ. האלף לך שלמה, צה. מהרשד"מ אה"ע, לה. נודה ביהודה מהדו"ק אה"ע, מב. פתחי תשובה אה"ע, יז, פה. יביע אומר,ו, ג.

יוכיחן משה שאוהבן!

אחיי התמימים היקרים שביקרים, שלום וברכה מבית משיח!

אם כשיהודי שומע 'מקץ' הוא מתעורר מייד ואומר: אהה! זה קץ הגאולה.. אז כשיהודי בדור השביעי שומע 'ויחי' מתעורר הוא ב'אההה' כפול ומכופל... זה ה"יחי אדוננו..." של ימות המשיח, ההכרזה שאיתה מקבל עליו עם ישראל את מלכותו של הרבי מלך המשיח שליט"א, השירה אותה הוא מעודד ללא הרף... לא בכדי פרשה זו היא המסיימת את ספר בראשית ובסיום קריאתה מכריזים כולם "חזק חזק ונתחזק" – זהו החיזוק הכי גדול של העם היהודי ברגעי הגלות האחרונים. האמונה האיתנה, הביטחון המלא בהתגלותו של מלך מבית דוד – הרבי שליט"א מליובאוויטש כשגם אבן מקיר תזעק: "ויחי" המלך המשיח לעולם!

בכל שנה, מצוטטים שוב באזורנו, אותם השיחות הנפלאות והביטויים המיוחדים של הרבי אודות יעקב אבינו ש"בכדי ספדו ספדניא וקברו קברייא" שאותנו לא מעניין משום ספדנים וקברנים 'אנא קרא קדריש' שיעקב אבינו לא מת אלא חי היה ו'מה זרעו בחיים אף הוא בחיים' – דברים שמחזקים בליבנו את התחושה, שלמראה עינינו הגשמיות אין שום תפיסת מקום אל מול דברי תורתנו הקדושה!

אבל לאחרי כל הענינים, יש לזכור שבמקרה שלנו, אצל הרבי שליט"א – זה הרבה יותר מזה! עלינו להזכיר תמיד ולו כדי "להוציא מדעת הטועים" שהרבי מלך המשיח הוא לא רק כיעקב אבינו, שאחרי הכל עדיין יהיו כאלו שיאמרו שאצלו היה איזשהו עניין של... אבל אצל הרבי שלנו – זה לא שייך בכלל! **הרבי חי נשמה בגוף בפשטות ואין לנו שום ספק בכך.**

יום ראשון, ו' טבת

בשעות הבוקר המוקדמות עדיין נצפים שרידי ההתוועדויות מליל האתמול של ה' טבת ששבוע זה הוא 'שבעת ימי המשתה' שלו, דוכני הספרים ממשיכים לעמוד על תילם והמבצעים וההנחות המיוחדות על ספרי ה'יועד להפצת שיחות' נמשכות במשך השבוע.

בשעות הערב מתקיים ה'סדר שיחות' השבועי המיוחד והמאחד בו לומדים התמימים בחברותא עם תמים שלמד בישיבה אחרת. כך ניתן לפגוש לדוגמא, תמים מישיבת חח"ל צפת הלומד בצוותא עם תמים מישיבת חח"ל נצרת-עלית או תמים מישיבת תות"ל קרית-גת יחד עם תמים מהישיבה בכפר-חב"ד וכן על זה הדרך.

יום שני, ז' טבת

היום מציינים התמימים י"ד שנה לייסודה של ההתוועדות השבועית הקבועה, המתקיימת מידי יום שני בפינה הצפונית-מזרחית ומתאפיינת בחיות המיוחדת בעניני משיח וגאולה. האירוע נחגג ברוב עם הדרת מלך-המשיח, כשסביב השולחן המוגדל במיוחד, מתוועדים התמימים אל תוך הלילה.

יום שלישי, ח' טבת

בשיעור גאולה ומשיח המתקיים מידי ערב מתחילים היום בלימוד אגרתו הנפלאה של הרבי מלך המשיח שליט"א על תחיית המתים, יום אחרי יום מתאספים התמימים וממלאים את מוחם וליבם בענינים שהזמן גרמא – עניני גאולה ומשיח. התוועדות 'סיום הרמב"ם' מתקיימת הלילה סביב השולחן הארוך במרכז 770 ומארחת את נואמיה הקבועים.

יום רביעי, ט' טבת

התוועדות מיוחדת מתקיימת כאן הערב יחד עם הרה"ח **אריה קדם** שהגיע לחגוג את הבר-מצווה של בנו בבית חיינו. תלמידי ה'קבוצה' מתאספים כמידי שבוע בשיעור אחדות השבועי בו הם יושבים ומתוועדים יחד באהבת רעים.

בהערה 45 ב'דבר מלכות', אומר הרבי מלך המשיח שליט"א שהדגשת ענין הגאולה בעשרה בטבת יותר משאר התעניות, מודגשת עוד יותר בלילה שלפניו, כשכבר התחיל היום העשירי ועדיין לא התחיל העניין השלילי שבו, "שבזמן זה מודגשת ביותר הנתינה כח לנצל את הזמן לעבודת התשובה שמביאה את הגאולה שעל ידה יתבטל הצום עוד לפני התחלתו.

יום חמישי, עשרה בטבת - יום רצון לה'

בקריאת התורה של תפילת מנחה נוהג הרבי שליט"א לעלות לתורה וגם לקרוא את ההפטרה. לאחרי התפילה נוהג הרבי שליט"א לקיים את המנהג לומר 'דברי כיבושין' ביום התענית ולשאת שיחה מיוחדת בעניני דיומא.

הסטענדר המיוחד של השיחות ניצב על מקומו ועומד מוכן עם המיקרפון, כשאנ"ש והתמימים מחכים בציפייה דרוכה לראות כבר

שוב מכבי אש מגיעים ל-770

ברית מילה לבנו של המד"א הגה"ח הרב יוסף ישעי' ברוין

את הרבי שליט"א נשען על הסטענד בידיו הקדושות ומשמיע לעמו את שיחת הקודש שתהפוך בין-רגע מ'דברי כיבושין' ל'בשורת הגאולה' כשנבשר מפי קודשו על התגשמות נבואתו העיקרית בהתגלות המלאה והמושלמת תיכף ומייד.

לאחר מכן מתקיימת ברית המילה לבנו של רב השכונה הרב **יוסף ישעי' ברוין** בהשתתפות קהל רב מתושבי השכונה. מייד בסיום תפילת מעריב, פותח 'ועד סעודת שלמה' את דלתותיו בפני קהל התמימים ואנ"ש הפותחים את הצום במנה ומרק חם ממטבחם. בהמשך הלילה נפתחת התוועדות ליל שישי בה נחגג גם יום הולדתו של א' התמימים מה'קבוצה' כשחבריו וידידיו משתתפים בשמחתו ומתוועדים יחד עד לשעות הקטנות של הלילה.

יום שישי, י"א טבת

התמימים יוצאים בשיא השטורעם ל'מבצעים' של יום שישי, לפגוש שוב את המקורבים, להביא להם דרישת שלום חמה וטריה מביתו של המשיח, לספר להם על פרשת השבוע, על ההוראה שלה עבורנו והקשר של כל זה לגאולה האמיתית והשלימה שעומדת כבר בפתח ואנחנו רק צריכים לפתוח את הדלת ולתת לה להיכנס... אלו הם רגעים שחוזרים על עצמם שבוע אחרי שבוע, שנה אחרי שנה. רגעים שעבורנו הם אולי קטנים יחסית – אבל עבור אותם יהודים הם גדולים, גדולים מאד!

גוט שבת!

שירת 'לכה דודי' מושרת במנגינת 'דידן נצח' ביום החותם את 'שבעת ימי המשתה' של חג הנצחון של הרבי שליט"א, הניגון ממשיך לשירת הנצחון האמיתי 'יחי אדוננו' כשהתמימים ואנ"ש קופצים ורוקדים בשמחה עצומה ובציפייה דרוכה שברגע הזה יתגלה כבר המלך אל עמו וירקיד אותנו לבית המקדש השלישי בירושלים הבנויה.

כמידי שבוע, מוציא 'יועד חיילי בית דוד' קובץ מיוחד ומרתק. השבוע, לרגל סיום 'שבעת ימי המשתה' ושיחת י"ב טבת בה עורר הרבי שוב על מינוי משפיע רוחני וההתייעצות איתו בעניני עבודת ה' ובפרט כהכנה ליו"ד שבט יצא הקובץ "עשה לך רב" המכיל קטעים מהשיחה המיוחדת וכתבי– יד מיוחדים של הרבי שליט"א בנושא חשוב ועיקרי זה.

שבת קודש פרשת ויחי אהההה!

שיעור 'דבר מלכות' הפותח את בוקר השבת עוסק הפעם בהפיכתו של הברזל לחומר העיקרי ממנו יבנה בית המקדש השלישי ועל התוקף דקדושה שיש ללמוד מחוזקו של הברזל – יחד עם הברזל יהפך גם עשרה בטבת שפתח את מאורעות החורבן והוא עצמו יהפך לשמחה יפתח את אירועי הגאולה. שיעור ה'דבר מלכות' השבועי של שבת בבוקר הוא ללא ספק תחנת ריענון מצויינת לסוף-שבוע של גאולה.

תפילת שחרית שמחה במיוחד עוברת עלינו עם ניגונים לרוב, בסיום קריאת התורה מהדהדת בחלל המקדש ההכרזה "חזק חזק ונתחזק" המסיימת את ספר בראשית ונותנת את האות למעבר לספר שמות המכונה גם ספר הגאולה. בשעה היעודה מתייצבים התמימים ואנ"ש להתוועדות קודש של הרבי מלך המשיח שליט"א, מרימים כוסית 'לחיים' ודורשים את ההתגלות המושלמת כאן ועכשיו!

אחרי מנחה, סדר ניגונים, מעריב והבדלה יוצא הקהל למעמד "וביקשו את ה' אלוקיהם ואת דוד מלכם" בקידוש הלבנה בחזית בית משיח, מקומו של הרבי שליט"א עומד מוכן וקהל החסידים מקיפים אותו בציפייה לראות מלך ביופיו. מייד לאחר הכרזת 'יחי אדוננו' בסיום המעמד, פורצים הריקודים הסוערים והשירה האדירה בליווי כלי זמר ומתוך שמחת הגאולה כשאנ"ש והתמימים ממלאים את המעגלים הסוחפים למשך כמה שעות של ריקודים המתקיימים בארגון "מטה שירה וזמרה" של הרב **יקותיאל ראפ** שיחי' שמחלק 'לחיים' לקהל.

כבכל חודש, יוצאים התמימים ל'טיימס-סקוור' לערוך שם את קידוש הלבנה ברוב עם ולפרסם שם את בשורת הגאולה והגואל בכיכר המרכזית של עיר הבירה. התוועדות 'סיום הרמב"ם' מתקיימת כמידי מוצאי שבת ונמשכת על לשעות הלילה המאוחרות.

אחים, תמימים אהובים!

בשנת ה'תנש"א, כשיהודי מסויים השמיע דברי נאצה וקיטרוג על עם ישראל, נזעק הרבי שליט"א להגן על ילדיו ובשיחתו בעשרה בטבת ובשבת פרשת ויחי הוא פתח ב'מתקפת הגנה' על עם ישראל ומחה נמרצות על הפגיעה "בבבת עינו של הקב"ה" ובדרך זו של הפחדות ואיומים על בני ישראל.

"משולחנות הפארברייגענ'ס"

פנינים, סיפורים, אמרות וניצוצות משולחנות ההתוועדויות שהתקיימו השבוע בבית חיינו.

על שולחן ההתוועדות של התמימים בליל שישי, עלו בזה אחר זה כמה מסיפוריו ואמרותיו הנפלאות של החסיד הבלתי נשכח ר' **אברהם פאריז** שיחי', לתועלת הקוראים ליקטתי את המובחרים שבהם והם מוגשים כאן לפניכם – היישר משולחן הפארברייגענ'ס:

הרבי הוא האבא והאמא!

בתקופת שהותו בארצות-הברית עסק ר' אברהם בקירוב יהודים לתורת החסידות, דרכיה והנהגותיה וכמובן לקשר אותם לנשיא – הרבי הרי"צ, בין משתתפי שיעוריו ותלמידיו הקרובים היה בחור אחד שהגיע מבית חרדי שהלך והתקרב לחסידות, הוריו של הבחור לא אהבו את זיקתו לחב"ד וטענו בפניו כל הזמן: "וכי אנחנו איננו מספיק יהודים טובים בשבילך? מה לך מחפש דרכים אחרות?"

באחד השיעורים, סיפר הבחור לר' אברהם על כך ושאל אם אולי יש כאן באמת איזו בעיה של "שמע בני מוסר אביך ואל תיטוש תורת אמך" כטענתם של הוריו. במקום תשובה, הסתכל עליו ר' אברהם במבט מתפלא ואמר בתוקף: **"וואס טאטע וואס מאמע? דער רעבע איז די טאטע און דער רעבע איז די מאמע!"** ובכך חתם את העניין...

מדבר איתם רק על זה שהרבי הוא המשיח...

כידוע, ר' אברהם היה מהחסידים הראשונים שעסקו בלהט בעניין שהרבי שליט"א הוא הוא מלך המשיח, כבר משנת ה'תשי"א מאז מאמר 'באתי לגני' בפתיחת נשיאותו של הרבי, מייד הוא 'קלט' את הנקודה שהרבי – נשיא דור השביעי – הוא שגומר את המשכת השכינה – הוא מלך המשיח.

כך הוא היה פותח את מכתביו לרבי ובעניין זה הוא עורר תמיד בהתוועדויות החסידים בהם השתתף.

בחודש תשרי בא' השנים, הוא ישב והתוועד ב-770 בחיות גדולה על כך שהרבי הוא המשיח – דבר שלא היה מקובל כל כך באותם שנים...

באמצע דבריו, נכנס הרב דז'יקבסאן ע"ה ושאל אותו בפליאה לפשר הדיבורים הללו...

ר' אברהם לא התבלבל וענה לו ש"הרבי הורה לי לדבר על זה" והסביר מייד שהוא כותב לרבי בתדירות גבוהה על כל פעולותיו וגם על זה שהוא מתוועד עם האברכים והחסידים וכו' והרבי תמיד כותב לו שזהו דבר נכון ועליו להמשיך ולהוסיף בזה "והרי אני מדבר איתם רק על זה שהרבי הוא המשיח! אז ברור לי שהרבי מאשר את זה..."

בין הדברים הביא הרבי את המשפט שלעניות דעתי הוא ההגדרה הקולעת ביותר לכל הפרשייה הסוערת. הרבי אומר שלפני שמוכיחים יהודי לכל לראש יש לאהוב אותו באמת ומביא את דברי רש"י בתחילת פרשת התוכחה של משה רבינו: "יוכיחן משה ש**אוהבן**"

והדברים נוקבים עד התהום: מי הוא זה ואיזהו שיבוא ויוכיח את בני ישראל? אותו "קל מקלי עולם" שלא אכפת לו מהם ומעולם לא התעניין בהם... כפי שרומז לכך הרבי בשיחה הבלתי-מוגהת: שלאחרונה התקרבו רבים מהם לשמירת התומ"צ, שקירובם לזה נעשה ללא עזרתם וסיועם של אותם חוגים שמכיוונם נשמעו דברי הקיטרוג... (ואני הקטן מוסיף: אדרבה – הם דווקא תמיד התנגדו למבצעי המצוות של הרבי ולקירוב היהודים על ידי חסידי חב"ד) וכי להם ישנה זכות להוכיח את עם ישראל?

לא ולא! "יוכיחן משה ש**אוהבן**" דווקא משה שבדור – הרבי שליט"א שאוהבן שדואג ומתמסר לכל יהודי בעולם ושולח את שלוחיו לכל חור ופינה לסייע לכל יהודי בכל צרכיו בגשמיות וברוחניות. נשיא הדור שטובתו של כל יהודי נוגעת בנפשו, שעומד שעות על גבי שעות וקורא את רבבות המכתבים הנשלחים אליו ומקדיש מזמנו להתייחס בחיוך ובלבביות באופן אישי ומתוך דאגה כנה ואמיתית לכל יהודי בעולם ובאכפתיות הזו – הוא דואג להשבתם לדרך הישר ולהכין אותם לקבל את פני משיח צדקנו הבא בקרוב ממש.

משה שאוהבן – הוא ורק הוא זה שיוכיח את עם ישראל! רק למנהיג הזה יש את הזכות לפנות "אל כל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם" והוא זה שנזעק להגן על בניו מדברי הקיטרוג של הס"מ שהתלבש בפיו של אדם המכונה "רב".. הוא זה שילמד עליהם זכות ויסיר את כל הקטרוגים ויודיע שכל המאורעות דאז – מלחמת המפרץ – הם דווקא סימני הגאולה המעידים על שנת התגלותו של מלך המשיח ועם ישראל מוכן להיגאל וכבר עשה תשובה ולא מגיע לו שום עונש ח"ו.

דווקא בימים אלה חשוב להזכיר ולעורר זאת שוב, לאחר שבתקופה האחרונה נשמעו שוב דיבורים דומים מאד בהיפך שבחן של ישראל. לנו כחסידי חב"ד אסור לשתוק לנוכח דיבורים חמורים אלו ועלינו לזעוק את זעקתו של הרבי שליט"א שתוקף את הדיבורים האלה במלוא החריפות ושולל אותם מכל וכל. את ההזדמנות הזו עלינו לנצל לבשר שום פעם בשפה ברורה את הבשורה האמיתית לעם ישראל, נבואתו של משה שאוהבן – נבואת הגאולה האמיתית והשלימה על ידי הרבי מלך המשיח תיכף ומייד ממש!

ב-770 מאמינים, מפרסמים, שרים ומכריזים: **יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!**

לחיים, לחיים, שלושים יום קודם החג! נו, בטח אתם מתכוננים

וכשאני אומר מתכוננים אני מתכוון גם להכנות לנסיעה

הנסיעה שאתם בטח מתכננים – לבוא לכאן לחג הגדול של קבלת הנשיאות

לבינתיים, עד שתגיעו אני מתפלל שהרבי ישבש לכם את כל התוכניות

ויבוא ויגאל אותנו נאו ממש, **מענדי.**

החשיבות בהכרזת הקודש
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

1. לקבל את המלכות על ידי הכרזה

בשיחת יום ב' דר"ה תשל"ז, קובע הרבי, כי קבלת המלכות נעשית בעיקר באמצעות הכרזה בדיבור.

וזה לשונו הקדוש (בתרגום ללה"ק): "תקיעת שופר הוא הרי ענין המעשה, ומלכיות הוא ענין הדיבור, כיון שבנוגע להכתרה לא נוגע הרי המחשבה, אלא העיקר הוא ענין הביטול, **שזה מתבטא בענין הדיבור דוקא, שאומרים יחי המלך וכיו"ב,** וזכרונות הוא ענין המחשבה".

2. להוסיף חיים במלך

בשיחת ב' ניסן תשמ"ח אומר הרבי: "בהכתרת המלך - שהעם מכריזים "יחי המלך" . . שבזה מודגש גם שפעולת העם היא בחיי המלך, חיים של מלך . . גם אנשי הדור פועלים הוספה בענין החיים אצל נשיא הדור, כאמור לעיל בענין ההכרזה "יחי המלך"".

"צריכה להיות הוספה עיקרית בענין החיים (גם) על ידי פעולת העם שמכריזים "יחי המלך", שתוכנה של הכרזה זו - שכבר הגיע הזמן דהקיצו ורננו שוכני עפר - כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ועד דהקיצו ורננו דוד מלכא משיחא!"

3. לגלות את מציאות המלך המשיח

בשיחת שבת קודש פרשת תולדות תשנ"ב, מסביר הרבי כי "לאחרי התגלות מציאותו (אויר שבאין ערוך מאורו של משיח), מתחילה ההתגלות לעיני כל על ידי פעולותיו (אור של משיח)".

וממשיך הרבי בשיחה: "ההפטרה דשבוע שעבר מסתיימת בהכרזה "יחי אדוני המלך דוד לעולם" . . שתוכנה של הכרזה זו הוא התגלות מציאותו דמלך המשיח. ועי"ז ולאח"ז באה התגלותו לעין כל ע"י פעולותיו כו'".

חורף תשנ"ב: תשובות חיוביות ומעודדות

במהלך חורף תשנ"ב, השיב הרבי שליט"א עשרות תשובות חיוביות במענה להודעת שלוחים ופעילים על פעילות להפצת האמונה בביאת המשיח, כולל פרסום זהותו של הרבי מלך המשיח.

במוצאי שבת פרשת תצוה תשנ"ב ערכו נשי חב"ד ערב מיוחד של שירה "בתופים ובמחולות" על בוא הגאולה. כשהודיעו על כך לרבי השיב: "ויהא בהצלחה רבה אזכיר על הציון". למחרת, בחלוקת הדולרים, מסרה גברת ח. כהן לרבי תוף עם הכיתוב "יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד" ואמרה: זה עבור הרבי שליט"א. עם תוף זה רקדו הנשים אתמול בשמחה שפורצת כל הגדרים, בבטחון להתגלות הרבי שליט"א מלך המשיח מיד ממש לגאולה שלימה.

על דבריה השיב הרבי כשחיוך נסוך על פניו הקדושים: "את זה מסתמא תשאירו אצלי. [הרבי הגיש לה דולר נוסף ואמר:] זה עבור ה"צלצלי תרועה" כפי שזה נקרא בתהילים. שיהיה בשעה טובה".

מעשה רב: עידוד לעיני מליונים

החל משמחת-תורה תשנ"ג עודד הרבי מלך המשיח במשך יותר משנה את הכרזת הקודש "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד"; כאשר פעמים רבות שודר עידוד ה"יחי" - באישור הרבי - לערוצי טלוויזיה גדולים, המשדרים למליוני בתי-אב בעולם כולו.

לזכות אחד מאנ"ש החפץ בעילום שמו

לחסידי חב"ד אין מפלגה או דרך פוליטית, אלא מאבק ערכי על צביונה של החברה הישראלית, כחלק מקירוב לבבות בין כל עם ישראל. מצד אחד אנו איננו שייכים לאף מפלגה או פלג, ומצד שני אנו מחוברים לכל הקהלים. דווקא לנו יש תפקיד מחייב לפעול על הנהגת שני המחנות להתאחד - לפחות במישור הטכני-פוליטי.

מאת: שלום בער קרומבי

כשריח בחירות באוויר - העם רוצה אחדות

א
שתי הפגנות - שני מחנות

במוצאי שבת האחרון חזרו לנוף הפגנות התמיכה בעצירי הימין, שזכורות לרבים מימי טרום הגירוש מגוש-קטיף. לפני שש שנים היו מתכנסים מידי מוצאי-שבת מאות פעילים מחוץ לכלא מעשיהו וקוראים לאסירים שמאחורי הסורגים לעידוד. במוצש"ק האחרון היו שם רק כמאה איש. אבל המסר היה ברור. כעת מי שנמצא מאחורי סורג ובריח הוא הגיבור האמיתי. בימי הגירוש צעקו הפעילים "נעצרת – ניצחת". במוצש"ק האחרון הם צעקו "גם אני מרגל למען ארץ ישראל". האווירה היא אותה אווירה. השלטון מאותת כי הוא שובר את הכלים ופועל נגד כל המוסכמות והציבור שנלחם למען עם ישראל נמצא במגננה, תחת התקפה בחסות "שלטון החוק". הרבנים שנאמו דברי חיזוק לעצירים דיברו על כך שכל אחד צריך לשאול את עצמו איך אותו לא עצרו במאבק למען עם ישראל. בסוף ההפגנה קראו ברמקול את שמותיהם של פעילי הגבעות ששוהים במעצר.

24 שעות לפני אותה הפגנה, בדיוק באותה רחבה שמחוץ למגרש הרוסים בירושלים, התכנסו מאות חרדים מקרב תושבי שכונת מאה-שערים הסמוכה. הם הגיעו למקום כדי למחות בשישה עצורים שנעצרו בהפגנות האחרונות נגד פריצת גדרי הצניעות. בראש ההפגנה עמדו רבני העדה החרדית. המפגינים התפללו קבלת שבת ולאחר מכן פצחו בריקודים כדי לשמח את חבריהם שמאחורי כותלי הכלא. הרבנים שהגיעו לחזק את העצורים רצו להעביר מסר ברור שאלו שנעצרו משמשים שליחי הציבור כולו. הם נעצרו בהפגנות נגד הפגיעה בקדושת ישראל, בזמן שהשלטון כופה את התערבותו נגד תורת ישראל.

ב
הטירוף לא מבדיל בין ימני לחרדי

הטירוף של מערכת המשפט ומוסדות השלטון הישראלים, לא מבחינה בין חרדים למתנחלים. מבחינתה כשמדובר על מי שמציב אלטרנטיבה יהודית לשלטון החילוני, מותר לעשות הכל ולרמוס כל ערך אנושי, כדי להלחם בו.

בסערה האחרונה סביב קווי המהדרין נעצר אברך מבוגר, אב ל-12 ילדים, שהושם יומיים תמימים במעצר ולאחר מכן שוחרר למעצר בית בתנאים מגבילים. מערכת "החוק" החליטה להאשים אותו בעברות הזויות שאין לו כל קשר אליהן והפכה אותו לאויב מסוכן. כשהוא הובא להארכת מעצר אזקו השוטרים את ידיו ואת רגליו, כאחרון הפושעים ולאחר ששוחרר לא הסכימו השופטים שישהה בביתו, אלא חייבו אותו לשהות במעצר בית בישיבה בו הוא מלמד. לא עניין אותם שבבית מחכים לו 12 ילדים ושאין כל הסבר הגיוני שהאברך לא ישהה בביתו. בעיקר היה חשוב להם להעביר מסר נגד התופעה "הרחבה" של "הדרת נשים". כלומר לעשות עוד כותרת נגד הציבור החרדי.

באותו זמן שבו האברך מנווה-יעקב, מצא את עצמו מתמודד לבדו עם מערכת המשפט, היו עסוקים בגבעות יהודה ושומרון בחבישת הפצעים

מאירועי רמת-גלעד ובהתמודדות עם גל המעצרים נגד פעילים מרכזיים בחשד שהינם "מרגלים" מסוכנים. כתב האישום שהוגש נגד אותם פעילים הכניס שוב למגננה את ציבור המתיישבים, שחש שנלקחת ממנו הזכות הבסיסית למחות נגד הריסת מאחזים והכשרת הקרקע לגירוש יהודים נרחב יותר, היל"ת.

ג
הציבור צריך לדרוש

למרבה הצער למרות שנראה שהמאבק הוא אותו מאבק, לפי שעה לא נראה שיש סיכוי לשיתוף פעולה בין שני המחנות, שסוחבים משקעים של עשרות שנים. הציבור החרדי לא מוכן להתאחד עם מי שסוחב השקפה מנוגדת לשלו. מבחינתם אין להם שיג ושיח עם מי שרואה במדינה "אתחלתא דגאולה", או מי שעבורו הערך הקדוש ביותר הוא קדושת ארץ ישראל. גם הציבור הדתי-לאומי לא מוכן לסלוח למי שפגע במשך שנים בשמירה על ארץ ישראל והעדיף את מנעמי השלטון והתקציבים.

אבל האיום בשתי החזיתות האלו הוא אותו איום. מי שפוגע בתורת ישראל פוגע בשלימות ארץ ישראל ומי שפוגע בשלימות ארץ ישראל פוגע בתורת ישראל. במצב הנוכחי אין שום סיבה שכל מחנה ילחם את מלחמותיו לבדו. המצב הנוכחי לא מאפשר לכל אחד להישאר לבדו. חייבים להיות ביחד.

באוויר עולה ריח של בחירות והסקרים מעידים שהציבור הדתי והחרדי יכולים להוביל את השלטון, אם רק ישכילו להתאחד. אם הפוליטיקאים יצליחו לקבל אחד את השני, למרות המחלוקות וחילוקי הדעות המהותיים, יוכל הוויכוח בין הזרמים השונים ביהדות המאמינה, להתנהל מתוך מוסדות השלטון ולא מחוצה לו. יהיה נחמד לראות את שרי הממשלה מתווכחים בישיבה השבועית על קדושת הארץ או קדושת החיים, או האם חשוב יותר התקציב לישיבות או התקציב למאחזים. במצב הנוכחי הם מנהלים את הוויכוחים האלו מספסליה האחוריים של האופוזיציה, כשלוויכוח אין שום משמעות מעשית.

> האיום בשתי החזיתות האלו הוא אותו איום. מי שפוגע בתורת ישראל פוגע בשלימות ארץ ישראל ומי שפוגע בשלימות ארץ ישראל פוגע בתורת ישראל. במצב הנוכחי אין שום סיבה שכל מחנה ילחם את מלחמותיו לבדו. המצב הנוכחי לא מאפשר לכל אחד להישאר לבדו. חייבים להיות ביחד.

את הדרישה לאחדות חייבים הפוליטיקאים לשמוע מהציבור. כשהאינטרסים האישיים מובילים לפירוד, צריכים לאותת למנהיגות הדתית והחרדית, שלציבור נמאס מהמחלוקת והוא חפץ בחזית יהודית אמיתית.

ד
הרבי לימד את השיטה

הקולות שנשמעים בזמן האחרון על הפוטנציאל האדיר לאחדות פוליטית, מזכירים את הדיבורים של הרבי לפני עשרות שנים. השיטה שהרבי הציע היא חזית טכנית, אליה מתאחדים כל המפלגות לפני הבחירות, כדי לרוץ ברשימה מאוחדת, כשלאחרי הבחירות תתנהל כל מפלגה כסיעה עצמאית בכנסת ותפעל למען מטרותיה הייחודיות. כמובן שיש את השאלות האישיות, של מי יעמדו בראש וכמה מקומות ריאלים תקבל כל סיעה ברשימה שתוצג, אבל לאלו ניתן למצוא פיתרון, בהסתמך על מספר המנדטים שישנו כעת לכל מפלגה ולפי סקרים.

השיטה של חזית טכנית היא הפיתרון היחידי לדלג על כל חילוקי הדעות, מבלי לכפות את דעתו של צד אחד על צד שני. אין כל אשליה שהציבור שומר המצוות יהפוך ביום אחד למקשה אחת וכולם יכוונו לאותה דעה, אבל כן ניתן לצפות שכל צד יידע לחיות בשלום עם מה שמייצג חברו.

בשנה האחרונה חווינו פילוגים קשים גם בנושאים חשובים שעמדו על הפרק כמו סערת הגיורים בצה"ל, חוק רבני צהר וסערת קווי המהדרין.

אין ספק שבכל תחום ישנם חילוקי דעות מהותיים בין החרדים הדורשים למהדרין, לבין חלקים מתונים בחברה הדתית, שמעדיפים את ההשתלבות בחברה הדתית. אבל היו גם יותר מנושא אחד שבהם היו תמימות דעים בין הציבור החרדי והציבור הדתי-לאומי. בסערת הדרת הנשים הבינו רבים מהציבור הדתי את העיקרון שמנחה את אנשי הציבור החרדי ועמדו לימינם. הסערה התקשורתית בכלל התחילה אחרי שקצינים בצה"ל סירבו לשמוע שירת נשים – ואלו לא היו קצינים מקרב הציבור החרדי – אלא מקרב הציבור שמתגורר על גבעות השומרון.

ה
אחדות אמיתית
- סביב נשיא הדור

בתווך עומדים חסידי חב"ד, שמניפים בגאון את שני הדגלים – של קדושת התורה וקדושת העם והארץ. לחסידי חב"ד אין מפלגה או דרך פוליטית, אלא מאבק ערכי על צביונה של החברה הישראלית, כחלק מקירוב לבבות בין כל עם ישראל. מצד אחד אנו איננו שייכים לאף מפלגה או פלג, ומצד שני אנו מחוברים לכל הקהלים. דווקא לנו יש תפקיד מחייב לפעול על הנהגת שני המחנות להתאחד – לפחות במישור הטכני-פוליטי.

אחרי שנצליח לדרוש מהנהגת הציבור לאחד את הפוליטיקה, יהיה אפשר להמשיך לאחדות אמיתית – סביב מנהיגותו של נשיא הדור. כיום אין פיתרון אחר אלא להיצמד להוראותיו של הרבי מלך המשיח. בדיוק כשם שבמאבק על ארץ הקודש הוכח כי כל דבריו אמת, ואלו שלא שמעו לאזהרותיו של נביא הדור מגלים כעת את גודל החידלון, כך גם בנושא שלימות העם. מי שלא שמע לבקשותיו של הרבי לפעול לאחדות העם ולהביא את דבר ה' לכל יהודי, גילה כיום כי הציבור החרדי לא יכול לחיות את חייו מבלי להתחשב בציבור היהודי הכללי שחי לידו. אם פעם חשבו בציבור החרדי שניתן לחיות חיי תורה מבלי להתחשב ביהודי שבחוץ, גילו שם כיום שמי שלא חושב על היהודי האחר, הופך למטרה להסתה.

אחרי שגל ההסתה האחרון נרגע והעיתונאים חוזרים להתעסק בעניינים אחרים, צריכים לתת את הדעת איך מתקנים את שנאת החינם שהשתוללה כאן בשבועות האחרונים. ויהי רצון שתיכף ומיד נהפוך את החושך לאור ונזכה לתיקון סיבת הגלות באהבת חינם בבית המקדש השלישי.

www.google.co.il

בית חב"ד Google

איך מקדמים אתר חנות של בית חב"ד?

יש בתי חב"ד שמפעילים חנות לתשמישי קדושה וכך מגיעים לקהלי יעד נוספים. במאמר זה נסביר איך לסדר את האתר כדי להגיע לאותם קהלי יעד.

פנו אלי מבית חב"ד שמפעיל אתר למכירת תשמישי קדושה. האתר נבנה במערכת אתרים של יאללה. האתר מציע עשרות פריטים בקטגוריות שונות. בדקתי דף מוצר וראיתי את הדברים הבאים:

- תגיות 'מטא תאג' לא נוצלו על ידי מנהלי האתר. בדקתי איך מופיע הדף בתוצאות החיפוש וראיתי בכותרת את שם המוצר ובתקציר את השורות הראשונות שיש בתוכן המוצר. דיברנו בעבר על החשיבות המכרעת שיש לתגיות מטא תאג.
- תוכן המוצר היה בכתב גדול מאוד, ותגית המחיר הופיעה פעמיים. אתר מקצועי מאפשר שליטה על כל פרט.
- בסיום תוכן המוצר, נכתב פרטי יצירת קשר, למרות שיש כפתור הזמן מוצר בתחתית התמונה.

מה הצעתי לשנות באתר חנות?

למרות שהייתי ממליץ להחליף למערכת אתר מקצועית, אבל גם עם זה אפשר לעבוד ולהתקדם.

- ראשית כל, מוצר צריך לקבל כותרת שמכילה את שם המוצר, את הקטגוריה שאליה הוא משוייך ואת שם החנות. הכותרת שהמלצתי הייתה כך: סט בר מצווה – סטים לבר מצוה – שם החנות. שימו לב שהשתמשתי בביטויים סט, סטים, בר מצווה, בר מצוה עם ו אחת.
- עיצוב התוכן באותיות קטנות ובגודל אחיד. למלא תוכן בדף המוצר לא פחות מ-200 מילים. כדאי לחלק את התוכן לתיאור מתומצת של 50-100 מילים עם קריאה לפעולה ואחר-כך להרחיב בנושא.
- להפריד קטגוריות, כמו מזוזות ותפילין, ל-2 קטגוריות.
- כל דף מוצר או קטגוריה, מחייב תוכן של 300 מילים בממוצע על הנושא.
- קישורים פנימיים: להשתמש בקישורים פנימיים בין הקטגוריות והמוצרים. כאשר הביטוי שממנו מוציאים קישור – זהו שם הקטגוריה אליה אנו מפנים.

במאמר הבא נגלה איך בוחרים את הביטוי הנכון למוצר או השירות, ובאילו כלים נשתמש.

בהצלחה

חוטר ישי

052-5237444

ווערט-אַ-לאַך ☺☻☺

אוצר חידודים, הברקות ואמרות שנונות, פירושים, מעשיות, גימטריאות, ר"ת ועוד...
ממה ששמעתי, חזיתי וחוויתי מחסידים ואנשי מעשה... • שווה חיוך!

מאת: אליעזר זלמנוב

"דמים" תרתי-משמע

בשעת הכנסת תינוק בבריתו של אברהם אבינו ע"ה, מכריזים: "בדמייך חיי". הכוונה היא, שמאחלים לתינוק שכבר מכאן ואילך תהיה לו "עבודה עצמית", ברוחניות, "**בדמייך** חיי".

(שמעתי מהרה"ח ר' אברהם שי' קוזלינר בשם אביו המשפיע הרה"ח ר' מוטל ע"ה)

ולהוסיף: הרי מכריזים זאת פעמיים, ואפשר לומר שהפעם הנוספת נאמרת כאיחול עבור הגשמיות, שלא יחיה על חשבון אחרים...

להוריד מכה מיהודי

כתוב בתורה "ארבעים יכנו", ורבנן פירשו שהיינו רק ל"ט מכות. זה כוחם של רבנים, להוריד (לכל הפחות) מכה (אחת) מיהודי.

תפילין מחנכות

בכל אחת מארבעת פרשיות התפילין מוזכר במפורש חינוך הילדים: "והגדת לבנך", "כי ישאלך בנך", "ושננתם לבניך", "ולמדתם... בניכם". מכאן למדים שצריך ללמוד עם הילד אגדה ("והגדת"), הלכה ("וישאלך", שאלות-ותשובות), משניות ("ושננתם") ותלמוד ("ולמדתם").

(שמעתי מהרה"ח ר' בצלאל שי' מרינובסקי בשם אביו הרה"ח ר' חיים עוזר ע"ה)

"ודברת בם", צריך לדבר – לחנך (בתורה שבכתב ובתורה שבעל-פה, ומרומז במילה "בם", ר"ת "**ב**ראשית", תחילת תורה שבכתב, ו"**מ**אימתי", תחילת תורה שבעל-פה, במשנה ברכות) – עם הילד בזמן, ואם לאו, עלול כבר להגיע למצב חלילה של "בם" (BUM – כינוי באנגלית למי שירד מהדרך)...

(שמעתי מהת' מענדל שי' טעוועל בשם אביו ידידי הרה"ח ר' יוסף ע"ה)

דרשת הגדה

רבי אמיתי

אחרי ההסתלקות של ה"מיטעלער רבי", ה"צמח צדק" סירב בתחילה לקבל את הנשיאות, והיו שניים מאנ"ש דקהילת דיסנא שנסעו לאדמו"ר מרוזין כדי לקבלו כרבם. בשעת עריכת ה'טיש' חילק הרב הקדוש מרוזין יין לחסידיו, אך לשני החסידים הללו לא נתן. אמרו לו: רבינו, רוצים אנו לקבל אותו עלינו לרב. אמר להם הרה"ק מרוזין: "בפרשת שמות מסופר שכאשר משה ביקש מהקב"ה סימן, כדי שבני ישראל יאמינו לדבריו, אמר לו הקב"ה: "אה-י-ה אשר אה-י-ה" – אה-י-ה (21) פעמים אה-י-ה (21) עולה "אמת" (441), וזהו ר"ת "תורת מנחם אור", ובזה רמז להם כי יש לאדמו"ר האמצעי המשך, הלוא הוא ה"צמח צדק"...

כאשר הגיעו לליובאוויטש, שמעו שבאותו יום, בחג השבועות, קיבל הצמח-צדק את נזר הנשיאות, וכאשר ישב אחר-כך עם החסידים, אמר את התורה הנ"ל, אך סיים רק ש"תיבת 'אמת' היא גם ראשי-תיבות", סתם ולא פירש, ושחק מאוד בסיימו זאת.

(ספר השיחות ה'תרצ"ז [לה"ק] עמ' 235)

טיול שבתי בפרד"ס

ידועה הסתירה בין שני הפתגמים הבאים: "אלמלי משמרים ישראל **שתי שבתות** כהלכתן מיד נגאלים", "אלמלי משמרים ישראל **שבת אחת** כהלכתה מיד נגאלים", וידוע גם התירוץ על-פי ה**סוד** (בלקוטי-תורה ועוד) שמדובר בשבת אחת עם שתי הדרגות שבה (ז"א ומלכות. ולכן יש גם שינוי נוסחאות בתפילות השבת: "וינוחו בה", "בו", "בם").

על-דרך ה**דרוש** יש לומר: שתי שבתות אלו שבת הגדול ושבת שובה, שבהן ה**דרשנים** פותחים את פיהם... ברוב הפעמים הם שוכחים להביא את הדברים בשם אומרם, ואילו היו עושים זאת ("כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם") הרי מיד נגאלים...

על-דרך ה**פשט** (נגלה, כפי שמעתי לפני שנים רבות בשיעור מהרה"ח ר' שמואל שי' הבר) יש לתווך: בכל מקום שכתוב "ובשביעי תשבות" מופיע קודם "ששת ימים תעשה מלאכה". אם-כן, כדי לשמור **שבת אחת** (כהלכתה) יש להקדים לה ששת ימי מלאכה, ואלו הרי מתחילים רק אחרי השבת שלפניהן (אחרת יש יותר ימי מלאכה), נמצא שיש צורך בשבת קודמת – והיא השבת הראשונה ב"שתי שבתות".

יהודים, תרתי משמע...

מדוע אומרים לחיים רק על "יי"ש או "יין", ולא על מים? – כי כאשר יש שני יהודים (=יו"דין) יכולים להגיד לחיים יחד, משא"כ כשהיהודי (=יו"ד) הוא בודד...

(שמעתי מהרה"ח ר' נחום שי' קרסייאנסקי, בשם אביו ע"ה)

היכי תמצי?

חידה: כיצד ייתכן **בכור** בריא וחזק (שלא נולד מהול) ואסור למול אותו?

(הפיתרון בשבוע הבא)

לעילוי נשמת ידידיי הטובים:
ר' משה הכהן אבלסקי ע"ה, ר' שלמה צורף ע"ה, ור' יוסף טעוועל ע"ה. **הערות והארות, וכמובן גם תוספות, יתקבלו בברכה בכתובת האימייל:**
vertalach@gmail.com

לרגל כ"ד טבת:

הספר "אלטער רבי" ברוסית יחולק חינם

בשורה משמחת לשלוחים הפעילים במרחבי חבר העמים ובקהילות יוצאי ברית המועצות בארץ הקודש וברחבי תבל:

לשכת עזרת אחים מכריזה על מבצע הפצה עד כ"ד טבת, בו ניתן לקבל ללא תשלום את הספר המהודר בשפה הרוסית על תולדות אדמו"ר הזקן – מחולק ללא תשלום מלבד דמי משלוח ממדינת מולדובה לכל יעד בעולם.

על הספר: עבודה מאומצת הולידה ספר מהודר ומרשים: "אלטער רבי" – תולדות חייו של מייסד חסידות חב"ד– ליובאוויטש, רבינו שניאור זלמן מליאדי הנודע בכינויו אדמו"ר הזקן, כתובים בשפה הרוסית ומוגשים כשולחן ערוך לקורא המתעניין בתולדות החסידות.

הספר נועד להכניס את חוג מקורבי חב"ד לעולמה של החסידות ממייסדה ועד דורנו דור השביעי.

הספר פותח פתח בפני המעיין ללמוד את תורת החסידות, להידבק בדרכיה, ללכת בהם ולסחוף את סביבתו אחריו.

הספר נכתב על ידי השליח הרב **זלמן אבלסקי** הרב הראשי למולדובה ויצא לאור על ידי מערכת ההוצאה לאור "מעיינות-חב"ד" שעל-ידי פדרציית הקהילות היהודיות חב"ד ליובאוויטש במולדובה ומופץ ברחבי המדינה, במדינות הסמוכות ובקהילות יוצאי חבר העמים (ברית המועצות לשעבר) בעולם כולו.

המבצע נערך על ידי קרן 'עזרת משה' של לשכת עזרת אחים ע"ש ולז"נ חבר הנהלת הלשכה הרה"ת ר' משה הכהן ע"ה אבלסקי ב"ר יבלחט"א הרה"ח הרה"ת השליח הרב זלמן טובי' הכהן אבלסקי.

מעמד מרגש של הכנסת ספר תורה במצפה רמון

מאות מתושבי מצפה רמון, תלמידי הישיבה התיכונית במקום וחיילים מבה"ד 1, שמחו בקבלת התורה במרכז חב"ד שנבנה בדוגמת בית חיינו – 770 במצפה רמון שבנגב.

במעמד השתתף התורם **עוזיאל זאב לויטן גרינשפן** לצד רבנים ואישי ציבור ומכובדים בהם הרב **זאב דוב סלונים** רב מרכז ירושלים וחבר בית דין רבני חב"ד, הרב **משה ראובן אסמן** רבה של אוקראינה, הרב **דניאל בר מוחה** רב הישוב, הרב **נפתלי ליפסקר** יו"ר אגף הסניפים בצא"ח, שלוחים מהאזור, ראש המועצה מר **מישה אלחזוב** וחברי המועצה.

הספר הוכנס למרכז 770 החדש במצפה רמון בראשות השליח הרב **צבי סלונים** בשמחה רבה בלווי טנק המבצעים. לאחר התהלוכה נערכו הקפות וסעודת מצווה חגיגית.

שלוחים חדשים לניו זילנד: משפחת צרפתי

הרב **לוי יצחק צרפתי** ומשפחתו מצטרפים למשפחת השלוחים באוקלנד סיטי שבניו זילנד, ויפעלו בקרב אלפי תרמילאים ישראליים המבקרים בעיר – הגדולה שבערי ניו זילנד. השלוחים יצטרפו לפעילות הכללית של בתי חב"ד בניו זילנד.

מקסיקו: שבת שלוחים גם יחד

בשבוע שעבר הגיעו לבית חב"ד בקוזומל שבמקסיקו השליח הוותיק הרב **יוסף יצחק מייזליש** – מנהל בית חב"ד בעיר הבירה מקסיקו סיטי, הרב **ניר קורן** – רב הקהילה היהודית בקנקון, והרב **חיים ברוד** – מנהל בית חב"ד בעיר הסמוכה פלאיה דל כרמן. השלוחים התוועדו עם מנהלי בית חב"ד קוזומל הרב **דודי כפלין** והרב **שלום פלג** אודות העניינים העומדים על הפרק, וסיכמו לגבי המשך עבודה מתוך שיתוף פעולה ועזרה הדדית במדינה.

מיאמי: דינר ראשון למען בית חב"ד לישראלים

בית חב"ד לישראלים במיאמי, ערך את הדינר השנתי הראשון למען הפעילות העניפה של השליח הרב **מנחם מנדל חרותי**. הדינר נערך ברוב פאר והדר במרכז העיר בבית הכנסת המפואר בגיד' ווינדס שחב"ד מפעילה מחדש לאחר 20 שנה שהיה סגור, בחלקו הראשון של הערב התחיל עם הופעת מקהלת הילדים שהגיעה מישראל פרחי ירושלים

עם המנצח חנן אביטל ואחרי זה המשיך באולם הארועים העגול בקומה עשירית המשקיפה על כל נורת' מיאמי ביץ'.

בדינר צוינו שבע שנים לפעילות הבית חב"ד בכל תחומי החים של הקהילה הישראלית במיאמי, והותוו תכניות להמשך ההצלחה והתפתחות. בין הדוברים היה גיבור ישראל מר **משה לוי** סיפר על פגישתו המרגשת והמצמררת עם הרבי ומחוותיו במלחמת יום הכיפורים, הנחה את הערב הרב **פתחיה ליפסקר**. במהלך הערב נערכה מכירה פומבית על חפצים יקרי ערך, במרכז הדינר היה מכירה פובמית על דולר לברכה מידו הק' של הרבי מלך המשיח.

הזוכים בהגרלה: ר' שניאור מעטוף ור' גבריאל סעיד

ר' גבריאל סעיד (מימין) ור' שניאור מעטוף

בהגרלה החודשית ה-64 וה-65 של ארגון 'התאחדות החסידים לקבלת פני משיח' על הזכות לשמש נציג אנ"ש והתמימים בד' אמות של הרבי מלך המשיח בחודש טבת בשנת "בבית משיח", עלה שמו של ר' שניאור מעטוף מנחלת הר חב"ד ולחודש שבט ר' גבריאל סעיד מצפת. ההגרלה הבאה לחודש אדר תתקיים בי"ט שבט. הזדרזו להרשם און-ליין באמצעות חב"ד אינפו או במוקד הטלפוני 077.7102.770.

ערב למען 'הצלה' בקראון הייטס

ארגון ההצלה בקראון הייטס קיים את האירוע השנתי שלו במוצאי שבת קודש האחרון – פרשת ויחי, באולם האירועים המפואר של אהלי תורה בשכונה. במהלך האירוע התקיימה תכנית אמנותית עם הופעה של הזמר **אברהם פריד** ולאחר מכן נשאו דברים העומדים בראש הארגון כמו גם תומכים וידידים שהפצירו בקהל להמשיך לעמוד לימין ה'הצלה'.

ברוך דיין האמת: הרב נתן לייב גינצברג ע"ה

בצער רב התקבלה הידיעה על פטירתו של הרה"ח ר' נתן לייב גינצברג ז"ל, שריד יחיד למשפחתו אוד מוצל מאש התופת הנאצי.

המנוח ז"ל נולד לאביו רבי מנחם מנדל גינצברג הי"ד. עבר את השואה ונותר שלם ואיתן באמונתו. במשך למעלה מארבעים שנה היה גבאי בית הכנסת פא"י בשיכון ה' ארבעים שנה, שם מתקיים מידי שבת מניין חב"ד קבוע. שהיה מסור בכל גופו ומאודו להיכל בית הכנסת וחיזק את פעולות חב"ד בשיכון ה'.

הרב גינזברג עזר לאלפי יהודים בעצה ובחסד, שימש ככתובת לעזרה עבור כל אדם, ללא הבדל חוג ועדה. בגמ"ח גדול שהחזיק ובמסגרת עבודתו

בביטוח הלאומי. מכריו מספרים על יהודי בעל צדקה, חסד, חיוך ואהבת הזולת, אהוב על המקום ואהוב על הבריות. אוהב שלום ורודף שלום.

נפטר בליל שבת קודש פרשת ויחי והוא בן 87. מסע הלוויתו יצא מביתו ברחוב בית יוסף 9 בבני ברק, נטמן בשעת ליל בבית העלמין 'סגולה' בפתח תקוה. זכה להקים דור ישרים, בנים וחתנים תלמידי חכמים.

שתי בנותיו נשואות לחסידי חב"ד גב' יוכבד ברוק שתחי' אשת ר' אברהם אבא ברוק מנחלת הר חב"ד וגב' בתיה רוך אשת ר' ירחמיאל רוך מבני ברק, יושבים שבעה עד שבת קודש בבני ברק בבית המנוח ברחוב בית יוסף 9 שיכון ה' בני ברק.

עד מתי???

המומים אנו וכואבים את פטירתה בטרם עת של הנערה החסודה רודפת צדקה וחסד

שיינא ברכה ע"ה בורוויץ

שנשאה בליבה ובנפשה אמונה אדירה וביטחון עז עד לרגעיה האחרונים

ומשגרים אנו בזאת את תנחומנו מעומק הלב להוריה המסורים, ידידנו היקרים

ר' חיים ורעייתו צמרת וילדיהם שיחיו

ובזעקה אדירה נזעק כולנו מתוككי ליבנו ונפשנו באמת:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

יתן ה' ומעתה והלאה תדעו אך טוב וחסד בשפע גשמי ורוחני מתוך שמחה וטוב לבב בטוב הנראה והנגלה,
ובהתגלות מלכנו משיחנו תנוחמו, והקיצו ורננו שוכני עפר והיא בתוכם תיכף ומיד ממש!

ר' חיים יעקב אליאס וב"ב - צפת עיה"ק

ר' נועם אליאס וב"ב- קרית אונו
ר' שניאור זלמן אליאס וב"ב - צפת עיה"ק
ר' לוי יצחק אליאס וב"ב - נצרת עלית
ר' דותן קורתי וב"ב - ראשון לציון

אחרון חביב

הרב שניאור חביב

בלדה לשליח

מוגש לרגל כינוס השלוחים באה"ק

היה היה בארץ לא זרה
שליח עסוק וילדים עשרה
ואשת חיל צדיקה כמו שרה
שאש השליחות בהם בערה

מידי בוקר השכים קום
פתח את בית חב"ד והפעיל הקומקום
מגיע משהו חם למי שיקום
כשחושך עדיין עוטף את היקום

לאחרונה, עוד כמה חבר'ה מגלים ענין
והם באים לבית הכנסת להשלים מנין
בוא נראה אם יגיעו מוקדם,
אולי נספיק ללמוד לפני איזהו מקומן

בחוץ קר, גשם זלעפות
האם הבנות לקחו מטריות?
מושקי וחני גדולות וגיבורות
וכבר לבד באוטובוס נוסעות

אחרי התפילה כולם קצרים בזמן
לחבר'ה הוא דואג שיצאו עם מטען
שהביזנס לא יהיה סתם משא ומתן
לומדים קצת תניא – אותיות איתן
אולי בעסקים יתברר עוד ניצוץ קטן

שעה וחצי כשאין פקקים
עד בית הספר בשלשה אוטובוסים,
אבל עכשיו חורף והכבישים עמוסים

ובין שורה להסבר תוקפת טרדה קטנה
לבית הספר מתי תגענה?
הגיע הזמן שתתחשב, המורה הזו, חנה

לבנים יש הסעה אבל היא שוב מאחרת
הנהג מתקשר. 'לא אגיע' עצרה אותי ניידת
איזה חוסר אחריות, אי אפשר אחרת?

אין ברירה, מתקשרת שרה
ההסעה לא תגיע, עצרה אותה משטרה
תיקח אותם אתה, ותעשה קניות
תקפוץ לירקן, נאכל סוף סוף פירות

תמונת אילוסטרציה

כאן בסופר מה כבר אפשר לקנות?...
ועל הדרך אשאיר למגיה את המזוזות...
חושב השליח, הרי גם לו יש תכניות
בדרך נעבור אצל ויקטור מהמוניות
הוא רוצה ברכה, הסתבך במניות

מקווה שאספיק לבנק עד אחת
מקווה להסדיר את החוב שפחת
וב-2 שיעור עם גל – לוחם ללא חת
התקרב לא מזמן, איזה נחת

ג'קי מתקשר ומספר בצער
אמא של חיים עלתה בסער
מחר בשלש נפגשים בשער
בבית העלמין שליד היער

הוא בונה עלינו שנארגן לו מניין
אחרי הכל, חב"ד הכתובת שלו לכל ענין
גם אם בפועל הוא אינו מרוב מניין ורוב בניין
בסלולרי שלו המספר של השליח תפס קניין.

טוב, אז מחר יש לוויה בצהריים
ולשרה יש רופא שיניים
וכמובן גם מנחה וערבית בינתיים
ועכשיו מניינים צריך כבר שניים
גם בבית חב"ד וגם אצל חיים
ובערב יש התוועדות וצריך לדאוג ללחיים
ואולי גם להכין שיחה או שתיים
וצריך גם לארגן לחשמל איזה אלפיים
כי אמרו שינתקו אם לא ישלמו עד מחרתיים

'חסר עשירי' מהבית חב"ד מתקשרים
את מי אפשר להקפיץ בדקותיים?
ירון ואודי כבר כאן, ודני בפקקים
אה, מענדל! אברך צעיר התחתן לפני חודשיים
גר לא רחוק ממש רחובותיים.

מצטער, הוא עונה באדישות
לא יכול להגיע אני עסוק
מעניין, הוא תמיד עסוק, חושב השליח
חבל, כי הוא ממש מוכשר, יכול כל כך להצליח

אבל מענדל עסוק בשיחה חשובה
עם המשפיע מעבר לים, מחכה לתשובה
השליח במקום, מספר מענדל
לא עושה מספיק, לא פועל
אפילו מניין למנחה אין לו, הוא קצת מתנצל

אבל לי יש חלומות וכישורים
וגם אין לי כרגע ילדים
אני יכול לעשות מהפכה
ואשתי נואמת בחסד, ממש ברכה
אנחנו נהיה סיפור הצלחה...

מענדל המשיך לדבר בהתלהבות
והמשפיע שאל, למה לא תעבדו בידידות?
והשיחה החשובה נמשכה ונמשכה
ורק מענדל שכח להתפלל מנחה...

בבמחנה

צבאות הי"ש

ערש"ק **פרשת שמות**
י"ח טבת ה'תשע"ב

317

העלון לילדי אנ"ש

תנועת הנוער 'צבאות השם' ארה"ק

חיים עם הזמן

אֲוִירַת נְכָאִים שָׁרְרָה בַּמַּעְבָּדָה הַסּוֹדִית. פִּיתּוֹם, רֹאשׁ צֶוֶת הַמַּדְעָנִים הַבָּכִיר, הָיָה אוֹבֵד עֵצוֹת. פַּרְעֹה, הַבּוֹס הַגָּדוֹל, עוֹמֵד לְבַקֵּר בַּמַּעְבָּדָה וְלִבְחוֹן אֶת הִתְקַדְּמוּת הַפְּרוֹיֶקְט. הוּא עָלוּל לְהִתְאַכְזֵב קָשׁוֹת...

הַזִּמְזוּם הַקָּבוּעַ שֶׁשָּׁרַר בַּמַּעְבָּדָה קָפָא בְּאַחַת. הַבּוֹס נִכְנַס בְּצַעֲדִים מְתוּנִים, סוֹקֵר אֶת הַמַּדְעָנִים שֶׁעָמְדוּ לְפָנָיו כְּנוּעִים כִּכְבָשִׂים. "יֵשׁ חֲדָשׁוֹת?" שָׁאַל פַּרְעֹה אֶת פִּיתּוֹם בְּרֹגַע מְעֻשָּׂה. פִּיתּוֹם נִסָּה לִשְׁלֹט בְּרַעַד שֶׁבְּקוֹלוֹ. "הִצְלַחְנוּ לְהַגְדִּיל אֶת טְוַח הַזִּכָּרוֹן פִּי מֵאָה!" פַּרְעֹה לֹא הִתְרַגֵּשׁ. "נִסִּיתֶם אֶת הַגְּלוּלָה עַל יְצוּרִים חַיִּים?" שָׁאַל בְּחֲדוּת.

"אָכֵן," הֵשִׁיב פִּיתּוֹם. "נָפַח הַזִּכָּרוֹן שֶׁל הַיְצוּרִים עָלָה לְאֵין עֶרֶךְ אֲבָל..." גִּמְגֵּם הַמַּדְעָן, "אֲבָל מַה?" שָׁאַג הַבּוֹס, "הַיְצוּרִים הַזָּרִים לֹא הֵגִיבוּ לַנִּסּוּי," הֵשִׁיב פִּיתּוֹם. "הַזִּכָּרוֹן שֶׁלָּהֶם נוֹתֵר כְּשֶׁהָיָה, לְלֹא כָּל שִׁנּוּי מַשְׁמָעוּתִי. אֲנַחְנוּ עוֹבְדִים כָּעֵת לְבוֹדֵד אֶת הַגֶּנִים הָאַחֵר..."

"הַקִּשְׁקוּשִׁים הַמְּלֻמָּדִים שֶׁלָּכֶם לֹא מְעַנְיְנִים אוֹתִי," רָטַט פַּרְעֹה מִזַּעַם. "אֲנִי רוֹצֶה תּוֹצָאוֹת! כָּל עוֹד הַיְצוּרִים הַזָּרִים תַּחַת שִׁלְטוֹנִי הֵם חַסְרֵי זִכָּרוֹן, לֹא אוּכַל לִשְׁלֹט עֲלֵיהֶם. בְּכָל יוֹם הֵם מִתְעוֹרְרִים מֵחָדָשׁ, וּבְטוּחִים שֶׁזֶּה עַתָּה הִגִּיעוּ לְכָאן. זוֹ הַסִּבָּה שֶׁיֵּשׁ לָהֶם כֹּחַ לַחְלֹם עַל גְּאֻלָּה דְּמִיּוֹנִית. אִלּוּ הָיוּ זוֹכְרִים שֶׁמֵּעַל מָאתַיִם שָׁנָה נְתוּנִים הֵם תַּחַת עוֹל הַשִּׁעְבּוּד, הָיוּ נוֹטְשִׁים אֶת הַמַּרְדָּנוּת הָעַקֶּשֶׁת, וְהוֹפְכִים לְאֶזְרָחִים כְּנוּעִים..."

***

לְשִׁמְחָתֵנוּ, הַפְּרוֹיֶקְט הַסּוֹדִי נִכְשָׁל. הַיְצוּרִים הַזָּרִים, הֲלֹא הֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, נִשְׁאֲרוּ בַּעֲלֵי 'זִכָּרוֹן קָצָר'. בְּכָל יוֹם הָיָה נִדְמֶה לָהֶם כְּאִלּוּ זֶה עַתָּה יָרְדוּ מִצְרַיְמָה. לָכֵן נֶאֱמַר "וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה" – 'בָּאִים' לְשׁוֹן הוֹוֶה, מְכַוֵּן שֶׁהַגְּלוּת בְּעֵינֵיהֶם הָיְתָה דָּבָר זְמַנִּי שֶׁהִתְחַדֵּשׁ זֶה עַתָּה. מִבְּחִינָתָם הַגְּלוּת הִנֵּה דָּבָר חָדָשׁ וְזָר שֶׁלֹּא נִתָּן לְהִתְרַגֵּל אֵלָיו. הַמְּצִיאוּת הַטִּבְעִית וְהַנּוֹרְמָלִית הָיְתָה: לִהְיוֹת מְשֻׁחְרָרִים מִמְּצָרִים.

גַּם הַיּוֹם זוֹמֵם הַ'פַּרְעֹה' שֶׁל יָמֵינוּ לְהַגְדִּיל לָנוּ אֶת הַזִּכָּרוֹן הַגָּלוּתִי. הוּא לוֹחֵשׁ בְּאַרְסִיּוּת: "שִׂימוּ לֵב, אַלְפַיִם שָׁנָה הִנְּכֶם נְתוּנִים בַּגָּלוּת... עִזְבוּ אֶת הַחֲלוֹמוֹת עַל גְּאֻלָּה. שָׁנָה רוֹדֶפֶת שָׁנָה, וְהַמְּצִיאוּת לֹא הִשְׁתַּנְּתָה. תַּתְחִילוּ לְהִתְרַגֵּל לַמְּצִיאוּת, וְתַפְסִיקוּ לִצְעֹק 'מָשִׁיחַ' כָּל הַיּוֹם."

אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא נִכָּנַע. לֹא נִתְרַגֵּל לַמְּצִיאוּת הַכּוֹאֶבֶת שֶׁשְּׁמָהּ גָּלוּת. מִבְּחִינָתֵנוּ, כָּל יוֹם בַּגָּלוּת הוּא לֹא הֶגְיוֹנִי וְלֹא טִבְעִי. הַחֹשֶׁךְ הַנּוֹרָא בּוֹ אֲנַחְנוּ שְׁרוּיִים, הוּא מְצִיאוּת בִּלְתִּי נִתְפֶּסֶת. אֲנַחְנוּ מֻכְרָחִים בִּדְחִיפוּת לַחֲזֹר לַמַּצָּב הַשָּׁפוּי וְהַבָּרִיא, בּוֹ אָנוּ זוֹכִים לַחֲזוֹת בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ בְּהִתְגַּלּוּתוֹ הַמְּלֵאָה בַּגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

(ע"פ שיחת ש"פ שמות תנש"א)

2 הַשְּׁאֵלָה הַשְּׁלִישִׁית
שעת סיפור

6 החלטה סופית
סיפור בהמשכים

9 מַאֲמָר שֶׁל הָרַבִּי
שיח חסידי

<<< עמוד 4

מאת: נחמה בר

הַשְּׁאֵלָה הַשְּׁלִישִׁית

מֻגָּשׁ לִקְרַאת כ"ד בְּטֵבֵת, יוֹם הִסְתַּלְּקוּתוֹ שֶׁל אַדְמו"ר הַזָּקֵן

הֶחָסִיד ר' יִצְחָק אַיְזִיק הִמְתִּין בַּכְּנִיסָה לְחַדְרוֹ שֶׁל אַדְמו"ר הַזָּקֵן בְּחֶרְדַּת קֹדֶשׁ - מְכֻנָּס בְּעַצְמוֹ, שָׁקוּעַ בְּמַחְשָׁבוֹת. זֶה עַתָּה הוּטְלָה עָלָיו מְשִׂימָה חֲשׁוּבָה וְאַחֲרָאִית בְּיוֹתֵר – לְשַׁמֵּשׁ כְּרֻבָּה שֶׁל קְהִלַּת וִיטֶבְסְק הַגְּדוֹלָה. אֵין זוֹ מְשִׂימָה שֶׁל מַה בְּכָךְ. כְּחָסִיד הַמִּקְשָׁר בְּלֵב וָנֶפֶשׁ לְרַבּוֹ, הֶחְלִיט לְבַקֵּשׁ אֶת בִּרְכַּת הַדֶּרֶךְ לִפְנֵי שֶׁנּוֹטֵל עָלָיו אֶת הַתַּפְקִיד הַנַּעֲלֶה.

דֶּלֶת חַדְרוֹ שֶׁל הָרַבִּי נִפְתְּחָה. ר' אַיְזִיק נִכְנַס בְּהַדְרַת כָּבוֹד וּבְלֵב הוֹמֶה מֵהִתְרַגְּשׁוּת. הָרַבִּי שָׁקַע בְּהִרְהוּרִים לְמֶשֶׁךְ רְגָעִים אֲחָדִים וְר' אַיְזִיק הִמְתִּין לְמוֹצָא פִּיו. לְפֶתַע, הִתְנַעֵר הָרַבִּי מִמַּחְשְׁבוֹתָיו, נִגַּשׁ אֶל אֶחָד מִמַּדְפֵּי הַסְּפָרִים שֶׁבַּאֲרוֹנוֹ וְהוֹצִיא מִשָּׁם סֵפֶר 'שֻׁלְחָן עָרוּךְ'. הָרַבִּי דִּפְדֵּף וּפָתַח בְּמָקוֹם מְסֻיָּם, הִקְרִיא לְר' אַיְזִיק אֶת הַכָּתוּב וְהִקְשָׁה קֻשְׁיָה חֲזָקָה בַּהֲלָכָה עַל הַנִּכְתָּב.

ר' אַיְזִיק נָבוֹךְ. הַשְּׁאֵלָה הָיְתָה קָשָׁה בְּיוֹתֵר וְעַל אַף חָכְמָתוֹ וְיַדְעָנוּתוֹ הָרַבָּה, לֹא הִצְלִיחַ לִמְצֹא פִּתְרוֹן לַשְּׁאֵלָה שֶׁהִצִּיג הָרַבִּי. הוּא עָמַד שׁוֹתֵק, כּוֹבֵשׁ מַבָּטוֹ בַּקַּרְקַע.

וְהָרַבִּי, בְּנִיחוּתָא, מַמְשִׁיךְ וּמְדַפְדֵּף בַּ'שֻׁלְחָן עָרוּךְ', שׁוּב פּוֹתֵחַ בְּעַמּוּד מְסֻיָּם, מַקְרִיא מִן הַכָּתוּב וּמַקְשֶׁה קֻשְׁיָה חֲמוּרָה. ר' אַיְזִיק מְאַמֵּץ מֹחוֹ, מְעַיֵּן בַּמְּפָרְשִׁים, סוֹרֵק בְּזִכְרוֹנוֹ אֶת תַּלְמוּדוֹ, אַךְ לַשָּׁוְא. אֵין בְּפִיו כָּל מַעֲנֶה הוֹלֵם.

שׁוּב הָרַבִּי מְדַפְדֵּף וּפוֹתֵחַ, וּמַקְשֶׁה קֻשְׁיָה שְׁלִישִׁית. כְּקוֹדְמוֹתֶיהָ, גַּם הַפַּעַם לֹא הִצְלִיחַ לִמְצֹא ר' אַיְזִיק תְּשׁוּבָה לַשְּׁאֵלָה.

דְּמָמָה אָפְפָה אֶת הַחֶדֶר לִרְגָעִים אֲחָדִים, ר' אַיְזִיק חָשׁ שֶׁמַּשֶּׁהוּ לֹא רָגִיל מִתְרַחֵשׁ כָּאן. מַהֲלָךְ שְׁמֵימִי שֶׁהָרַבִּי מְנַהֵל.

וְהִנֵּה, הָרַבִּי מַתְחִיל לְהַסְבִּיר וּמְתָרֵץ אֶת הַקֻּשְׁיָה הָרִאשׁוֹנָה בְּפַשְׁטוּת וּבְהִירוּת, גְּאוֹנוּת עֲצוּמָה! לְאַחֲרֶיהָ, תֵּרֵץ הָרַבִּי אֶת הַקֻּשְׁיָה הַשְּׁנִיָּה וְאַף אֶת הַשְּׁלִישִׁית. תֵּרוּצִים קוֹלְעִים לְהַפְלִיא.

ר' אַיְזִיק הִנְהֵן בְּרֹאשׁוֹ בְּהִתְפַּעֲלוּת גְּדוֹלָה. לְאַחַר מִכֵּן, הָרַבִּי בֵּרְכוֹ שֶׁיַּצְלִיחַ בְּתַפְקִידוֹ הַנַּעֲלֶה וְהֶחָשׁוּב, וְר' אַיְזִיק יָצָא מֵהַחֶדֶר.

חָלְפוּ יָמִים אֲחָדִים מֵאָז שֶׁהֵחֵל לְשַׁמֵּשׁ כְּרֵב הַקְּהִלָּה בְּוִיטֶבְסְק. כְּמִנְהָגוֹ בַּקֹּדֶשׁ, הָלַךְ ר' אַיְזִיק לְבֵית הָרַבָּנִים וְיָשַׁב שָׁם שָׁעוֹת אֲרֻכּוֹת: קִבֵּל אֲנָשִׁים, הֵשִׁיב לִשְׁאֵלוֹתֵיהֶם, פָּסַק דִּינֵי תּוֹרָה וְהִתְעַנְיֵן בְּצָרְכֵי הַקְּהִלָּה.

בַּתּוֹר הָאָרֹךְ עָמְדָה אִשָּׁה פְּשׁוּטָה, צְנוּמָה וּקְשַׁת יוֹם, עוֹף קָטָן בְּיָדֶיהָ. הִתְגַּלְּתָה בָּעוֹף שְׁאֵלַת כַּשְׁרוּת וְהִיא בָּאָה אֶל הָרַב שֶׁיִּפְסֹק לָהּ מַה דִּין הַתַּרְנְגוֹל. בְּהַגִּיעַ תּוֹרָה, הָרַב הִתְבּוֹנֵן בַּשְּׁאֵלָה. הָיְתָה זוֹ שְׁאֵלָה לֹא פְּשׁוּטָה כְּלָל. לְפֶתַע, הִבְרִיק בְּמֹחוֹ זִכָּרוֹן טָרִי – חֲדַר הָרַבִּי! זוֹ הָיְתָה הַשְּׁאֵלָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁהָרַבִּי הִצִּיג וְר' אַיְזִיק זָכַר הֵיטֵב אֶת הַפִּתְרוֹן הַמְּפֻלָּא שֶׁהִצִּיג הָרַבִּי. אַח, אֵיזוֹ גְּאוֹנוּת, אֵיזוֹ שִׁיטַת לִמּוּד מְיֻחֶדֶת בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ. הָרַב הִתְעַשֵּׁת מֵהִרְהוּרָיו וּפָסַק לָאִשָּׁה אֶת אֲשֶׁר פָּסַק, בְּהֶתְאֵם לְדִבְרֵי הָרַבִּי.

לֹא חָלְפוּ יָמִים רַבִּים, וְהִנֵּה, הִגִּיעָה לְפִתְחוֹ שְׁאֵלָה מְסֻבֶּכֶת בְּנוֹגֵעַ לְכֵלִים שֶׁהִתְעָרְבוּ בָּהֶם בָּשָׂר וְחָלָב. הָרַב לֹא נִזְקַק לְפִלְפּוּל אָרֹךְ. הַפִּתְרוֹן לַשְּׁאֵלָה זוֹ כְּבָר הֻנַּח בְּמֹחוֹ, בָּרוּר וְנָהִיר. אָכֵן, הָיְתָה זוֹ הַשְּׁאֵלָה הַשְּׁנִיָּה שֶׁהָרַבִּי שָׁאַל. הָרַב הָיָה בְּהִתְפַּעֲלוּת גְּדוֹלָה, גִּלּוּי שֶׁל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מַמָּשׁ, הָרַבִּי צָפָה כָּל זֹאת מֵרֹאשׁ!

ר' אַיְזִיק נִדְהַם מֵהַמְּהִירוּת בָּהּ נִזְקַק לְאוֹתָן שְׁתֵּי קֻשְׁיוֹת שֶׁתֵּרֵץ הָרַבִּי וְהִמְתִּין לַקֻּשְׁיָה הַשְּׁלִישִׁית. בָּרוּר הָיָה לוֹ שֶׁגַּם שְׁאֵלָה זוֹ בֹּא תָבוֹא. אַךְ מָתַי? זֹאת לֹא יָדַע.

לִבּוֹ אָמַר לוֹ, שֶׁעִם פִּתְרוֹן הַקֻּשְׁיָה הַשְּׁלִישִׁית, יְסַיֵּם אֶת תַּפְקִידוֹ בָּעוֹלָם

הַזֶּה. חֲשָׁשׁ עָלָה בְּלִבּוֹ, שֶׁמָּא בְּגִיל כֹּה צָעִיר יַעֲזֹב אֶת הָעוֹלָם, וְיוֹתִיר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶת הַקְּהִלָּה – מְיֻתָּמֶת...

אַךְ הַשְּׁאֵלָה הַשְּׁלִישִׁית בּוֹשְׁשָׁה לָבוֹא.

חָלְפָה שָׁנָה, וְעוֹד שָׁנָה, שִׁשִּׁים שָׁנִים כֹּהֵן ר' אַיְיזִיק כְּרַב בָּעִיר וִיטֶבְסְק, וַעֲדַיִן הַשְּׁאֵלָה הַשְּׁלִישִׁית מֵחֲדְרוֹ שֶׁל הָרַבִּי נִקְרָה בְּמֹחוֹ, מַמְתִּינָה. הוּא יָדַע הֵיטֵב כִּי תָּבוֹא שְׁעָתָהּ – שְׁעָתוֹ.

ר' אַיְיזִיק כְּבָר לֹא הָיָה צָעִיר, זְקָנוֹ הִלְבִּין וְגוּפוֹ חָלוּשׁ, אַךְ דַּעְתּוֹ הָיְתָה צְלוּלָה, זַכָּה, מְלֵאַת חָכְמָה. כֵּיוָן שֶׁכְּבָר הָיָה לוֹ קָשֶׁה לְקַבֵּל אֶת כָּל אַנְשֵׁי הַ קְ הִ לָּ ה עֵקֶב גִּילוֹ הַמְּבֻגָּר, מִנָּה שְׁלוֹשָׁה דַּיָּנִים שֶׁיָּשְׁבוּ בַּחֶדֶר הַסָּמוּךְ, וְהֵם קִבְּלוּ אֶת הָאֲנָשִׁים וְהֵשִׁיבוּ לִשְׁאֵלוֹתֵיהֶם. רַק בְּמִקְרִים בָּהֶם נִקְלְעוּ לִידֵי סָפֵק וְלֹא הִצְלִיחוּ לְהַגִּיעַ לְהַכְרָעָה, הָיוּ נִגָּשִׁים אֶל ר' אַיְיזִיק לִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרָיו.

איור: רתל יהודית

כָּךְ הָיָה בְּכָל יוֹם, וּבִפְרָט בִּימֵי שִׁשִּׁי בָּהֶם נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַצִּדְקָנִיּוֹת עֲמֵלוֹת בְּבִשּׁוּלִים וְאָז מִתְעוֹרְרוֹת, מִטֶּבַע הַדְּבָרִים, שְׁאֵלוֹת רַבּוֹת בְּכַשְׁרוּת.

בְּתוֹךְ כָּל הַהֲמֻלָּה בָּלַט לָעַיִן הַקַּצָּב, שֶׁהָיָה גָּבוֹהַּ וְחָסוֹן, וְרֵיחַ חָזָק נָדַף מִבִּגְדֵי הָעֲבוֹדָה שֶׁעַל גּוּפוֹ. בְּיָדוֹ הֶחְזִיק רֵאָה גְּדוֹלָה שֶׁל בְּהֵמָה, בָּהּ הָיְתָה לוֹ שְׁאֵלַת כַּשְׁרוּת. הַדַּיָּנִים הִתְבּוֹנְנוּ בָּרֵאָה וְלִשְׁלָשְׁתָּם הָיָה בָּרוּר שֶׁהַבְּהֵמָה טְרֵפָה. בְּכָל זֹאת, הִתְפַּלְּפוּ בַּנּוֹשֵׂא וְהֵבִיאוּ הוֹכָחוֹת מִפּוֹסְקִים שׁוֹנִים. קוֹלוֹת הַדִּיּוּן הַסּוֹעֵר הִגִּיעוּ לְאָזְנָיו שֶׁל ר' אַיְיזִיק, הוּא קָם מִמְּקוֹמוֹ, הָלַךְ לְאִטּוֹ וְנִכְנַס לַחֲדַר הַדַּיָּנִים. הַדַּיָּנִים הִתְפַּלְּאוּ לִרְאוֹת אֶת רַבָּם נִצָּב לְמוּלָם - דָּבָר שֶׁאֵינוֹ בַּשִּׁגְרָה. הָרַב בִּקֵּשׁ לִרְאוֹת אֶת הָרֵאָה, הִתְבּוֹנֵן בָּהּ וְאָמַר בְּפַשְׁטוּת: כָּשֵׁר!

הַדַּיָּנִים הִבִּיטוּ בְּרַבָּם, נִדְהָמִים. כֵּיצַד יִתָּכֵן שֶׁהָרַב מַתִּיר רֵאָה הַנִּרְאֵית טְרֵפָה לְלֹא כָּל סָפֵק?

בְּטֶרֶם הִסְפִּיקוּ לְעַכֵּל אֶת שֶׁשָּׁמְעוּ, פָּנָה הָרַב לַקַּצָּב בְּקוֹל רוֹעֵם וְאָמַר: "רָשָׁע, הוֹדֵה עַל הָאֱמֶת!"

פְּנֵי הַקַּצָּב הֶחְוִירוּ. "כֵּן", אָמַר חֲלוּשׁוֹת, "אֲנִי נִקַּבְתִּי אֶת הַחֹר בָּרֵאָה..." וְיָצָא מֵהַחֶדֶר בְּבֹשֶׁת פָּנִים.

פְּלִיאָתָם שֶׁל הַדַּיָּנִים גָּבְרָה שִׁבְעָתַיִם. הַאִם מוֹפֵת שֶׁל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ נִגְלָה לְנֶגֶד עֵינֵיהֶם?

ר' אַיְיזִיק פָּנָה לְחַדְרוֹ מִבְּלִי לְהַסְבִּיר דָּבָר. כַּעֲבֹר רְגָעִים אֲחָדִים יָצָא מֵהַחֶדֶר וְזִמֵּן אֵלָיו אֶת ר' מָרְדְּכַי – אַב בֵּית הַדִּין, וְלָחַשׁ בְּאָזְנוֹ: "הַזְמֵן בְּבַקָּשָׁה אֶת הַחֶבְרַיָּא קַדִּישָׁא. בְּעוֹד שָׁעָה קַלָּה אֶעֱזֹב אֶת הָעוֹלָם". ר' מָרְדְּכַי הֶחְוִיר. "מַדּוּעַ רַבֵּנוּ מְדַבֵּר כָּךְ? וַהֲרֵי הָרַב בָּרִיא וּבְעֶזְרַת ה' יַמְשִׁיךְ לְכַהֵן עוֹד שָׁנִים רַבּוֹת". אַךְ ר' אַיְיזִיק הָיָה אֵיתָן בְּדַעְתּוֹ וְצִוָּה עָלָיו לְמַהֵר וְלַעֲשׂוֹת כִּדְבָרָיו.

ר' מָרְדְּכַי יָצָא מֵהַחֶדֶר מְבֹהָל וְרָץ לְהַזְמִין אֶת הַחֶבְרַיָּא קַדִּישָׁא. כְּשֶׁהִגִּיעוּ, אָמַר לָהֶם הָרַב: "בְּעוֹד מִסְפַּר דַּקּוֹת אָשִׁיב אֶת נִשְׁמָתִי לְבוֹרְאִי, אֲבַקֵּשׁ שֶׁתִּקְבְּרוּ אוֹתִי עוֹד לִפְנֵי כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת".

אַנְשֵׁי הַחֶבְרַיָּא קַדִּישָׁא, שֶׁמֵּעוֹלָם לֹא חָווּ מִקְרֶה כָּזֶה, שָׁאֲלוּ: "מַדּוּעַ הָרַב חוֹשֵׁב שֶׁהִגִּיעַ שְׁעָתוֹ לְהִפָּטֵר מֵהָעוֹלָם?"

הוֹאִיל הָרַבִּי לְסַפֵּר אֶת סִפּוּרוֹ: "שָׁלוֹשׁ שְׁאֵלוֹת קָשׁוֹת שָׁאַל אוֹתִי אַדְמוֹ"ר הַזָּקֵן כְּשֶׁהָיִיתִי בִּיחִידוּת אֶצְלוֹ, לִפְנֵי עֲלוֹתִי עַל כֵּס הָרַבָּנוּת, וְאֶת שְׁלָשְׁתָּן תֵּרֵץ הָרַבִּי. שְׁתֵּי הַשְּׁאֵלוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת בָּאוּ לְפָנַי זְמַן קָצָר לְאַחַר מִכֵּן, וְהִתְשׁוּבָה הָיְתָה מוּכָנָה בְּיָדִי. עַתָּה, בִּרְגָעִים אֵלּוּ, הִגִּיעָה לְאָזְנַי הַשְּׁאֵלָה הַשְּׁלִישִׁית, אוֹדוֹת אוֹתָהּ רֵאָה. כֵּיוָן שֶׁהָיָה בָּרוּר לִי שֶׁהִיא כְּשֵׁרָה, לְפִי תְּשׁוּבַת הָרַבִּי, הֵבַנְתִּי מִיָּד שֶׁיָּדוֹ שֶׁל הַקַּצָּב הָיְתָה בַּמַּעַל. עַכְשָׁו, בָּרוּר לִי שֶׁסִּיַּמְתִּי בָּזֹאת אֶת תַּפְקִידִי עֲלֵי אֲדָמוֹת" .

לֹא חָלְפוּ דַּקּוֹת אֲרֻכּוֹת וְר' אַיְיזִיק הֵשִׁיב אֶת נִשְׁמָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה לְבוֹרְאוֹ.

תְּהֵא נִשְׁמָתוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים.

1200 חיילות הִכְרִיזוּ עָלַיִךְ הַכָּף!

ביקור דמיוני בשבת צבאות ה'

לוֹלְאוֹת הַמַּתֶּכֶת הִשְׁתַּפְשְׁפוּ אַחַת בַּשְּׁנִיָּה וְהִשְׁמִיעוּ קוֹלוֹת צוֹרְמִים.

בְּאַחַד הַמִּשְׁרָדִים הַסּוֹדִיִּים שֶׁל בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה בְּעֵ"מ מֵאָזְנֵי נְחֹשֶׁת גְּדוֹלוֹת, גְּדוֹלוֹת, וּשְׁנֵי מַלְאָכִים קְטַנִּים, קְטַנִּים.

"עוֹד 30 שָׁעוֹת! עוֹד 30 שָׁעוֹת! מֵהֵיכָן נַשִּׂיג סְחוֹרָה נוֹסֶפֶת?"

"הֵבֵאתָ גַּם אֶת הָאַרְגָּזִים מֵחוּ"ל?"

"הֵבֵאתִי. גַּם הַסּוֹכֵן שֶׁלָּנוּ בִּבְנֵי בְּרַק הֵבִיא מִשְׁלוֹחַ. יֵשׁ לִי פֹּה אַלְפֵי בְּגָדִים צְנוּעִים, הַמּוּן מִטְבָּעוֹת צְדָקָה וְעֲשָׂרוֹת צ'וּלְנְטִים לְעֹנֶג שַׁבָּת. אֲבָל הַמַּאזָנַיִם עֲדַיִן מְאֻזָּנוֹת מִדַּי, וְעוֹד 29 שָׁעוֹת וַחֲמִשִּׁים וְשֶׁבַע דַּקּוֹת תִּתְבַּצֵּעַ הַשִּׁקִּילָה הַסּוֹפִית! חַיָּבִים לְהַכְרִיעַ אֶת הַכַּף לִזְכוּת, מַה נַּעֲשֶׂה?"

פְּלֶיֶר קָטָן וְצִבְעוֹנִי הִתְנַדְנֵד קַלּוֹת בָּרוּחַ, וְאַחַר כָּךְ נָפַל מֵהַמַּאזָנַיִם. רְזִיאֵלוֹן, מַלְאָךְ קָטָן וְחָמוּד עָלָיו הָיוּ אוֹמְרִים שֶׁהוּא לָבָן מִכָּנָף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ, הֵרִים אֶת הַפְּלֶיֶר. "מַה זֶּה עוֹשֶׂה פֹּה?" שָׁאַל בִּתְמִיהָה מֻפְלֶגֶת. "אַתָּה בָּטוּחַ שֶׁזּוֹ מִצְוָה? מֵאֵיפֹה הֵבֵאתָ אֶת זֶה??"

"וְעוֹד אֵיךְ מִצְוָה!" הֵשִׁיב בְּבִטָּחוֹן רָפִי [רָפָאֵל], מַלְאָךְ קָטָן בִּגְנֵי תֵּכֵלֶת. "בִּקַּשְׁתִּי אֶת הַפְּלֶיֶר הַזֶּה מִבַּחוּרוֹת שֶׁפָּשְׁטוּ כְּשֶׁחִפַּשְׂתִּי זְכֻיּוֹת בְּבֵית סֵפֶר חַב"ד בִּיבְנְאֵל. הֵן הִגִּיעוּ לְשָׁם כְּדֵי לְפַרְסֵם עַל שַׁבַּת צְבָאוֹת ה'. זֶה נִשְׁמַע מַשֶּׁהוּ מַדְהִים. אִלּוּ יָכֹלְתִּי, הָיִיתִי נִרְשָׁם!"

רְזִיאֵלוֹן עִיֵּן בַּדַּף. 'הוֹעִידָה הַשְּׁנָתִית הָאַרְצִית', 'מַצְדִּיעִים לַמֶּלֶךְ' 'הִתְוַעֲדֻיּוֹת אֶל תּוֹךְ הַלַּיְלָה'.

"מָתַי מִתְקַיֶּמֶת הַשַּׁבָּת הַזּוֹ?" שָׁאַל, כֻּלּוֹ נִרְעָשׁ וְנִרְגָּשׁ. "אַתָּה יוֹדֵעַ מָה אֲנִי חוֹשֵׁב?"

"מָתַי מִתְקַיֶּמֶת הַשַּׁבָּת הַזּוֹ?" שָׁאַל, כֻּלּוֹ נִרְעָשׁ וְנִרְגָּשׁ. "אַתָּה יוֹדֵעַ מָה אֲנִי חוֹשֵׁב?"

רְזִיאֵלוֹן דִּפְדֵּף בְּמֶרֶץ בְּלוּחַ הַשָּׁנָה "הַיּוֹם יוֹם שִׁשִּׁי, הַיּוֹם יוֹם שִׁשִּׁי, מָחָר שַׁבַּת מָחָר שַׁבַּת קֹדֶשׁ!" זִמְזֵם לְעַצְמוֹ בְּעַלִּיזוּת... הוּא הֵרִים עַל שִׁכְמוֹ אֶת הַשַּׁק הַחוּם הַגָּדוֹל הַמְשַׁמֵּשׁ לְאִסּוּף הַזְכֻיּוֹת וְשָׁאַל אֶת רָפִי: "אַתָּה רוֹצֶה לִקְפֹּץ הַבַּיְתָה לְהָבִיא צִיּוּד? אֲנַחְנוּ מִתְכּוֹנְנִים לִנְחִיתָה קְצָרָה... אֵין כְּמוֹ שַׁבַּת צְבָאוֹת ה' לְאִסּוּף זְכֻיּוֹת אַחֲרוֹנוֹת שֶׁיְּכְרִיעוּ אֶת הַכַּף!!!"

~•~

"הַמִּפְקֶדֶת, לָמָּה שָׁרִים שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם לַמַּלְאָכִים?" **"שֵׁשׁ.. אֲנִי אַסְבִּיר לָךְ אַחֲרֵי קִדּוּשׁ".** "הַמִּפְקֶדֶת, עִכְשָׁו זֶה אַחֲרֵי קִדּוּשׁ?" **"כֵּן מוֹסִי. שָׁרִים שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם כִּי שְׁנֵי מַלְאָכִים מַגִּיעִים בְּכָל שַׁבָּת לְבַקֵּר בִּסְעוּדַת שַׁבָּת. הֵם בּוֹדְקִים אִם –"**

"אֲנִי רָאִיתִי אוֹתָם!" **"אֶה??"**

"רָאִיתִי אֶת שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים. הֵם הִגִּיעוּ לְכָאן בְּיוֹם שִׁשִּׁי, כְּשֶׁכָּל הַמִּפְקֻדּוֹת שָׁרוּ וְיָרַדְתִּי מֵהָאוֹטוּבּוּס וְהִגַּעְתִּי לַשַּׁרְשֶׁרֶת הַיּוּל. הֵם צָנְחוּ עִם כֻּלָּה מַצְנֵחַ וְהָיָה לָהֶם שַׁק חוּם. חָשַׁבְתִּי שֶׁאוּלַי זֶה חֵלֶק מֵהַהַפְתָּעוֹת שֶׁל שַׁבַּת צְבָאוֹת ה', אֲבָל מִקָּרוֹב רָאִיתִי שֶׁהֵם מַלְאָכִים.."

~•~

כָּזוֹ סְחוֹרָה מְשֻׁבַּחַת לֹא רָאוּ זוֹג הַמַּלְאָכִים הַרְבֵּה זְמַן. כְּבָר בְּיוֹם שִׁשִּׁי הֵם חָדְרוּ בְּהַצְלָחָה לְטֶקֶס הַתְּחִילוֹת עֲצֻמָּתִי. אֶלֶף וּמָאתַיִם חֵילוֹת נִגְּנוּ אֶת הַהִמְנוֹן "נִמְצָא אֲנִי בִּשְׁבַע מֵאוֹת שִׁבְעִים", וְרְזִיאֵלוֹן הִבְחִין בְּהִתְרַגְּשׁוּת בְּחֵיֶלֶת אַחַת חֲמוּדָה שֶׁשָּׁרָה "רַבִּי, שֶׁלְּךָ אֲנִי לְעַדִּי!" בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת וּכְוָנָה עֲצוּמָה עוֹד יוֹתֵר. הוּא הִכְנִיס אֶת הַזְּכוּת הַזּוֹ לַשַּׁק בִּזְרִיזוּת. רָפִי הִכְנִיס לַשַּׁק 3 חֵילוֹת שֶׁקִּבְּלוּ מֶדַלְיוֹת עַל הַפְעָלַת סְנִיפִים בְּעַצְמָן, וְעוֹד 25 חֵילוֹת שֶׁעָלוּ בַּדַּרְגָּה בְּצִבְאוֹת ה'. הַשַּׁק כְּבָר נַעֲשָׂה כָּבֵד מְעַט. עַל הַבָּמָה עָלוּ נְצִיגוֹת שֶׁל צִבְאוֹת ה' בְּבָתֵּי הַסֵּפֶר כְּדֵי לְקַבֵּל תְּעוּדָה. רְזִיאֵלוֹן הִכְנִיס לַשַּׁק מַאֲמָץ שֶׁל נְצִיגָה לְפַרְסֵם אֶת הַשַּׁבָּת, וְתוֹר שֶׁל נְצִיגָה אַחֶרֶת עַל הַפְּסָקוֹת בְּאֹפֶן קָבוּעַ, וְהִתְגַּבְּרוּת שֶׁל נְצִיגָה נוֹסֶפֶת עַל בִּישָׁנוּת וּפַחַד.

בְּמִי אַתָּה חוֹשֵׁב לִבְחֹר? לְחַשׁ מַלְאָךְ אֶחָד לַשֵּׁנִי, כְּשֶׁעַל הַבָּמָה עָלוּ הַמִּתְמוֹדְדוֹת לְמוּעֶצֶת צִבְאוֹת ה' – מוּעֶצֶה שֶׁמַּחְלִיטוֹ עַל מִבְצָעִים וּפְעִילֻיּוֹת מְיֻחָדוֹת, וּתְגַבֵּשׁ בֵּין סְנִיפֵי צִבְאוֹת ה'. "בִּזּוֹ שֶׁהִבְטִיחָה לְהַכְרִיעַ אֶת הַכַּף.." חִיֵּךְ מַלְאָךְ שֵׁנִי לְאֶחָד.

הָרַב **שָׁלוֹם לֶבְקִיבְקָר** הִדְלִיק נֵרוֹת חֲנֻכָּה, וּמֵאוֹת יְלָדוֹת נִגְּנוּ בְּחַיּוֹת "עַל נִסֶּיךָ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ". הַמִּצְוָה הֻכְנְסָה לַשַּׁק, וְצִבְרָה מִשְׁקָל עוֹדֵף כְּשֶׁהֻכְפְּלָה בַּכַּמּוּת שֶׁל הַבָּנוֹת שֶׁהִשְׁתַּתְּפוּ בָּהּ.

בַּיְצִיאָה מֵהַטֶּקֶס הֶחְלִיטוּ הַמַּלְאָכִים לְהִתְפַּצֵּל. רְזִיאֵלוֹן נִגַּשׁ מִיָּד לַחֲדַר הָאֹכֶל, וְלִקֵּט עוֹד וְעוֹד נֵרוֹת שַׁבָּת לְתוֹךְ הַשַּׁק הַחוּם הַכָּבֵד. נֵרוֹת שַׁבָּת יֵשׁ בְּמְקוֹמוֹת רַבִּים בָּאָרֶץ, צִיֵּן לְעַצְמוֹ. אַךְ נֵרוֹת שַׁבָּת מְלֵוּוֹת בְּהַכְרָזַת הַקֹּדֶשׁ 'יְהִי אֲדוֹנֵנוּ' וּבְבַקָּשָׁה לַגְּאֻלָּה – 'אַחַת, הָיָה שָׁוֶה לְהַגִּיעַ'.

"חַיֶּלֶת מִכִּתָּה ז' הִתְעַנְּיְנָה בִּשְׁלוֹמָהּ שֶׁל חַיֶּלֶת בּוֹדֵדָה מִכִּתָּה ג' וְשִׂמְּחָה אֶת לִבָּהּ". הִגִּיעָה הוֹדָעָה מֵהַמַּלְאָךְ הַשֵּׁנִי, וְהַמִּשְׁקָל בַּשַּׁק עָלָה בְּכַמָּה גְּרָמִים נוֹסְפִים.

הַשָּׁעוֹת חָלְפוּ וְרָפִי הִסְתּוֹבֵב כַּאֲחוֹז תִּזְזִית. הַזְּמַן קָצָר וְאִם לֹא יְלַקְּטוּ מַסְפִּיק זְכֻיּוֹת בְּשַׁבַּת צִבְאוֹת ה', תִּנְחַל מְשִׂימָתָם כִּשָּׁלוֹן חָרוּץ. הוּא חָמַק בֵּין שֻׁלְחָנוֹת, זָחַל מִתַּחַת לְסַפְסָלִים, וְלִקֵּט תְּפִלּוֹת קַבָּלַת שַׁבָּת שֶׁל הַרְבֵּה חֵילוֹת בְּצִבְאוֹת ה' - בְּחַיּוֹת וְשִׁירָה וְשִׂמְחָה מֻפְלָאָה. הוּא מָצָא חַיֶּלֶת אַחַת שֶׁהֶחְלִיטָה בְּלִבָּהּ לְהִתְפַּלֵּל כָּךְ גַּם בְּבֵיתָהּ, וְאִמֵּץ בְּחֹם אֶת הַהַחְלָטָה לְתוֹךְ הַשַּׁק הַחוּם הַמִּתְמַלֵּא.

רְזִיאֵלוֹן עָבַר לְיָדוֹ, מְזַמְּזֵם אֶת הִמְנוֹן הַשַּׁבָּת. "לְגִיוֹן שֶׁל מֶלֶךְ!" הוּא הִכְרִיז בְּהִשְׁתָּאוּת. "הַלְוַאי עָלַיּוּ הַמַּלְאָכִים!" וְזָרַק לְתוֹךְ הַשַּׁק עוֹד חֲבִילַת זְכֻיּוֹת מְכֻבֶּדֶת שֶׁאָסַף בְּפְעִילֻיּוֹת הַשִּׁכְבָתִיּוֹת. "וְגַם נָהֲגֵיתִי מֵהָרַעְיוֹן שֶׁל הַמַּח"טִית. אִלּוּ בְּוַדַּאי רָאשֵׁי תִּבוֹת **מַ**לְכוֹת **חָ**כְמָה **טְ**הִירוּ **עֶ**לְיוֹנָה. נְנַסֶּה אֶת זֶה גַּם בַּשָּׁמַיִם?"

רָפִי חִיֵּךְ וְצִיֵּן שֶׁלְּאַחַת מֵהַקְּבוּצוֹת כָּאן קוֹרְאִים "דַּוְקָא אֲנַחְנוּ", וּבְמוֹ אָזְנָיו שָׁמַע אֶת אַחַת הַמִּפְקֻדּוֹת מַסְבִּירָה לְחַיְלוֹתֶיהָ שֶׁדַּוְקָא בְּנֵי אָדָם, וְדַוְקָא כָּאֵלּוּ קְטַנִּים, יְכוֹלִים לִהְיוֹת חַיָּלִים בַּצָּבָא וְלִפְעֹל אֶת הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ.

רְזִיאֵלוֹן סָבַר וְקִבֵּל, וְהָלַךְ לִרְאוֹת מָה עוֹשׂוֹת חֵילוֹת צִבְאוֹת ה' בַּהַפְסָקָה שֶׁאַחֲרֵי הַסְּעוּדָה. הִתְוַעֲדֻיּוֹת קְטַנּוֹת הִתְאַסְּפוּ בְּכָל מָקוֹם, בְּמִסְדְּרוֹנוֹת וּבֵין הַמִּבְנִים. חֵילוֹת מִצְפּוֹן הָאָרֶץ מַחְלִיפוֹת רְשָׁמִים עִם חֵילוֹת מִדְּרוֹמָהּ, וְאֵלּוּ גַּם אֵלּוּ נֶהֱנוֹת לְגַלּוֹת שֶׁהֵן לוֹמְדוֹת אֶת אוֹתָן שִׂיחוֹת דְּבַר מַלְכוּת לִנְעַר שֶׁלּוֹמְדוֹת הַחַיָּלוֹת בַּמֶּרְכָּז. בְּדַרְכּוֹ הוּא פָּגַשׁ אֶת הָרַב **לֵוִי נַחְשׁוֹן** - מְנַהֵל תְּנוּעַת הַנֹּעַר צ"ה שֶׁסִּפֵּר לוֹ שֶׁפְּעִילֻיּוֹת 'דְּבַר מַלְכוּת לַנֹּעַר' מִתְקַיְּמוֹת בְּכָל שְׁבוּעַ בְּכָל רַחֲבֵי הָאָרֶץ, וְאֵלֶּיהָן מַגִּיעוֹת אַלְפֵי חֵילוֹת. הַמַּלְאָךְ רָוָה רֹב נַחַת וְהוֹסִיף עוֹד וְעוֹד זְכֻיּוֹת לַשַּׁק הַחוּם. הוּא נִסָּה לְהִזָּכֵר כַּמָּה

הָיָה חָסֵר בְּכָף הַמֹּאזְנַיִם, וְהִנֵּה יֵשׁ סִכּוּי שֶׁעַד סוֹף הַשָּׁבָּת יֶאֱגַר מַסְפִּיק זְכֻיּוֹת.

~•~

"פְּסַס..!" **"שְׁשַׁשׁ! מַה מוֹסִי?"** "בּוֹאִי נֵצֵא מֵהַהִתְוַעֲדוּת וְנֵלֵךְ לַעֲשׂוֹת מִלְחֶמֶת כָּרִיתוֹת!" **"אַתְּ בְּטוּחָה?!"** "בֶּטַח! הֵבֵאתִי מָלֵא מֵהַבַּיִת.." **"אֲבָל מוֹסִי, יֵשׁ הִתְוַעֲדוּת עַכְשָׁו! זֶה לֹא מַתְאִים לְחֵילֶת שֶׁל הָרַבִּי לְצֵאת בְּאֶמְצַע בִּשְׁבִיל לְהִשְׁתּוֹלֵל. הָרַבִּי מְחַכֶּה רַק לָךְ שֶׁתַּכְרִיעִי אֶת הַכַּף! אִז בּוֹאִי נִשְׁאֵר כְּדֵי שֶׁנַּכְרִיעַ, בְּסֶדֶר?"**

הַחֵילוֹת נִשְׁאֲרוּ בַּהִתְוַעֲדוּת, וּמַלְאָךְ אֶחָד מֵרֵצֶה אָמַר לְחַיִּים וְהִמְשִׁיךְ הָלְאָה.

~•~

"יֵשׁ כָּאן הַמּוֹן זְכֻיּוֹת!" לָחַשׁ מַלְאָךְ אֶחָד לַשֵּׁנִי כְּשֶׁהִתְעוֹרְרוּ בַּבֹּקֶר. "אוּלַי אֶפְשָׁר לַחְזֹר?"

"זֶה בֶּאֱמֶת הָמוֹן, אֲבָל עַד שֶׁהִגַּעְנוּ לְכָאן, חָבָל לְבַזְבֵּז זְמַן, לַעֲלוֹת וּלְגַלּוֹת שֶׁחֲסֵרוֹת זְכֻיּוֹת וְאָז לַחְזֹר. וְחוּץ מִזֶּה – אֲנִי לֹא מְוַתֵּר עַל אַף רֶגַע בַּשַּׁבָּת הַזּוֹ."

רָזִיאֵלוֹן נָטַל יָדַיִם וְהִצִּיעַ הַחוּצָה. "נִרְאֶה לִי שֶׁכְּבָר צָהֳרַיִם." הִכְרִיז "אַתָּה בָּטוּחַ שֶׁכִּוַּנְתָּ אֶת הַשָּׁעוֹן שֶׁלְּךָ לִשְׁעוֹן כַּדּוּר הָאָרֶץ?" אֶלֶף וּמְאַתַּיִם חֵילוֹת מִלְּאוּ אֶת הַשֶּׁטַח וּבִידֵיהֶן סִפְרֵי תְּהִלִּים. "קִבַּלְתִּי כְּרִטִיס מְעוּפָף?" שָׁאֲלָה חֵילֶת אַחַת אֶת רְעוּתָהּ, וְרָפִי נִבְהַל: "מְעוּפָף? מִישֶׁהוּ דִּבֵּר עָלַי?" "לֹא, זֶה כַּרְטִיס! כַּרְטִיס שֶׁמְּקַבֶּלֶת מִי שֶׁמַּגִּיעָה בַּזְּמַן לַתְּהִלִּים בְּשַׁבָּת לְמָשָׁל. בְּסוֹפָהּ שֶׁל הַשַּׁבָּת חֵילוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן כַּרְטִיס מְקַבְּלוֹת תְּמוּרָתוֹ מִמְּתָק. אֲנִי קִבַּלְתִּי אֶחָד כָּזֶה בַּפְּעִילוּת אֶתְמוֹל, וְהֶעֱדַפְתִּי לִשְׁמֹר אֶת הַכַּרְטִיס.."

הַמַּלְאָכִים הִזְדָּרְזוּ חִיש מַהֵר לְהִתְאַרְגֵּן וְלָצֵאת לִמְלֶאכֶת הָאִסּוּף. פִּרְקֵי תְּהִלִּים כְּמוֹ כּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם נֶאֶמְרוּ שָׁם, וְהִתְוַסְּפוּ לְשַׁק הַזְּכֻיּוֹת. גַּם לְמוּד דָּבָר מַלְכוּת לְפָנֵי הַתְּפִלָּה הִצְטָרֵף, וְהַמַּלְאָכִים צִינְנוּ בִּמְיֻחָד אֶת הָעֲבֹדָה שֶׁכָּל הַחֵילוֹת פָּשׁוּט נֶהֱנוֹת לִלְמֹד חֲסִידוּת, מָמָשׁ כְּמוֹ בַּגְּאֻלָּה.

רָפִי אָסַף מִמָּקוֹם בִּלְתִּי יָדוּעַ סִדּוּר וְחֻמָּשׁ, אַךְ לְהִפְתְּעַת הַמַּלְאָךְ הַשֵּׁנִי, הוּא לֹא הִכְנִיס אוֹתָם לְשַׁק הַמִּצְוֹת אֶלָּא לַכִּיס. "זֶה בִּשְׁבִיל לַעֲשׂוֹת חֶדֶר צְבָאוֹת ה' אֶצְלִי בַּבַּיִת", הִסְבִּיר רָפִי. "יֵשׁ כָּאן פְּלֻגָּה שֶׁקּוֹרְאִים לָהּ חֶדֶר צְבָאוֹת ה', וַאֲנִי אִישִׁית - הִשְׁתַּכְנַעְתִּי".

נִסָּיוֹן אוֹ לֹא נִסָּיוֹן? נִסָּיוֹן אוֹ לֹא נִסָּיוֹן? לִבּוֹ שֶׁל רָזִיאֵלוֹן פָּעַם בְּעָצְמָה, וְגָרַם לוֹ לְהָחִישׁ אֶת צְעָדָיו וּלְנַסּוֹת לִמְצֹא מַשֶּׁהוּ מְיֻחָד. מַשֶּׁהוּ כָּבֵד וּרְצִינִי. חֵילוֹת קְטַנּוֹת שֶׁמִּתְפַּלְּלוֹת תְּפִלַּת שַׁבָּת חֲנֻכָּה בְּכֹבֶד רֹאשׁ וּבְכַוָּנָה, הִתְוַסְּפוּ לַשַּׁק אַךְ לֹא סִפְּקוּ אוֹתוֹ. סְעוּדַת שַׁבָּת הָיְתָה מָמָשׁ מַרְשִׁימָה - סְעוּדָה עִם שֶׁפַע גַּשְׁמִי כְּמוֹ שֶׁמַּלְאָכִים בִּכְלָל לֹא מַכִּירִים, אַךְ עִם שֶׁפַע רוּחָנִי גָּדוֹל עוֹד יוֹתֵר. חֵילֶת שֶׁזִּמְזְמָה לְעַצְמָהּ – "אֲנִי אוֹכֶל וְנִשְׁאָר רָעֵב לִסְעוּדַת שׁוֹר הַבָּר" עוֹרְרָה אֶצְלוֹ הִתְפַּעֲלוּת אֲמִתִּית, וְזָכְתָה לְהִכָּנֵס לַשַּׁק הַחוּם.

'פְּעִילוּת זֶה לֹא מַעֲנְיָן'. חָשַׁב לְעַצְמוֹ אַחַד הַמַּלְאָכִים. 'תְּפִלּוֹת וּתְהִלִּים וּדְבַר מַלְכוּת – זֶה מִצְוֹת. אֲבָל פְּעִילוּת – בֶּטַח סְתָם מִשְׁחָק'. הַמַּלְאָךְ כִּמְעַט וְחָשַׁב לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן וְלָלֶכֶת לִרְאוֹת אֶת הַגֶּנֶרָלִיּוֹת אוֹדוֹת הַצָּבָא הַמֶּלֶךְ, מִקִּימוֹ וּמִקְּרֹתוֹ, אַךְ אִז רָאָה בְּזָוִיּוֹת עֵינָיו אֶת לוּחַ הַמִּשְׁחָק. סֶלֶם גָּדוֹל עִם הַכּוֹתֶרֶת – הַנִּצָּחוֹן הָאַחֲרוֹן. זוֹ הַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה, יָדַע הַמַּלְאָךְ. הוּא הִכִּיר אֶת הַבִּטּוּי מִפְלָיִרִים שֶׁאֹסֶף לַמֹּאזְנַיִם עוֹד שָׁנִים רַבּוֹת קֹדֶם לָכֵן, וְהֵבִין עַד מְהֵרָה שֶׁמִּשְׁחָק בְּשַׁבַּת צְבָאוֹת ה' הוּא לֹא סְתָם מִשְׁחָק. כְּמַעַט כָּל מִשְׁיָמָה שֶׁבִּצְעוּ הַחֵילוֹת לִמְדָה אוֹתוֹ עוֹד פְּרָט אוֹדוֹת צְבָאוֹת ה' וְהוֹסִיפָה מִשְׁקָל בַּשַּׁק.

הַשַּׁק הָלַךְ וְהִתְרַחֵב וְהִתְגַּמֵּשׁ, כְּשֶׁדָּחֲפוּ לְתוֹכוֹ הַמַּלְאָכִים תְּפִלּוֹת מִנְחָה זִכּוֹת וּטְהוֹרוֹת שֶׁל תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן. מִשְׁקָל מְיֻחָד הָיָה לַתְּפִלּוֹת שֶׁל אוֹתָן חֵילוֹת שֶׁזּוֹ לָהֶן הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה. לְאַחַר מִנְחָה, צְלִילִים רַכִּים וּמְיֻחָדִים נִשְׁמְעוּ בָּאֲוִיר. הַמַּלְאָכִים הִבִּיטוּ מֻקְסָמִים בַּחֵילוֹת הַמְּנַגְּנוֹת סֶדֶר נִגּוּנִים, וְנִשְׁאֲבוּ אֶל תּוֹךְ הַנִּגּוּן. עִם כָּזוֹ קְדֻשָּׁה, הֵם הִרְגִּישׁוּ מָמָשׁ כְּמוֹ בַּבַּיִת.

הַבְּדָלָה, וְהַחֵילוֹת נִשְׁלְחוּ לְאַרְגֵּן אֶת הַחֲדָרִים. עוֹד שָׁלוֹשׁ שָׁעוֹת בְּלִבַּד נוֹתְרוּ לְזוּג הַמַּלְאָכִים, עַד יִצְטָרְכוּ לַחְזֹר לְמִשְׁרְדֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה, וּלְבַצֵּעַ אֶת הַשְּׁקִילָה הַסּוֹפִית בְּמֹאזְנֵי הָעוֹלָם. הֵם הִתְאַסְּפוּ יַחַד לְהִתְעַצְּלוּת חֲרוֹם.

"אֵיךְ מְגַלִּים לַחֵילוֹת שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ תָּלוּי בַּפְּעֻלּוֹת הַקְּטַנּוֹת שֶׁלָּהֶן?" שָׁאַל רָזִיאֵלוֹן בְּתִסְכּוּל. "לוּ רַק יָכֹלְנוּ לְדַבֵּר אִתָּן!"

"יֵשׁ לִי רַעְיוֹן!" חִיֵּךְ רָפִי, וְשָׁלַף מַכְּסֵה עִגּוּל עִם חֹר בְּאֶמְצָעוֹ. "זֶה דִּיסְק, וְיֵשׁ כָּאן קְלִיפּ מְיֻחָד שֶׁהֵכַפְתִּי. אֲנִי אַכְנִיס אוֹתוֹ לַמַּחְשֵׁב וּבַבַּאנְקֶעט הַמִּפְאָר שֶׁיִּפָּתַח בַּדַּקּוֹת הַקְּרוֹבוֹת, יִצְּפוּ בַּקְּלִיפּ מֵאוֹת חֵילוֹת."

"דִּיסְק, מַחְשֵׁב.. הִתְאַקְלְמְתָּ כָּאן מַהֵר!" הִשְׁתּוֹמֵם רָזִיאֵלוֹן.

"אֲזַלְתִּי לְסַדְּתָא הַלֵּךְ בְּנִימוּסֵיהוּ! [=הָלַכְתִּי לְעִיר - נְהַג בְּמִנְהָגֶיהָ]" הִסְבִּיר לוֹ רָפִי. "בְּכָל מָקוֹם צָרִיךְ לְנַצֵּל לִקְדֻשָּׁה אֶת מִנְהֲגֵי הַמָּקוֹם. לָמַדְנוּ כָּךְ בַּדִּבֵּר מַלְכוּת מַמָּשׁ לֹא מִזְּמַן, זוֹכֵר?"

בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ הַבַּאנְקֶעט נִפְתַּח, וְהַקְּלִיפּ שֶׁל רָפִי הוֹפִיעַ עַל הַבָּמָה. "הָרַבִּי מְחַכֶּה לָךְ, וְלָךְ, וְלָךְ, וְלָךְ." נִכְתַּב עַל הַמָּסָךְ וּתְמוּנוֹת שֶׁל חֵילוֹת שׁוֹנוֹת הִתְחַלְּפוּ שָׁם. רָזִיאֵלוֹן סָפַר לְפָחוֹת חֲמִשִּׁים חֵילוֹת שֶׁהֵבִינוּ בְּרֶגַע זֶה שֶׁהַאַחֲרָיוּת לַהֲבָאַת הַגְּאֻלָּה הִיא בִּידֵיהֶן מַמָּשׁ.

6 חֵילוֹת מִסְתַּגְּרִים שׁוֹנִים עָלוּ לַחִידוּן וְהִפְגִּינוּ יָדַע עָצוּם בְּנוּשֵׂא צִבְאוֹת ה'. "כֻּלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי." לָחַשׁ מַלְאָךְ אֶחָד לְרֵעֵהוּ. "הִתְגַּשְּׁמוּת הַיְעוּדִים." לָחַשׁ לוֹ חֲזָרָה, וְהִכְנִיס לַשַּׁק אֶת הַזְּכוּת הַנִּפְלָאָה שֶׁל רִנַּת קַפְּלָן נְצִיגַת רְחוֹבוֹת - הַזּוֹכָה בַּחִידוּן.

כְּשֶׁנִּדְלַק שׁוּב הַמָּסָךְ וְכָל סְנִיף שֶׁהֻקְרַן מִכְרִיז מַהֵי הַהַחְלָטָה הַטּוֹבָה שֶׁלּוֹ כְּדֵי לְהַכְרִיעַ אֶת הַכַּף, הַמַּלְאָכִים כִּמְעַט לֹא עָמְדוּ בַּקֶּצֶב. הֵם דָּחֲפוּ וְהִכְנִיסוּ עוֹד וְעוֹד הַחְלָטוֹת מְרַגְּשׁוֹת וּמְיֻחָדוֹת, שֶׁלְּלֹא סֵפֶק יָבִיאוּ סוֹף סוֹף לַהַכְרָעָה בַּשְּׁקִילָה הַסּוֹפִית.

הָרַב **דָּוִד נַחְשׁוֹן יו"ר תְּנוּעַת הַנֹּעַר צִבְאוֹת ה'** הִקְרִיא לַחֵילוֹת אֶת פְּקֻדַּת הַיּוֹם, וְהַמַּלְאָכִים הִקְשִׁיבוּ בְּעִנְיָן.

כַּאֲשֶׁר 4 הַחְלָטוֹת טוֹבוֹת הֵצְּעוּ וְכָל חֵילֶת בְּחָרָה הַחְלָטָה, לֹא נוֹתְרָה לְרָזִיאֵלוֹן בְּרֵרָה אֶלָּא לְהַזְעִיק תִּגְבֹּרֶת. עוֹד מֵאוֹת מַלְאָכִים קְטַנִּים הִתְפַּזְּרוּ בְּאוּלַם הַבַּאנְקֶעט וְאָסְפוּ עוֹד וְעוֹד סְנִיפִים חֲדָשִׁים שֶׁל צִבְאוֹת ה' שֶׁיִּפָּתְחוּ, עֶשְׂרוֹת הַחְלָטוֹת לְהַתְמִיד לְהַגִּיעַ לִפְעִילוּת דְּבַר מַלְכוּת לַנֹּעַר, חֵילוֹת שֶׁיַּעַנְדוּ אֶת מַדֵּי הַצָּבָא, וְכָאֵלּוּ שֶׁתֵּרָשַׁמְנָה לְצִבְאוֹת ה', כְּהוֹרָאַת הָרַמַּטְכָּ"ל.

הֵם הָיוּ מָמָשׁ מוּכָנִים לַעֲזִיבָה, שַׁק חוּם גָּדוֹל בִּזְרוֹעוֹתֵיהֶם. רָפִי הִבְחִין בְּחֵילֶת אַחַת שֶׁעוֹלָה לָאוֹטוֹבּוּס וּמוֹצִיאָה מַהַתִּיק נַגָּן mp3. חֵילֶת הִיא חֵילֶת בְּכָל מָקוֹם, נִזְכְּרָה לְפָתַע אוֹתָהּ חֵילֶת בְּשֵׁם הַפְּלֻגָּה שֶׁלָּהּ, הִכְנִיסָה אֶת הַנַּגָּן וְשָׁלְפָה דַּף לְמוּד "וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ" מֵהָעֶרְבָּה שֶׁקִּבְּלָה בַּיְּצִיאָה. הוּא הוֹסִיף אֶת הַגִּבּוֹרָה הַקְּטַנָּה לַשַּׁק. רָזִיאֵלוֹן מָצָא חֵילֶת שֶׁאִזְּרָה אֹמֶץ וּבִקְּשָׁה מֵהַמְפַקֶּדֶת לִהְיוֹת הָ'עֲשֵׂה לְךָ רַב' שֶׁלָּהּ. כְּבָר הָיָה צָפוּף בַּשַּׁק אֲבָל הוּא הִתְעַקֵּשׁ וְהִצְלִיחַ לִדְחֹף אֶת הַזְּכוּת. הַמַּלְאָכִים הַנּוֹסְפִים סָחֲבוּ מִפֹּה וּמִשָּׁם. לְבַסּוֹף, כְּשֶׁהָאוֹטוֹבּוּס הָאַחֲרוֹן עָזַב אֶת הַמָּקוֹם וְלִגְיוֹנוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הִתְפָּרֵס עַל כָּל הָאָרֶץ, הִמְרִיאוּ הַמַּלְאָכִים. "מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ מַמָּשׁ יִרְוֶה נַחַת" לָחַשׁ רָפִי. "הַחֵילוֹת הַקְּטַנּוֹת הָאֵלּוּ עָשׂוּ אֶת הַתַּפְקִיד נֶאֱמָנָה. אֲנִי מַרְגִּישׁ שֶׁהִצְלַחְנוּ!" אָמַר וְהֵיטִיב אֶת אֲחִיזָתוֹ בַּשַּׁק הַכָּבֵד.

בְּמְהִירוּת עֲצוּמָה, בְּדַקָּה הַ-90, הֵם נִכְנְסוּ לַמִּשְׁרָד. בְּחֹסֶר נְשִׁימָה מַמָּשׁ רָצוּ פְּנִימָה, וְשָׁפְכוּ אֶת הַשַּׁק. הַזְּכֻיּוֹת הִתְגַּלְגְּלוּ וְנִשְׁפְּכוּ וּמִלְּאוּ אֶת כָּל הַמֹּאזְנַיִם. הֵם הִבִּיטוּ בְּפֶה פָּעוּר לִרְוָחָה וְעֵינַיִם בּוֹרְקוֹת. עוֹד שְׁנִיָּה אַחַת, וְזֶהוּ. הַמַּלְאָכִים חִיְּכוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי בְּסִפּוּק, - הֵם יָדְעוּ שֶׁבְּשַׁבַּת צִבְאוֹת ה' הַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

הַכַּף נָגְעָה בָּרִצְפָּה. הַמִּשְׁקָל הָיָה כָּבֵד עַד מְאוֹד, וְהַמִּשְׁרָד כֻּלּוֹ הֵחֵל לִנְחֹת לָאָרֶץ, מוֹשֵׁךְ אַחֲרָיו חֲלָקִים נוֹסְפִים שֶׁל הַשָּׁמַיִם. רִבְבוֹת נְשָׁמוֹת נָהֲרוּ כְּלַפֵּי מַטָּה. הַגְּבוּלוֹת הִטַּשְׁטְשׁוּ, וְהָרַבִּי הִתְגַּלָּה בִּמְלוֹא עֻזּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ, בְּגְאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה. כֵּן, בִּזְכוּתֵךְ.

מאת: יעל שניאורסאהן

תקציר:
אורן ממשיך להתלבט אם לקבל את ירון לטיפול.

החלטה סופית

משך כל אותה שבת היה אורן מהורהר. הוא לא יכול היה להפסיק לחשוב על הסיפור שקרא בעלון החב"די אודות אותו חסיד שסבל הצקות ורדיפות מ'מתנגד' אחד, וכשהלה חלה, בא לבקרו והניח מעטפה מתחת לכרו. לפליאת כולם התברר שהמעטפה הכילה סכום כסף, שיסייע לאותו מתנגד בהוצאות רפואתו.

'זה ממש מזכיר את המקרה שלי'. חשב לעצמו שוב ושוב. 'והעובדה שזה התפרסם בדיוק השבוע... אבי בוודאי היה אומר לי שזו השגחה פרטית.'

אולם אף על פי כן הוא עדיין התקשה להחליט. 'אני לא חסיד' אמר לעצמו. 'ואפילו לא מתקרב להיות חסיד. איך אפשר לדרוש ממני לעשות דבר כזה?

'אבל המקרה שלך הוא הרבה יותר קל'. ענה לו קול נוסף בליבו. 'את ההפסדים שספגת לפני ארבע שנים בגלל ירון כבר כיסית מזמן. מצאת את מקומך במקום שבסך הכל אתה נהנה בו. אתה זוכה להרבה הצלחה והערכה. והוא, עכשיו במצב אומלל – האם אתה באמת לא יכול להתעלות קצת על עצמך ,לסלוח ולסייע לו? יש לך מספיק מטופלים גם כך, ולא תפסיד הרבה אם תטפל באדם אחד ללא תמורה. האם נכון יהיה להמשיך ולנטור כך את השנאה בלב לנצח?'

אחר הצהריים היה טל הקטן בלתי רגוע באופן מיוחד. הוא התקשה להירדם, ואורן החליט לצאת איתו לסיבוב קצר בחוץ. "אני מאמין שהאוויר הצח והקריר יעזור לו להירגע ולישון" הסביר לסיגלית שנלאתה כבר מניסיונות ההרגעה. היא לא התנגדה.

אורן צעד מתונות בשבילי הישוב, נהנה לראות שהשערתו הייתה נכונה, בכיותיו של טל פסקו והוא היה נראה כעומד להירדם בכל רגע. אורן החליט לא לשוב הביתה עד שיראה כי טל ישן שינה עמוקה, כך יהיה בטוח שהוא לא יחדש את צרחותיו ברגע שבו יכנס הביתה.

"טיול באוויר הצח, אה?" קרא אליו מישהו בחביבות מגן השעשועים הסמוך.

אורן התקרב בחיוך. היה זה דוד, אביו של אלי, אחד מחבריו לישוב. הוא הרבה לשהות בבית בנו, ואחד התחביבים הגדולים שלו היה לקחת את שני נכדיו הקטנים לגן השעשועים.

"כן, אני מנסה להרדים את טל." השיב,

"נראה לי שהוא כבר נרדם." הציץ דוד אל תוך העגלה. "בוא שב קצת, אז מה נשמע?"

אורן נענה להזמנה, הוא התיישב על הספסל לצידו של דוד והשניים שקעו בשיחת רעים למרות פער

הגילאים ביניהם חיבב אורן מאד את דוד, ונהנה תמיד להקשיב לדבריו החכמים.

"סבא, היא לקחה לי את הנדנדה" אורטל הקטנה הגיעה לפתע אל סבה בקול בוכים, מצביעה לעבר אחת הילדות שהתנדנדה להנאתה.

"כן?, שאל הסב ברכות.

"כן, אני הייתי הראשונה, ובקושי התנדנדתי ואז היא באה ואמרה: זהו את כבר היית הרבה והיא הורידה אותי מן הנדנדה."

""זה באמת עצוב שהיא כך מתנהגת" חיבק הסב את נכדתו. "אבל חבל שתפסידי בגלל ההתנהגות שלה, לכי לשחק במשהו אחר, אני בטוח שתהיה לך עוד מעט הזדמנות לעלות שוב על הנדנדה, טוב, מתוקה?"

הקטנה התרצתה ופנתה לכיוון הקרוסלה. דוד עקב אחריה במבט אוהב. ""במריבות בין ילדים" הסביר לאוזניו הקשובות של אורן. "חשוב לא להתערב ולעשות עניין גדול מדי. ילדים הם ילדים, עכשיו הם רבים כועסים, אבל בעוד חמש דקות אתה יכול לראות את השתיים הללו פתאום משחקות ביחד כאילו כלום לא קרה, אם אני אתן יותר מדי מקום לכעס ולזעם על הילדה שעשתה מעשה לא הוגן, יהיה קשה אחר כך לאורטל להמשיך לשחק איתה, כי אפילו סבא שלה חושב שהילדה הזו מאד לא בסדר."

אורן הקשיב בשתיקה.

"טוב, אתה עדיין לא בשלב הזה, טל עוד תינוק, ועדיין אין לו עם מי לריב." צחק דוד. "אבל למען האמת, זה מסר שאנחנו צריכים לקחת אותו גם לעצמנו. אני תמיד אומר: המתכון לחיים טובים – זה לא לשמור טינות בלב. אחרי הכל, גם אנחנו לא כאלו מושלמים ולא תמיד בסדר. גם אנחנו היינו רוצים שישכחו ויסלחו לנו על פגיעות שפגענו בחברים. למה שלא נעשה זאת כלפי אחרים?" התלהב דוד בנאומו, ואורן מצא עצמו מקשיב מכל הלב.

"תאמין לי, אורן, אם כל אחד היה יודע לסלוח לשני כמו שהוא יודע לסלוח לעצמו העולם שלנו היה נראה הרבה יותר טוב." סיכם דוד.

השמש שקעה לאיטה מאחורי הרי הכרמל. האוויר נעשה קר. "צריך לחזור הביתה." קם דוד ממקומו. אורן עשה כמוהו. "להתראות דוד, היה נעים לפגוש אותך ו..תודה על דבריך, החכמת אותי." אמר.

הוא צעד לביתו מהורהר. 'דוד אפילו לא מעלה בדעתו עד כמה הדברים שלו היו קולעים. ועד כמה הייתי צריך לשמוע אותם בדיוק עכשיו'. אמר לעצמו. 'אבי היה קורא גם לזה השגחה פרטית' הרהר בחיוך. 'והוא בהחלט היה צודק'.

כשנכנס הביתה הוא היה כבר בטוח במה שהוא עומד לעשות. עוד הערב יתקשר לאבי ויאמר לו את החלטתו הסופית. הוא יקבל את ירון רובין לטיפול ללא תשלום.

■

אולם במוצאי שבת לא הצליח אורן להשיג את אבי. הטלפון הסלולארי לא היה זמין, פעם אחר פעם. אורן חשש שעד מחר בבוקר יתחרט על החלטתו ולכן ניסה שוב ושוב, אך ללא הועיל. לבסוף, לאחר התלבטות החליט להשאיר הודעה. "אבי, מדבר אורן" השמיע אל תוך התא הקולי. "התשובה שלי – חיובית. צור איתי קשר בהקדם."

רק אז פנה לישון, חש בשלווה אמיתית שאופפת אותו. הוא ידע שעשה את המעשה הנכון ביותר.

■

"רציתי לדעת למה לא מתייחסים ביישוב שלנו לתלונות של אנשים." ירה הקול הכעוס מעבר לקו. "שלחתי לכם כבר לפחות שלושה מכתבי תלונה על מרפאת 'דרך חדשה' ולא ראיתי שוועד הישוב עשה עם זה משהו. המרפאה ממשיכה לתפקד כרגיל. ולהפריע כרגיל ושום דבר לא זז."

אורנית נדרכה. החוש השישי שלה אמר לה שזהו הרגע לברר אם מדובר במשהו אמיתי או בנוכל המנסה 'להפיל' את המרפאה. "אני מצטערת מאד אדוני." אמרה בקול קריר. "אך הנוהל הוא שאיננו מתייחסים לפניות אנונימיות. אם תוכל למסור לי את שמך, כתובתך ומספר הטלפון שלך, או יותר טוב, תגיע לכאן למסור תלונה בצורה מסודרת ולחתום עליה – כמקובל. יהיה אפשר להתייחס לפנייתך."

> אורנית נדרכה. החוש השישי שלה אמר לה שזהו הרגע לברר אם מדובר במשהו אמיתי או בנוכל המנסה 'להפיל' את המרפאה. "אני מצטערת מאד אדוני."

"מה זאת אומרת?" האיש מעבר לקו היה נשמע המום. "אני לא רוצה שידעו מי פנה. זה עלול להגיע למנהלי המרפאה ולגרום לי נזק."

"אלו הנהלים." השיבה אורנית ביבושת. "אנו מתחייבים לשמור בסודיות את זהות המתלוננים. אין לך מה לחשוש."

במקום תגובה ניתק האיש את השיחה. אורנית חייכה לעצמה. עתה היא הייתה בטוחה במה שעשתה, התרגיל שלה הצליח.

■

ג'וני הצית את הסיגריה השלישית בעצבנות. "אוף" מלמל בזעם. "איזו מזכירה מרובעת. טרפה לי את כל הקלפים."

הוא מצץ את הסיגריה מתאמץ למצוא בדל של רעיון אחר, אך ללא הצלחה. זעמו הלך וגבר. בהחלטה של רגע, יצא מביתו בתנופה, ונכנס לרכבו. הוא חייב לנסוע עכשיו לבית ארזים. 'הרעיונות הכי טובים באים כשנמצאים בשטח'. מלמל לעצמו...

המשך בגליון הבא אי"ה

עֲלִילוֹת שְׁלוֹמוֹישִׁי וַחֲבֵרִים

וְכַמָּה: שְׁלוֹמוֹישִׁי וְתַעֲלוּמַת הַשְּׁרָפָה הַמְּיֻחֶדֶת

מִי: לְסִמִיכָ עַל הַסִּמוּכִים...

שְׁלוֹמִי:

לֵוִי'ק הָיָה מְחֻיָּךְ מֵאֹזֶן לְאֹזֶן, הַחִיּוּךְ הָיָה קָרוֹב כָּל כָּךְ לִשְׁנֵי אָזְנָיו עַד שֶׁלְּרֶגַע נִקַּר בִּי הַחֲשָׁשׁ שֶׁהוּא יַמְשִׁיךְ וְיִחַיֵּךְ כָּךְ לְעוֹלָם, גַּם תּוֹךְ כְּדֵי שֵׁנָה. אֲבָל מָה? אֲנִי מַכִּיר אֶת אָחִי הַגָּדוֹל, וְסוֹמֵךְ עָלָיו שֶׁהוּא יַצְלִיחַ לְהִתְמוֹדֵד עִם הַבְּעָיָה וַיַּעֲלֶה בְּיָדוֹ לְקַלֵּף אֶת הַחִיּוּךְ הַמְּאֻשָּׁר הַזֶּה מֵעַל פָּנָיו הָרְגִילוֹת וְהַמְּזֻקָּנוֹת קַלּוֹת.

הַסִּבָּה לְאָשְׁרוֹ שֶׁל לֵוִי'ק, הָיְתָה מְגִלַּת קְלָף מְגֻלְּגֶלֶת וַחֲתוּמָה בְּחוֹתָמוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל (אוֹ לְפָחוֹת חוֹתֶמֶת דּוֹמָה, אֵין לִי בֶּאֱמֶת מָשָׁג אֵיךְ הָיְתָה נִרְאֵית חוֹתַמְתּוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל). מְגִלַּת הַקְּלָף הָיְתָה כְּתוּבָה בַּדְּיוֹ שְׁחֹרָה וּבִכְתַב סְתָ"ם מְקֻפָּד, וּמְלֵאָה בְּמִלִּים בִּלְתִּי מֻכָּרוֹת בַּאֲרָמִית סְבוּכָה, וְלֵוִי'ק הֶחֱזִיק אוֹתָהּ בַּעֲדִינוּת, כְּאִלּוּ הָיְתָה תִּינוֹק בֶּן יוֹמוֹ.

הַתַּעֲלוּמָה רַק הָלְכָה וְתָפְחָה, כְּשֶׁהִתְבָּרֵר שֶׁאֵין מִדָּבָר בִּמְצִיאָה אַרְכֵאוֹלוֹגִית שֶׁהִתְגַּלְגְּלָה לְיָדָיו שֶׁל לֵוִי'ק בְּדֶרֶךְ-לֹא-דֶרֶךְ, וְגַם לֹא בִּמְגִלַּת אֶסְתֵּר שֶׁהִקְדִּימָה אֶת זְמַנָּהּ. הַתַּעֲלוּמָה הִגִּיעָה לִמְמַדֵּי עֲנָק שֶׁל מַמָּשׁ, כַּאֲשֶׁר הִתְבָּרֵר שֶׁשְּׁמוֹ הַמָּלֵא שֶׁל אָחִינוּ הַגָּדוֹל הִתְנוֹסֵס בְּמֶרְכָּזָהּ בְּפֵרוּשׁ, לֵאמֹר "לֵוִי יִצְחָק".

בְּעָצֶם, כָּעֵת אֲנִי מְהַרְהֵר בְּכָךְ שֶׁבְּכָל שְׁלוֹשִׁים וּמַשֶּׁהוּ הַמְּדוֹרִים שֶׁל 'עֲלִילוֹת שְׁלוֹמוֹישִׁי וַחֲבֵרִים', בְּקֹשִׁי כָּתַבְנוּ עַל לֵוִי'ק, אָחִינוּ הַבְּכוֹר וְהֶחָכָם עַד לִמְאוֹד. יֵשׁ לָנוּ טְעוּנִים מְצִדְּקִים לְכָךְ – בְּכָל הַשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה, וּלְמַעֲשֶׂה עַד חֹדֶשׁ חֶשְׁוָן שֶׁל הַשָּׁנָה, לֵוִי'ק הָיָה בַּ'קִבּוּצָה' אֵצֶל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א, כָּךְ שֶׁרָאִינוּ אוֹתוֹ מְעַט מְאוֹד, וּבְמַחְשָׁבָה שְׁנִיָּה – לֹא רָאִינוּ אוֹתוֹ בִּכְלָל שָׁנָה שְׁלֵמָה.

אֲבָל הַשָּׁנָה, לֵוִי'ק חָזַר לָאָרֶץ, וְאָנוּ זוֹכִים לְבַקּוּרִים שֶׁלּוֹ בְּשַׁבָּתוֹת, מִדֵּי פַּעַם. כָּל שַׁבָּת שֶׁכָּזוֹ הִיא סִבָּה לִמְסִבָּה, כְּלוֹמַר, לְהִתְוַעֲדוּת, וְלֵוִי'ק שׁוֹפֵעַ סִפּוּרִים כַּמִּים.

לֹא נַלְאָה אֶתְכֶם יֶתֶר עַל הַמִּדָּה, בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר, וּלְאַחַר שְׁלוֹשִׁים וְשִׁשָּׁה נְחוּשִׁים כּוֹשְׁלִים, הִסְכִּים לֵוִי'ק לְהַסְגִּיר כִּי מְדֻבָּר בִּתְעוּדַת 'סְמִיכָה', אוֹתָהּ הוּא קִבֵּל סוֹף סוֹף.

סְמִיכָה. אַתֶּם יוֹדְעִים מַה זֶּה? גַּם אֲנִי לֹא, אַךְ לֵוִי'ק, הִסְכִּים לְבָאֵר לָנוּ אֶת הָעִנְיָן מֵעַל סֵפֶל שׁוֹקוֹ מַהְבִּיל, וְכַמּוּת הֲגוּנָה שֶׁל עַרְגִּלִּיּוֹת שׁוֹקוֹלָד פְּרִיכוֹת:

מוֹשִׁי:

הַ'סְמִיכָה', אוֹ בִּשְׁמָהּ הַמָּלֵא "סְמִיכַת חֲכָמִים", אוֹ "סְמִיכַת זְקֵנִים", הִיא בְּעָצֶם נְתִינַת הֶתֵּר לְתַלְמִיד חָכָם לִפְסֹק פִּסְקֵי-הֲלָכָה. הַ'סְמִיכָה' נִתֶּנֶת אַךְ וְרַק עַל יְדֵי מִי שֶׁנִּסְמַךְ בְּעַצְמוֹ, עַל יְדֵי מִי שֶׁנִּסְמַךְ בְּעַצְמוֹ, וְכֵן הָלְאָה. הָאִשּׁוּר עַל סְמִיכָה, נִקְרָא

'כְּתַב סְמִיכָה'.

הַמָּסְמָךְ הָרִאשׁוֹן הָיָה יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן, שֶׁנִּסְמַךְ עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּעַצְמוֹ, וְכָךְ מְסַפֶּרֶת לָנוּ הַתּוֹרָה "וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה, כִּי סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת יָדָיו עָלָיו". מֹשֶׁה עַצְמוֹ, לֹא נִזְקַק לִסְמִיכָה, אֶת כֹּחוֹ לְהוֹרוֹת הוּא קִבֵּל מֵהַקָּבָ"ה.

שַׁלְשֶׁלֶת הַסְּמִיכָה הִמְשִׁיכָה מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ וְעַד תְּקוּפַת הַמִּשְׁנָה, כְּמוֹ שֶׁמְּפָרֶטֶת לָנוּ הַמִּשְׁנָה הָרִאשׁוֹנָה בְּפִרְקֵי אָבוֹת "מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי, וּמְסָרָהּ לִיהוֹשֻׁעַ, וִיהוֹשֻׁעַ לִזְקֵנִים" וְאַתֶּם בָּטַח יְכוֹלִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׁאָר בְּעַל-פֶּה...

הָאֱמֶת הִיא, שֶׁהַסְּמִיכָה בְּצוּרָתָהּ הַמְּקוֹרִית הִפְסִיקָה אֵי-שָׁם, כֵּיוָן וְעַם יִשְׂרָאֵל הִתְפַּזֵּר בִּמְקוֹמוֹת שׁוֹנִים, וְעַמִּים שׁוֹנִים שֶׁשָּׁלְטוּ בָּאָרֶץ אָסְרוּ עַל מְסָמָכִים לְהַמְשִׁיךְ וְלִסְמֹךְ אֶת תַּלְמִידֵיהֶם. מְסִירוּת הַנֶּפֶשׁ עַל הַ'סְּמִיכָה', בּוֹלֶטֶת בְּסִפּוּרוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא, שֶׁסָּמַךְ אֶת חֲמִשֶּׁת תַּלְמִידָיו (בֵּינֵיהֶם רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי), לַמְרוֹת שֶׁיָּדַע שֶׁהָרוֹמָאִים יַהַרְגוּ אוֹתוֹ. עַד זְמַנּוֹ שֶׁל הָרִי"ף בְּעֵרֶךְ, לִפְנֵי אֶלֶף שָׁנִים וּקְצָת, עוֹד הָיוּ 'סְמוּכִים', אַךְ כְּאָמוּר, בַּחֲלוֹף הַשָּׁנִים הַ'סְּמִיכָה' הִפְסִקָה כָּלִיל.

אִם נְדַיֵּק, הַ'סְּמִיכָה' שֶׁנּוֹתְנִים כַּיּוֹם רַבָּנִים לְתַלְמִידֵיהֶם, הִיא רַק זֵכֶר קָלוּשׁ לְתָקְפָּהּ שֶׁל הַסְּמִיכָה בָּעָבָר, שֶׁאָנוּ מְקַוִּים שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, בְּבִיאַת מָשִׁיחַ. הַסְּמִיכָה הַבְּסִיסִית הִיא עַל הִלְכוֹת 'אִסּוּר וְהֶתֵּר' שֶׁבְּחֵלֶק יוֹרֶה דֵּעָה, אַךְ יֵשׁ הַמְקַבְּלִים סְמִיכָה עַל הֲלָכוֹת נוֹסָפוֹת בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ.

כַּיּוֹם, כָּל רַב יָכֹל לְהַעֲנִיק תְּעוּדַת סְמִיכָה לְתַלְמִידָיו אוֹ לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁהוּא מַכִּיר אֶת גְּדֶלָּתָם בַּתּוֹרָה. הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א, קִבֵּל אֶת הַ'סְּמִיכָה' שֶׁלּוֹ, מֵהַגָּאוֹן הָרוֹגוֹצ'וֹבֶ'.

לִפְנֵי חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה בְּעֵרֶךְ, נִסּוּ רַבָּנֵי הָעִיר צְפַת וּבִרְאשָׁם רַבִּי יַעֲקֹב בֵּירַב לְחַדֵּשׁ אֶת הַסְּמִיכָה בְּאוֹתָהּ צוּרָה בָּהּ הָיְתָה נְהוּגָה בִּזְמַן הַמִּשְׁנָה.

בֵּין אַרְבַּעַת הָרַבָּנִים שֶׁסָּמַךְ רַבִּי יַעֲקֹב בֵּירַב, הָיוּ רַבִּי יוֹסֵף קַארוֹ – בַּעַל הַ"שֻׁלְחָן עָרוּךְ", וְהַמְּקַבֵּל רַבִּי מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵּרוֹ, הַמְּפָרֵשׁ בְּרָאשֵׁי הַתֵּבוֹת "הָרְמַ"ק". רַבִּי יוֹסֵף קַארוֹ סָמַךְ אֶת רַבִּי מֹשֶׁה אַלְשֵׁיךְ, שֶׁסָּמַךְ אֶת רַבִּי חַיִּים וִיטַאל, תַּלְמִיד הָאָר"י זַ"ל, אַךְ גַּם מִנְהָג זֶה הִפְסַק בַּסּוֹף.

כַּיּוֹם כְּאָמוּר, אֵין לַ'סְּמִיכָה' תֹּקֶף הִלְכָתִי 'עַל אֱמֶת', וְכָךְ לְמַעֲשֶׂה אֵין לְבֵית דִּין אֶת הַסַּמְכוּת לְמָשָׁל, לְקַדֵּשׁ אֶת הַחֹדֶשׁ לְפִי הָרְאִיָּה, כְּמוֹ שֶׁהָיָה נָהוּג בָּעָבָר הָרָחוֹק. מַה חֲבָל.

כְּמוֹ שֶׁבָּטַח הֵבַנְתֶּם מִתְּחִלַּת הַכַּתָּבָה, אָחִינוּ לֵוִי'ק אַחַר לִמּוּדִים אֲרֻכִּים מְאוֹד, סִיֵּם אֶת לִמּוּדֵי הַסְּמִיכָה שֶׁלּוֹ, וְקִבֵּל תְּעוּדָה מְהֻדֶּרֶת הַמְּעִידָה עַל כָּךְ כְּאֶלֶף עֵדִים. לִמּוּדֵי הַסְּמִיכָה, גַּם כַּיּוֹם הֵם אֲרֻכִּים וְקָשִׁים, וְלֹא פֶּלֶא שֶׁלֵּוִי'ק הִתְרַגֵּשׁ כָּל כָּךְ כַּאֲשֶׁר רַבָּנִים גְּדוֹלִים וּמְכֻבָּדִים חוֹתְמִים עַל כָּךְ שֶׁהוּא בָּקִיא בַּהֲלָכוֹת אֵלּוּ.

שְׁלוֹמִי:

גַּם אַחַר קַבָּלַת תְּעוּדַת הַ'סְּמִיכָה', אָסוּר עֲדַיִן לַתַּלְמִיד הֶחָכָם הַצָּעִיר לִפְסֹק הֲלָכָה בְּפֹעַל, הוּא צָרִיךְ לַעֲבֹר גַּם 'שִׁמּוּשׁ', בּוֹ הוּא לוֹמֵד כֵּיצַד יֵשׁ לִפְסֹק הֲלָכָה בְּפֹעַל.

הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א מְבַקֵּשׁ מִכָּל בָּחוּר, שֶׁקֹּדֶם חֲתָנָתוֹ יְקַבֵּל לְפָחוֹת תְּעוּדַת סְמִיכָה, כְּמוֹ זוֹ שֶׁקִּבֵּל לֵוִי'ק, וְזֹאת לַמְרוֹת שֶׁהוּא אֵינוֹ יָכֹל לִפְסֹק בְּפֹעַל.

אֶת הַסִּבָּה לְכָךְ הִסְבִּיר הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א, בְּכָךְ שֶׁלִּפְעָמִים מִתְעוֹרְרוֹת בְּעָיוֹת הִלְכָתִיּוֹת, שֶׁמִּבְּלִי לִלְמֹד בִּכְלָל לֹא יוֹדְעִים שֶׁהֵן קַיָּמוֹת, וּמִבְּלִי לְגַלּוֹת אֶת הַבְּעָיָה הַהִלְכָתִית, אִי אֶפְשָׁר כַּמּוּבָן לִשְׁאֹל אֶת הָרַב... בִּזְכוּת לִמּוּד הַסְּמִיכָה, אַבְרֵכִים צְעִירִים יְכוֹלִים לְנַהֵל אֶת בֵּיתָם עַל פִּי הַהֲלָכָה.

מ'שיחי

מאת: ישראלי'ק פריד

משוחחים עם בחנה

תעודת זהות

שם: בן ברדה

מקום מגורים: רחובות

השבוע במדור מ'שיחי, נשוחח עם החייל בצ"ה **בן** שיחי' **ברדה**, שליח הרבי שליט"א מלך המשיח ברחובות. בן, חוזר בימים אלו מסוג מבית רבינו שבבל - 770 - והוא יספר לנו על מקצת מהחוויות שחווה.

• כחייל בצ"ה, אילו פעולות המזרזות את התגלות הרבי מלך המשיח אתה משתדל לעשות?

לפני מספר שבועות הגגתי את בר-המצווה של, ומאז אני משתדל לצאת למבצע תפילין בכל הזדמנות וכמובן גם בימי שישי. בנוסף לכך, בשכונה שבה אני גר, ישנם ילדים רבים שלא שומרים תורה ומצוות לעת עתה. אני משתדל להשפיע עליהם: בשיחה ידידותית, בלימוד משותף ובסיפורים על הרבי. כשהייתי בסעווין-סעווטי לפני שבוע, התוודעתי לסוג נוסף של מבצע לגיבוש העולם - מבצע 'שבע מצוות בני נח'.

• מהו מבצע 'שבע מצוות בני-נח'?

ישנן שבע מצוות שבהן מחויבים כל אנשי העולם - שנקראים "בני נח". מטרתן של המצוות הוא לשמור על עולם מתוקן שאפשר לגור בו. למשל: איסור גזל, מינוי דיינים שישפטו וכדומה. כשהייתי אצל הרבי יצאתי עם מספר תמימים שלומדים בישיבה בסווען סוועטי, למקום מרכזי בעיר ניו-יורק, שם חילקנו לגויים המקומיים כרטיסים. בכרטיסים מופיעות 7 המצוות ומוסבר בהם מעלת השמירה על מצוות בני נח, ואת בשורת הגאולה אותה ביקש הרבי לפרסם לכל אנשי הדור.

• בשבוע שעבר חזרת מ-770, ישנה חוויה שתוכל לשתף בה את הקוראים?

כן, החוויה השמחה ביותר שחוויתי הייתה ההתוועדות המרכזית לרגל 'חג החגים-ה' טבת'. בין נאום לשיחה קפצו התמימים ופרצו במעגלי שמחה. האווירה ב-770 הייתה כל-כך שמחה ומיוחדת, עד שאני חושב 'שמי שלא חווה שמחה כזאת, לא חווה שמחה מימיו'.

• לסיום, יש מסר שתרצה להעביר לחילי צ"ה - קוראי 'משיחי'?

אני רוצה להגיד, שכדאי לבוא לבקר ב-770, בו נמצאת מקור חיותנו - ביתו של נשיא הדור. לפני שנסעתי פחדתי שיהיה לי משעמם, כי אין עוד ילדים בגילי בסווען סוועטי. אבל עכשיו, אחרי שכבר הייתי, אני יודע שב-770 אין אפילו דקה אחת משעממת, כל רגע מנוצל לעניין אחר. ללימוד עם התמימים, לעשיית מבצעים, ואפילו לשאיבת קצת חיות מהקירות...

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

פרק חמישי

מַאֲמָר שֶׁל הָרַבִּי

גִּרְחַכְרְכָּה

י. שרייבר

לְאַחַר אֲמִירַת 'לְחַיִּים' לְבָבִית, הִמְשִׁיךְ הַבָּחוּר בְּהֶסְבֵּרוֹ לַמִּקְרָב בַּהִתְוַעֲדוּת:

"גַּם מַאֲמָרִים רַבִּים שֶׁאָמַר הָרַבִּי בְּמַהֲלַךְ הַהִתְוַעֲדוּת, זָכוּ לַעֲבֹר אֶת הַגָּהָתוֹ, וְהֵם נִדְפְּסוּ בְּסֶט מְיֻחָד (ו' כְּרָכִים) שֶׁנִּקְרָא בְּשֵׁם 'סֵפֶר הַמַּאֲמָרִים מְלֻקָּט'.

הַמַּאֲמָרִים הַמֻּגָּהִים מְחֻלָּקִים לְאוֹתִיּוֹת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הַמַּאֲמָרִים שֶׁנִּקְרָאִים 'בִּלְתִּי מֻגָּהּ'.

נָכוֹן אָמְנָם, שֶׁרֹב הַמַּאֲמָרִים (וְרֹב הַשִּׂיחוֹת) לֹא הֻגְּהוּ עַל יְדֵי הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א, אֲבָל אֶפְשָׁר לִלְמֹד אֶת הַמַּאֲמָרִים הַלָּלוּ בַּסְּפָרִים הַמְּכִילִים אוֹתָם, וְלָדַעַת מָה אָמַר הָרַבִּי בְּאוֹתוֹ מַאֲמָר.

לִפְנֵי אֲמִירַת הַמַּאֲמָר דְּאָ"ח [=דִּבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים] עַל יְדֵי הָרַבִּי, מְנַגְּנִים הַחֲסִידִים 'נִגּוּן הַכָּנָה', וּבְעֵת אֲמִירַת הַמַּאֲמָר עוֹמְדִים כֻּלָּם.

הָרַבִּי אוֹחֵז בִּשְׁתֵּי יָדָיו מִטְּפַחַת (מִתַּחַת לַשֻּׁלְחָן), וְאוֹמֵר אֶת הַמִּלִּים שֶׁל הַמַּאֲמָר בְּנִגּוּן מְיֻחָד.

הַמַּאֲמָרִים שֶׁל הָרַבִּי מְבָאֲרִים מַאֲמָר (אוֹ מַאֲמָרִים) שֶׁל רַבּוֹתֵינוּ נְשִׂיאֵינוּ. יֵשׁ מֵהֶם אֲרֻכִּים, וְיֵשׁ מֵהֶם קְצָרִים יוֹתֵר.

בְּכָל סֵדֶר נִגּוּנִים בִּשְׁעַת 'רַעֲוָא-דְּרַעֲוִין', לִפְנֵי צֵאת הַשַּׁבָּת, חוֹזְרִים בְּעַל פֶּה מַאֲמָר שֶׁל הָרַבִּי, וּכְמוֹ כֵן בְּהִתְוַעֲדוּת יוֹם הֻלֶּדֶת וּבַשַּׁבָּת שֶׁלְּאַחַר יוֹם הַהֻלֶּדֶת – חוֹזֵר בַּעַל יוֹם הַהֻלֶּדֶת מַאֲמַר דְּאָ"ח".

אַרְכִּיוֹן חֲסִידִי:

מַה קּוֹרֶה כַּאֲשֶׁר אוֹמְרִים 'לְחַיִּים' עַל מַשְׁקֶה?

_____

חיילים בהפסקה

הבמה שלנו

בדיחת קרש

איור: רחליהודית

ניתן לשלוח רעיונות לבדיחות קרש, המוצלחים מביניהם יפורסמו בע"ה

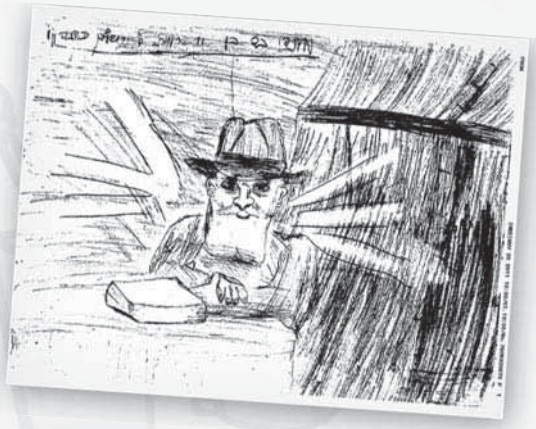

» הרבי
מענדי בש, ירושלים

» חסיד מתפלל שתבוא הגאולה
שניאור זלמן פרקש, ביתר עילית

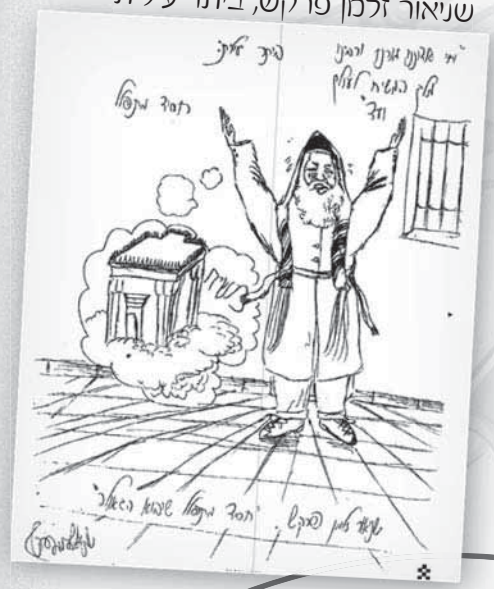

בזיעת אפך

יוסף הענדל, קראון הייטס

בארוחת ערב בישיבה, ישבו מספר בחורים ואכלו. היה שם בחור אחד שכל הארוחה רק רץ הלוך ושוב בכל רחבי החדר-אוכל, ומדי כמה דקות התיישב הוא אכל טיפה והמשיך לרוץ.

שאלו אותו חבריו 'מדוע אתה מתנהג ככה?' ענה להם הבחור שכתוב 'בזיעת אפך תאכל לחם' ואני עוד לא מזיע, לכן אני רץ הלוך ושוב.

היכרות ארוכה

דבורה לאה מורדי

היה בנין עם 100 קומות, איש אחד עמד במרפסת וראה מלמעלה איש מאוד קטן, ואז הוא ירד למטה והוא ראה אותו יותר גדול ויותר גדול עד שהוא הגיע לקומה הכי למטה והוא ראה אותו ממש גדול. אז הוא חיבק אותו ונישק אותו. שאל אותו האיש: "אני לא מכיר אותך, איך אתה חבר שלי"? אז הוא ענה לו: אני מכיר אותך מאז שהיית קטן...

מאת: אברימי ג.

ערימת אותיות

לפניכם מס' ערימות אותיות.

רק ערימה אחת יוצרת באותיותיה ביטוי חסידי בסיסי שלם. (בלי אות מיותרת ובלי את חסרה)

מצאו אותה. וכתבו לנו איזה ביטוי היא נותנת.

(רמז: הביטוי מהתניא)

1

ד כ ר ק
א ו
צ ר
ו ה

2

ר ר כ ר
ד ה ו ה צ
ו א ק כ

3

ד צ ה כ ק
ר ר
ו ה ר כ

4

ר ר ה צ ה
ק ד
א
כ ו כ ר

5

ד ק ר
ו ה ר
ו
כ ה צ
ר כ
א

הביטוי הוא:

_____ _____ _____ _____.

פתרון השעשועון מזכה אתכם ב 2 נקודות במסלול הדרגות של תנועת הנוער 'צבאות השם בארה"ק'

ניתן לשלוח פתרונות, שאלות והצעות ל:
צבאות השם אה"ק ת.ד. 1035 נצרת עילית, מיקוד: 17110. **פקס:** 072-2765578 **אימייל:** bemachane@gmail.com,
תא הטלמסר שלנו במערכת 'נחייג ונשמע': 9493770 - 08, בתפריט הראשי הקישו 5. בתפריט הבא הקישו 1.
שימו לב: אנא אימרו את שמכם המלא, הכתובת ומס' הטלפון בקול ברור - לפני שאתם משאירים את ההודעה, כדי שנוכל להכניס אתכם להגרלה.

חסידים . . איין משפחה

נולדו במזל"ט

• למשפחת ר' **מאיר יצחק אביוב**, נתניה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יקותיאל אביוב, ראשון לציון; משפחת ר' ראובן אברמוב, נתניה.

• למשפחת ר' **ישראל מאיר אברג'ל**, מעלות – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יעקב אברג'ל, מעלות; משפחת ר' אברהם נתן, ראשון לציון.

• למשפחת ר' **אהרן הכהן אוריאן**, קצרין – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי משה הכהן אוריאן, רמת ישי; משפחת ר' שמעון שבח, קרית אתא.

• למשפחת ר' **אמיר אחיטוב**, תל אביב – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **בן ציון אלישע**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר **מרדכי בזוב**, חיפה – להולדת הבן; ולזקניהם מרת מזיה בזוב, עכו; משפחת ר' יהודה סבג, חיפה.

• למשפחת ר' **מענדל בעניש**, קראון הייטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' צבי טהאלער, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל ברונפמן**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משה ברונפמן, לוד; משפחת ר' מנחם מענדל הלוי גורביץ, משפיע בישיבת חב"ד תות"ל 'אור שמחה' כפר חב"ד; משפחת ר' ברוך גופין, משפיע בכפר חב"ד.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק הכהן בריסקי**, קראון הייטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יעקב הכהן בריסקי, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **לוי ברנן**, פילדלפיה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שמואל ינון גדסי**, ראשון לציון – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משולם גדסי, קרית גת; מרת מרים ניסים, כפר סבא; משפחת ר' אברהם בן הרוש, ראשון לציון.

• למשפחת ר' **יוסף אלי' גלוכובסקי**, פיניקס, אריזונה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **מנחם הלפרין**, ירושלים – להולדת הבן; ולזקניהם מרת זהבה הלפרין, ירושלים; משפחת הרב משה ויינברג, בני ברק.

• למשפחת ר' **יוסף דוד וייסמן**, היילנד פארק, אילנוי – להולדת הבן.

• למשפחת ר **איתן הכהן כהן**, מגדל העמק – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **דוד הכהן כהן**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **משה פנחס הכהן כץ**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **מרדכי לבנהרץ**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ קייב, אוקראינה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יונה לבנהרץ, כפר חב"ד; משפחת ר' שמעון זוננפלד, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **שלום לוב**, טלהסי, פלורידה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **יוסף הכהן לרר**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם ר' בן ציון הכהן לרר, ירושלים; משפחת ר' יוסף יצחק אייזנברג, כפר חב"ד; משפחת ר' יעקב הכהן לרר, בני ברק; משפחת ר' ברוך אייזנברג, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **אריה צבי ניסילעוויטש**, קראון הייטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אליעזר ניסילעוויטש, צרפת; ולזקניהם משפחת ר' לוי יצחק גרליק, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **אברהם נתן**, ראשון לציון – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **יצחק יוסף הלוי סגל**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת סגל, ברזיל; משפחת ר' יוסף בייזר, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **שמואל סימפסון**, יוהנסבורג, דרום אפריקה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **יחיאל עמר**, לוד – להולדת הבן **שניאור זלמן**; ולזקניהם משפחת ר' שלום עמר, ירושלים; משפחת ר' עובדיה מעטוף, לוד.

• למשפחת ר' **מענדל פלוטקא**, לונדון, אנגליה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק קיש**, רחובות – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שלמה קעניג**, רחובות – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אלעזר מרדכי קעניג, משפיע בנצרת עילית; משפחת ר' דוד אלכסנדר זושא קעניג, ירושלים; משפחת ר' אדם דיילס, רחובות.

• למשפחת ר' **אפרים קרליבך**, קולטסניק, ניו ג'רסי – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יוסף צבי קרליבך, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ניו ג'רסי; משפחת קליין, אוסטרליה.

• למשפחת ר' **יעקב ישראל שניידר**, ביתר עילית – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת שניידר, ירושלים; מרת רוזנויר, נחלת הר חב"ד; משפחת ר' משה קופמן, ירושלים.

•

• למשפחת ר' **ישראל דוד בראון**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **זלמן גולדשטיין**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **משה שמשון גולדשטיין**, כפר חב"ד – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' חיים גולדשטיין, ביתר עילית; משפחת ר' שרגא פייטל סודקביץ', כפר חב"ד; משפחת ר' אפרים זלמן סודקביץ', כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **זוהר הדר**, אלעד – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' עמיחי הדר, כפר גדעון; משפחת ר' שלמה יעקובי, אלעד.

• למשפחת ר' **מענדל העכט**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אליעזר זוננפלד**, אלעד – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' שמעון זוננפלד, נחלת הר חב"ד; הרב שמעון בן ציון אייזנבך, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ורב שכונת השחמון אילת; משפחת ר' צבי אייזנבך, ירושלים; משפחת ר' שמואל יהודה הלוי ויינפלד, ירושלים.

• למשפחת ר' **לוי ליברוב**, לונדון, אנגליה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **בנימין מנדלסון**, בית שמש – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי מנדלסון, בית שמש; משפחת ר' אברהם משה קירשנבוים, ירושלים.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל נתן**, ראשון לציון – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' אברהם נתן, ראשון לציון; משפחת ר' שמואל יוסף, בית שמש.

• למשפחת ר' **חיים שלום הלוי סגל**, קרית ים – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת הרב ישראל יוסף הכהן הענדל, שליח כ"ק אד"ש מה"מ, חבר הנהלת ישיבת תות"ל ורב קהילת חב"ד מגדל העמק; משפחת ר' שמואל אייזיק הלוי פאפאק, קראון הייטס; משפחת ר' בנימין זאב הלוי סגל, ר"י תורת אמת, ירושלים.

• למשפחת ר' **שמואל סטיפעל**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אהרן סמדג'ה**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **מאיר פיקרסקי**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **דוד פערל**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **ישראל דוד קוגל**, ניו יורק – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **זלמן ראדר**, מונטריאול, קנדה – להולדת הבת.

הגיעו למצוות

• למשפחת ר' **חיים שלמה אוסטרודצקי** – להגיע הבן הת' **שמואל** למצוות.

• למשפחת ר' **שלמה חיים בלפר**, נחלת הר חב"ד – להגיע הבן הת' **מנחם מענדל** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' בנימין זאב בלפר, פתח תקוה; מרת אידה קופרמן, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **יעקב גולדשמיד**, ירושלים – להגיע הבן הת' **משה** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי גולדשמיד, בני ברק; משפחת ר' יוסף יצחק הבלין, רב קהילת חב"ד רמת שלמה, ירושלים; מרת רחל שטרן, ירושלים.

• למשפחת ר' **משה ווישנפסקי**, ירושלים – להגיע הבן הת' **אליעזר מאיר** למצוות.

• למשפחת ר' **גבריאל וקנין**, כפר חב"ד – להגיע הבן הת' **נתנאל** למצוות; ולזקניהם משפחת וקנין, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **אליעזר טורין**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ שיקאגו – להגיע הבן הת' **אברהם** למצוות.

• למשפחת **טייאר**, צפת – להגיע הבן הת' **בניהו** למצוות.

• למשפחת **כהן**, אבנטורה, פלורידה – להגיע הבן הת' **משה הכהן** למצוות.

• למשפחת ר' **אברהם מאן** – להגיע הבן התי' **חנן** למצוות.

• למשפחת ר' **שניאור חברון נחשון**, רחובות – להגיע הבן התי' **דוד אל חי** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' ברוך נחשון, חברון; משפחת ר' רפאל פליקס מגור, כפר גדעון; מרת מזל מגורא, חצור הגלילית; משפחת ר' מרדכי ושושנה אפללו, מגדל העמק.

• למשפחת ר' **אריה קדם**, לוד – להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות; ולזקניהם מרת ברוריה אשכנזי, לוד.

• למשפחת ר' **יעקב אליהו הכהן קוגן** – להגיע הבנים התאומים התי' **מנחם אהרון** והתי' **משה מענדל** למצוות.

• למשפחת ר' **שלמה רוטמן** – להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות.

• למשפחת ר' **שלמה שטיינמיץ**, כפר חב"ד – להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' אבא מיכל שטיינמיץ, כפר חב"ד; משפחת ר' מרדכי שוורץ, פתח תקוה.

• למשפחת ר' **נחום תמרין**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ז'יטומיר, אוקראינא – להגיע הבן התי' **שניאור זלמן** למצוות.

באו בקשרי שידוכין

• למשפחת **אינגליס**, לונדון, אנגליה – לבוא הבן התי' **שניאור** בקשרי שידוכין עב"ג **רבקה** למשפחת **ברקוביץ**, סוסט'פילד, מישיגן.

• למשפחת **ארוך**, קרית גת – לבוא הבן התי' **אור** בקשרי שידוכין עב"ג **ויקטוריה שמחה** למשפחת ר' **שלמה בוטבול**, קרית גת.

• למשפחת ר' **מיכאל הלוי בוקצ'ין**, יצהר – לבוא הבן התי' **מאיר הלוי** בקשרי שידוכין עב"ג **אסתר** למשפחת ר' **שלמה גדליה טאלער**, ירושלים; ולזקניהם משפחת ר' שלמה ליבוביץ', פלטבוש, ניו יורק.

• למשפחת ר' **הרשל בורשעוסקי**, בואנוס איירס, ארגנטינה – לבוא הבן התי' **משה** בקשרי שידוכין עב"ג **אסתר** למשפחת **ישראל שר**, ס. פאולו, ברזיל; ולזקניהם משפחת ר' מיכאל בורשעוסקי, בואנוס איירס, ארגנטינה.

• למשפחת **ביסטון**, פארקלנד, פלורידה – לבוא הבן התי' **יחיאל** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת **בארבער**, מלבורן, אוסטרליה.

• למשפחת **בן ארוש**, צרפת – לבוא הבן התי' **מנחם שלום** בקשרי שידוכין עב"ג **מושקא** למשפחת ר' **זלמן שארף**, קראון הייטס.

• למשפחת **בערי**, מוריסטאן, ניו ג'רסי – לבוא הבן התי' **דניאל** בקשרי שידוכין עב"ג **רחל** למשפחת **מנבילי**, קופר סיטי, פלורידה.

• למשפחת ר' **לוי גולדשטיין**, קראון הייטס – לבוא הבן התי' **יקותיאל** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **אהרן וולף**, שיקגו, אילנוי.

• למשפחת הרב **מנחם מענדל גלוכובסקי**, סגן מזכיר בי"ד רבני חב"ד בארה"ק ורב קהילת חב"ד רחובות – לבוא הבן התי' **יחיאל** בקשרי שידוכין עב"ג **רבקה** למשפחת ר' **חיים צבי קרוגליאק**, ירושלים; ולזקניהם מרת פריידא ראצא גלוכובסקי, טורונטו, קנדה; מאת פרומה שרה כהן (מישלובין), ירושלים; משפחת ר' בן ציון חן, לוד.

• למשפחת **וולף**, שיקגו, אילנוי – לבוא הבן בקשרי שידוכין עב"ג **רבקה** למשפחת **גרוסבאום**, ס. פאול, מניסוטה.

• למשפחת ר' **ראובן יעקובוביץ**, מגדל העמק – לבוא הבן התי' **איתי** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת ר' **גד בן דרור**, מעלות.

• למשפחת ר' **בנימין הכהן כהן**, כפר חב"ד – לבוא הבן התי' **מנחם מענדל הכהן** בקשרי שידוכין עב"ג **דבורה** למשפחת **סודרי**, ירושלים; ולזקניהם משפחת ר' אליהו אמיתי, כפר חב"ד; מרת לאה אמיתי, כפר חב"ד; מרת סוליקה אמיתי, דימונה.

• למשפחת ר' **משה מזרחי**, ראש פינה – לבוא הבן התי' **נועם שלמה** בקשרי שידוכין עב"ג **נהרה מרים** למשפחת **הלוי**, רחובות.

• למשפחת ר' **גבריאל מרזל**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ צפת – לבוא הבן התי' **אברהם אבא** בקשרי שידוכין עב"ג **מושקא** למשפחת ר' **יוסף יצחק הניג**, ירושלים; ולזקניהם משפחת ר' משה חיים מרזל, ירושלים; מרת רישא פיקרסקי, צפת; משפחת ר' שלמה אהרן הניג, ירושלים; משפחת ר' אהרן משה שיינר, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **מיכאל סלאוויין**, קראון הייטס – לבוא הבן התי' **זאב** בקשרי שידוכין עב"ג **עדינה** למשפחת **דרוין**, קראון הייטס.

• למשפחת **קאפלושניק**, בואנוס איירס, ארגנטינה – לבוא הבן התי' **שלום דובער** בקשרי שידוכין עב"ג **מרים** למשפחת **מינסקי**, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק קארף**, קראון הייטס – לבוא הבן התי' **משה** בקשרי שידוכין עב"ג **רבקה** למשפחת ר' **משה מוסקוביץ**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ חרקוב, אוקראינא.

• למשפחת **קופמנסקי**, מלבורן, אוסטרליה – לבוא הבן התי' **לוי** בקשרי שידוכין עב"ג **טלי** למשפחת **רוכוורגר**, מלבורן, אוסטרליה.

• למשפחת **רפקין**, פיצסבורג, פנסלבניה – לבוא הבן התי' **אהרן** בקשרי שידוכין עב"ג **שיינא** למשפחת **כהן**, פיצסבורג, פנסלבניה.

• למשפחת ר' **ישראל יוסף שניאורסון**, כפר חב"ד – לבוא הבן התי' **זאב** בקשרי שידוכין עב"ג **לאה** למשפחת ר' **יוסף יצחק בורובסקי**, כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' יקותיאל שניאורסון, כפר חב"ד; מרת שרה גלבך, ירושלים; מרת חיה ליפסקר, ראשון לציון.

• למשפחת **תקתוק**, מיאמי, פלורידה – לבוא הבן התי' **אליעזר** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה מושקא** למשפחת **אלבז**, פריז, צרפת.

הקימו בית בישראל - בית חב"ד

• למשפחת ר' **אברהם ארייב**, שדרות – לנישואי הבן התי' **דוד** עב"ג **נחמה** למשפחת ר' **מישאל אהרונסון**, פתח תקווה.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק הולצמן**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **מנחם מענדל** עב"ג **דינה שרה** למשפחת ר' **דניאל קאשי**, מיאמי ביטש, פלורידה; ולזקניהם משפחת ר' יעקב צבי הולצמן; מרת חיה מינדל לאה זיגלבוים.

• למשפחת ר' **מאיר נוסרתי**, טרזנה, קליפורניה – לנישואי הבן התי' **לירן** עב"ג **נסיה חיה** למשפחת ר' **משה דמבין**, נתניה; ולזקניהם משפחת ר' שמואל לוי, חולון; מרת מרים משעלי, צרפת.

• למשפחת ר' **אברהם קארפעלעוויטש**, מוסקבה, רוסיה – לנישואי הבן התי' **דוד** עב"ג **בת שבע** למשפחת ר' **אליהו פסטרנק**, נתניה.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל ראקסין**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **אליעזר** עב"ג **נעמי** למשפחת ר' **איסר זלמן ווייסברג**, טורונטו; ולזקניהם משפחת ר' הלל זלצמן; מרת יהודית ראקסין; משפחת ר' דוד שחט; מרת הנשי ווייסברג.

• למשפחת ר' **מאיר רוזן**, פתח תקוה – לנישואי הבן התי' **חיים ברוך** עב"ג **רחל** למשפחת הרב **אליעזר הלוי ברוד**, רב הישוב כרמי יוסף כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' ישראל הלוי ברוד, כפר חב"ד; משפחת הרב מרדכי שמואל אשכנזי, מרא דאתרא דכפר חב"ד; מרת יפה וולפא, ירושלים; מרת לורה שוק.

• למשפחת ר' **שמעון רוזנברג**, צפת – לנישואי הבן התי' **אברהם יצחק** עב"ג **חנה מטל** למשפחת ר' **יוסף אריה פולק**, לוד; ולזקניהם משפחת ר' חיים פולק; מרת חיה פייגא רוזנברג; מרת הודעס סריבמן.

לעדכונים – שלחו מייל:
chsidim@gmail.com